Ἡ Νεολαία

ΑΡ. ΦΥΛ. 22 (124)
1 ΜΑΡΤΙΟΥ 1941-ΣΤ'.





ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΙΣ
ΟΡΓΑΝΟΝ
ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΡΓΑΝ. ΝΕΟΛΑΙΑΣ

ΕΤΟΣ Γ'.—ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΔΕΥΤΕΡΑ
ΑΘΗΝΑΙ

ΓΡΑΦΕΙΑ:
Δ/ΣΕΩΣ, ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ & ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟΝ
Ὁδὸς Λεωχάρους 19
Ἀριθ. Τηλεφ. Διευθύνσεως 32-094
» » Διευθυντοῦ Συντάξεως 34-425
» » Τυπογραφείου 593-830

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ: Περιοδικὸν «ΝΕΟΛΑΙΑ»
Ὁδὸς Λεωχάρους 19

Ἀριθ. Τεύχ. 22—1 Μαρτίου 1941
ΤΙΜΗ ΔΡΑΧ. ΤΕΣΣΑΡΕΣ

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ

		Μελῶν	καὶ μὴ μελῶν
ΕΤΗΣΙΑ (Ἐσωτερικοῦ)	Δρ.	160	200
ΕΞΑΜΗΝΟΣ	»	80	100
ΤΡΙΜΗΝΟΣ	»	40	50

ΕΤΗΣΙΑ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ: Λίρ. Ἀγγλίας 1
Ἀμερικῆς Δολ. 6
Αἰγύπτου Λίρ. 1

Διὰ Νομικὰ Πρόσωπα Δημοσίου καὶ Ἰδιωτικοῦ Δικαίου (Δήμους, Κοινότητας) Σχολικὰς Ἐφορείας καὶ ἐπιχειρήσεις ἐν γένει ΕΤΗΣΙΑ Δρχ. 300

ΕΜΒΑΣΜΑΤΑ
ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ «ΝΕΟΛΑΙΑ»

Αἱ συνδρομαὶ ἄρχονται τὴν 1ην ἑκάστου μηνός

ΑΜΜΕΣ ΔΕ Γ' ΕΣΣΟΜΕΣΘΑ...

Ἡ Ἐθνικὴ Ὀργάνωσις Νεολαίας ἀπετέλεσεν ἀπὸ τῆς ἱδρύσεώς της θεσμὸν ἐθνικόν. Αὐτὴ ὑπῆρξεν ἡ θέλησις τοῦ Δημιουργοῦ της — ἡ θέλησις δηλαδὴ τοῦ Κράτους μετὰ κύρους ἀπροσμαχήτου ἐκπροσωπουμένου. Καὶ αὐτὴ ἐπίσης ὑπῆρξεν ἡ θέλησις τοῦ Λαοῦ, ὁμοθύμως ἐνισχύσαντος τὴν ἀναληφθεῖσαν προσπάθειαν.

Ἡ Ἐθνικὴ Ὀργάνωσις Νεολαίας ἐνσαρκώνει τὰς ἐλπίδας τοῦ Ἔθνους. Μᾶς ὑπόσχεται τὸ μέλλον. Καὶ ἀσφαλίζει τὴν διάρκειαν τῆς ἐθνικῆς προσπαθείας καὶ τῆς ἐθνικῆς ἀκμῆς. Τίθεται διὰ τοῦτο ἐξ αὐτοῦ τοῦ προορισμοῦ της ὑπεράνω τῆς ζωῆς τῶν ἀτόμων — οἱουδήποτε ἀτόμου, καὶ αὐτοῦ ἀκόμη τοῦ μεγαλοπράγμονος Ἱδρυτοῦ της. Ὁ Ἰωάννης Μεταξᾶς μετέστη εἰς τὴν ἄλλην ζωήν. Ἀλλ' ἡ βαθεῖα ὀδύνη, ποὺ συνεκλόνισε τὸ Ἔθνος ὁλόκληρον διὰ τὸν ἀδόκητον θάνατόν του, μετουσιώθη ἤδη εἰς μίαν πάγκοινον ἀπόφασιν τῶν Ἑλλήνων διὰ τὴν πραγμάτωσιν τῶν ἐλπίδων του περὶ τοῦ μέλλοντος τοῦ τόπου αὐτοῦ. Τῶν ἐλπίδων καὶ τῶν πόθων εἰς τοὺς ὁποίους ἀφιερώθη ὁ ἀπέραντος μόχθος τῆς ζωῆς του καὶ εἰς τοὺς ὁποίους ἐπίσης ἀφιερώθησαν αἱ τελευταῖαι λέξεις ποὺ ἐψιθύρισαν τὰ χείλη του. Ἀλλὰ ποία ἄλλη σπονδὴ θὰ ἦτο περισσότερον εὐπρόσδεκτος εἰς τὸν νωπὸν τάφον του ἀπὸ τὴν συνέχισιν τοῦ δρόμου, τὸν ὁποῖον μὲ τόσην ἀποφασιστικότητα καὶ μὲ βαθυτάτην ἐπίγνωσιν τῶν ἀναγκῶν τοῦ τόπου ἐχάραξεν Ἐκεῖνος;

Ἡ Ὀργάνωσις τῆς Νεολαίας ἐκλήθη νὰ συμπληρώσῃ τὸ Σχολεῖον καὶ τὴν Οἰκογένειαν. Ἐκλήθη νὰ δώσῃ εἰς τὸ Ἔθνος ἄνδρας γενναίους, σεμνοὺς καὶ ὑπερηφάνους καὶ ἀφωσιωμένους εἰς τὰ μεγάλα Ἰδανικά, ποὺ δικαιώνουν καὶ ἐξωραΐζουν τὴν ζωὴν τοῦ ἀνθρώπου ἐπὶ τῆς γῆς. Νὰ δημιουργήσῃ Ἑλληνίδας μητέρας ἀξίας τῶν παραδόσεων καὶ τοῦ ἱεροῦ προορισμοῦ των. Νὰ ἐξυγιάνῃ ἠθικῶς καὶ πνευματικῶς τὴν νεότητα. Νὰ καταπολεμήσῃ καὶ νὰ ξεριζώσῃ τὰ φυλετικὰ ἐλαττώματα, τὰ ὁποῖα κατὰ περιόδους ὄχι σπανίας τῆς μακρᾶς ἱστορίας μας ἐπληρώσαμεν μὲ ποταμοὺς αἱμάτων καὶ δακρύων καὶ μὲ οἰκτροτάτας ταπεινώσεις. Καὶ πρὸ παντὸς τὴν ἀναρχικὴν ἀτομιστικὴν διάθεσιν. Ἐκλήθη ἀκόμη νὰ ἐμπεδώσῃ τὴν πειθαρχίαν. Νὰ δημιουργήσῃ μὲ ἕνα λόγον τάξιν καὶ ἠθικήν.

Ἡ Ἐθνικὴ Ὀργάνωσις Νεολαίας μᾶς ἔδωσεν εἰς τὸ σύντομον διάστημα τῆς ὑπάρξεώς της πλουσίους καὶ εὐγενεῖς καρπούς. Ποῖος θὰ εἶναι δυνατὸν νὰ λησμονήσῃ ποτὲ τὰς πρωϊνὰς ὥρας τῆς 28ης Ὀκτωβρίου, τὰς ὥρας τῆς πρώτης ἐπιδρομῆς τοῦ ἀπεχθοῦς ἐχθροῦ, ὅταν τὰ παιδιὰ τῆς Ε.Ο.Ν. ἐξεχύθησαν εἰς τοὺς δρόμους ἀλαλάζοντα τὸν πολεμικὸν παιᾶνα καὶ μᾶς ἔδωσαν τὸ ρῖγος τοῦ ἀπτοήτου καὶ τοῦ πηγαίου ἐνθουσιασμοῦ καὶ μᾶς ἔδωσαν ἀκόμη ἀπὸ ἐκείνην τὴν στιγμὴν τὴν βεβαιότητα τῆς Νίκης; Καὶ ποῖος ἠμπορεῖ ποτὲ νὰ λησμονήσῃ τοὺς μικροὺς Φαλαγγίτας ποὺ ἐστάθησαν ὄρθιοι καὶ ἀτρόμητοι εἰς τὸ καθῆκον κατὰ τὰς σκληρὰς ὥρας τῶν βομβαρδισμῶν, διὰ νὰ τοὺς ἀγκαλιάσῃ μετ' ὀλίγον στοργικὰ ἡ κυανόλευκος εἰς τὸν πρόωρον τάφον των καὶ μαζὶ μὲ αὐτὴν ὁ γονυκλινὴς θαυμασμὸς ὅλων τῶν Ἑλλήνων; Καὶ ποῖος θὰ τολμήσῃ ποτὲ νὰ διαγράψῃ τὴν σειρὰν τῶν πράξεων τῆς αὐτοθυσίας καὶ τῆς ἀρετῆς, αἱ ὁποῖαι συνώδευσαν τὴν ὀργάνωσιν αὐτὴν ἀπὸ τῶν πρώτων βημάτων της; Ἡ Ε.Ο.Ν. ἔχει ἤδη μίαν ἱστορίαν. Ἱστορίαν τιμῆς καὶ ἐθνικῶν ὑπηρεσιῶν καὶ θυσιῶν, ἡ ὁποία ἀποτελεῖ τὸ καύχημα τοῦ Ἔθνους ὅλου. Ἱστορίαν τῆς ὁποίας τὴν συνέχισιν ἐπιβάλλει ὑπερτάτη ἐθνικὴ ἀνάγκη καὶ ἡ ὁποία ἀναμφιβόλως θὰ συνεχισθῇ πρὸς διαρκῆ ἄνοδον, πρὸς διηνεκῆ καὶ πληρεστέραν πραγμάτωσιν τοῦ ὑψηλοῦ προορισμοῦ, ὁ ὁποῖος ἐτάχθη εἰς τὴν ἐθνικὴν αὐτὴν ὀργάνωσιν.

Τὸ Ἑλληνικὸν Ἔθνος εὑρίσκεται τὴν στιγμὴν αὐτὴν εἰς τὴν κρισιμωτέραν καμπὴν τῆς τρισχιλιετοῦς καὶ ἐνδοξοτάτης ἱστορίας του. Διὰ τὴν νίκην ἡ Ε.Ο.Ν. ἀποτελεῖ ἤδη παράγοντα σημαντικόν, ἀναγνωριζόμενον ἐπισήμως καὶ παρ' αὐτῶν τῶν ἀρχηγῶν τῶν ἐνόπλων δυνάμεων. Καὶ θὰ εἶναι πλὴν τούτου αὔριον, μετὰ τὴν τελειωτικὴν συντριβὴν τοῦ ἐπιδρομέως, ὁ κυριώτερος μοχλὸς τῆς προκοπῆς καὶ τῆς ἀνυψώσεως τοῦ Ἔθνους. Διότι ὁ μόχθος διὰ τὴν πραγμάτωσιν τῶν μεγάλων ἰδανικῶν, ὁ μόχθος διὰ τὴν κατάκτησιν ὁλονὲν ὑψηλοτέρων ἀξιῶν δὲν πρέπει νὰ σταματᾷ καὶ δὲν θὰ σταματήσῃ ποτέ. Αὐτὸς εἶναι ὁ κλῆρος τῶν ἀνθρώπων ἐπὶ τῆς γῆς. Καὶ αὐτὸς εἶναι πρὸ παντὸς ὁ βαρὺς καὶ δύσκολος ἀλλὰ καὶ ἔνδοξος προορισμὸς τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἔθνους, τὸν ὁποῖον τοῦ ἐκληροδότησεν ἡ ἱστορία του καὶ τοῦ ὁποίου τὴν ἐκπλήρωσιν μετὰ τὰ θαυμαστὰ κατορθώματα τοῦ τελευταίου τετραμήνου ἀναμένει παρ' αὐτοῦ ὁλόκληρος ἡ ἀνθρωπότης.

Τὴν λαμπάδα τῆς συνεχίσεως τῶν ἀγώνων καὶ τῆς ἱστορίας τοῦ Ἔθνους κρατεῖ ἀπὸ τώρα εἰς τὰς στιβαρὰς χεῖρας της ἡ Ε.Ο.Ν. Εἰς αὐτὴν θὰ παραδώσουν αὔριον τὴν αἱματοβαμμένην σημαίαν τῆς Πατρίδος οἱ μαχηταὶ τῶν ἀλβανικῶν βουνῶν. Διότι αὐτὴ εἶναι ὁ κληρονόμος τῆς ἀφθίτου δόξης των. Μὲ τὴν εὐλογίαν τοῦ ἀλησμονήτου Δημιουργοῦ της. Μὲ τὰς εὐχὰς ποὺ ἀναβλύζουν ἀπὸ τὴν ψυχὴν ὁλοκλήρου τοῦ Ἔθνους. Μὲ τὴν προστασίαν καὶ τὴν στοργὴν τοῦ Κράτους καὶ τοῦ Ἐστεμμένου Ἀρχηγοῦ του, μὲ τὴν φωτεινὴν καθοδήγησιν τῆς Κυβερνήσεως, θὰ πορευθῇ θαρραλέα, μὲ πυκνὰς πάντοτε τὰς φάλαγγας καὶ μὲ ὑψηλὸν καὶ ἀδάμαστον φρόνημα τὸν δρόμον τῆς τιμῆς καὶ τοῦ καθήκοντος. Ὁ Ἰωάννης Μεταξᾶς τῆς ἔδωσε συνθήματα ὄχι προσωρινῆς οὔτε συμπτωματικῆς ζωῆς, ἀλλ' αἰωνίας διαρκείας. Μὲ τὰ συνθήματα αὐτὰ ὡς παντοτεινὸν ὁδηγὸν δὲν ἔχει ποτὲ νὰ φοβηθῇ τὴν φθοράν. Ἀπὸ τὸ ἡρωϊκὸν παράδειγμα τῶν πολεμιστῶν θ' ἀντλήσῃ πνοὴν Ζωῆς καὶ Πίστεως. Ἀπὸ τοὺς τάφους τῶν ἀθανάτων νεκρῶν θὰ βλαστήσῃ ἡ δάφνη ποὺ θὰ στολίσῃ τὰ ὑπερήφανα μέτωπα τῶν νέων ἀγωνιστῶν τῆς Πατρίδος. Καὶ τὸ θούριον τῶν ἐφήβων τῆς Σπάρτης ἂς ἀντηχῇ πάντοτε εἰς τὰς τάξεις της ὡς νικητήριος παιάν, ὡς κέλευσμα ἀγῶνος, ἀρετῆς καὶ δόξης. «Ἄμμες δέ γ' ἐσσόμεθα πολλῷ κάρρονες».

* Ο ΡΟΛΟΣ ΤΟΥ ΘΕΑΤΡΟΥ *

Σ' ἕνα ἀπὸ τὰ ἀθηναϊκὰ θέατρα παίζεται τὶς τελευταῖες ἡμέρες μιὰ ἑλληνικὴ κωμῳδία. Τιτλοφορεῖται «Ὁ Μαγκούφης» καὶ εἶναι γραμμένη ἀπὸ τὸν νέο ἀλλὰ καὶ μὲ καλὴ ἤδη σταδιοδρομία συγγραφέα κ. Ν. Τσεκούρα. Θἄπρεπε, καὶ τὸ τονίζω ἀπεριφράστως, νὰ τῆ δῆ ὅλος ὁ κόσμος, ὄχι μόνο γιατὶ εἶναι ἕνα καλὸ θεατρικὸ ἔργο, ἀλλὰ γιατὶ ἀκόμη ἔχει κανεὶς πολλὰ νὰ δοκιμάση συναισθήματα οἰκογενειακά, πατριωτικὰ καὶ πολλὰ ἄλλα. Θὰ ἰδῆ τὸν Ἕλληνα πατέρα νὰ καμαρώνη γιὰ τὸ παιδί του, ποὺ κρατεῖ στὰ χέρια του μπράτσα τὴν τιμὴ καὶ τὴν ἐλευθερία τῆς Ἑλλάδος, θὰ ἰδῆ τὸν ἄνθρωπο ποὺ πέρασε τὴ ζωή του χωρὶς ν' ἀποκτήση ἕνα παιδί, νὰ αἰσθάνεται ἕνα εἶδος ντροπῆς ποὺ κι' αὐτὸς μὲ τὸ αἷμα του δὲν μπορεῖ νὰ κάνη τὸ καθῆκον του πρὸς τὴν πατρίδα. Θὰ ἰδῆ τέλος τὸν μαχόμενο Ἑλληνισμὸ στὸ πρόσωπο ἑνὸς τραυματίου τσολιᾶ καὶ θὰ νοιώση νὰ ὀγκώνεται μέσα του ἡ ὑπερηφάνεια ποὺ γεννήθηκε Ἕλλην. «Ὁ Μαγκούφης» εἶναι ἕνα ἀπὸ τὰ ἔργα ἐκεῖνα ποὺ κάτω ἀπὸ τὴν ἐπιφανειακὴ εὐθυμία προσφέρει τὸ ὑγιέστερο γέλιο, τὴν χαρὰ τῆς ζωῆς, γεννᾶ τὰ πατριωτικώτερα αἰσθήματα καὶ φέρει χίλιες σκέψεις στὸ νοῦ γιὰ τὴν Ἑλλάδα καὶ μόνο γιὰ τὴν Ἑλλάδα.

Ὁμολογῶ πὼς ὅταν ἔφευγα ἕνα βράδυ τῆς περασμένης ἑβδομάδος ἀπὸ τὸ θέατρο εἶχα τὰ μάτια βουρκωμένα καὶ μέσα μου πλημμύριζε ἡ ὑπερηφάνεια γιὰ τὴ φυλή μου καὶ γιὰ τὸν νέο συγγραφέα ποὺ ξέρει τόσο καλὰ νὰ ζωντανεύη τὰ αἰσθήματα, νὰ ἐκφράζη τὶς πατριωτικές του σκέψεις καὶ νὰ θεμελιώνη ἕνα πνευματικὸ οἰκοδόμημα.

Ὁμολογῶ ὅμως ἀκόμη ὅτι αἰσθανόμουν κι' ἕνα εἶδος ἰδιαιτέρας προσωπικῆς ἱκανοποιήσεως. Σ' αὐτὴν ἐδῶ τὴ στήλη πολλὲς φορὲς εἶχα τὴν εὐκαιρία νὰ γράψω γιὰ τὶς ὑπηρεσίες ποὺ θὰ μποροῦσε νὰ προσφέρη τὸ θέατρο στὴν ἐθνικὴ ἰδέα καὶ στὴν ἐνίσχυσι τοῦ πατριωτικοῦ φρονήματος. Σήμερα, βέβαια, εἶναι νωρίς, μιὰ μέρα ὅμως θἄρθῆ ὁ ψυχρὸς παρατηρητὴς καὶ μελετητὴς καὶ θὰ πῆ ποῖες ὑπηρεσίες προσέφερε κι' αὐτὴ ἀκόμη ἡ ἐπιθεώρησις στὸν πόλεμο ποὺ διεξάγουμε ὡς Ἔθνος, γιὰ τὴν Ἐλευθερία καὶ τὴν Τιμή. Καὶ τότε, εἶμαι βέβαιος, θὰ θυμηθοῦν ὅλοι καὶ τὸ παληότερο ἑλληνικὸ θέατρο, ποὺ τὸ ξεχνοῦμε ὁλοένα μπρὸς στὶς σημερινὲς ἡμέρες. Γιατὶ δὲν εἶναι τόσο νέο ὅσο φαίνεται τὸ ἑλληνικὸ θέατρο. Ἀκόμη καὶ πρὶν ἐλευθερωθῆ τὸ μικρὸ ἐκεῖνο κομμάτι τῆς γῆς ποὺ ἀπετέλεσε τὴν πρώτη ἐλεύθερη ἑλληνικὴ γωνιὰ ὑπῆρξε ἑλληνικὸ θέατρο ποὺ ἀπὸ τότε ἐστρατεύετο γιὰ τὴν Ἑλλάδα. Ὑπῆρξε ἕνα εἶδος βάθρου, ἀπὸ τὸ ὁποῖο ὑψώθηκε τὸ ὡραιότερο πατριωτικὸ κήρυγμα. Στὸ Βουκουρέστι, πολὺ πρὸ τῆς ἐπαναστάσεως,,στὴν Ὀδησσό, στὸ Ἰάσιο καὶ ἀλλοῦ ἐδόθηκαν παραστάσεις ποὺ ἐπῆραν τὴν μορφὴ ἐθνικῆς μυσταγωγίας, γιὰ τὰ πλήθη τῶν Ἑλλήνων, πού, κάτω ἀπὸ τὴν ἐπιφανειακὴ ἀδιαφορία τῶν κειμένων, εὕρισκαν τὸ θερμότερο πατριωτικὸ κήρυγμα. Μιὰ μέρα στὸ Βουκουρέστι, ποὺ ἐδίδετο ἕνα ἔργο μὲ ἥρωας ἀρχαῖα ἱστορικὰ πρόσωπα, κάθε λέξις γινόταν φλογερὸς αἶνος στὴν ἐλευθερία καὶ ἠθοποιοὶ καὶ ἀκροαταὶ ἔκλαιαν ἀπὸ τὴν ἐνδόμυχη αὐτὴ λαχτάρα τοῦ ὡραιοτέρου δώρου τῆς φύσεως πρὸς τὸν ἄνθρωπο, ποὺ οἱ τίμιοι καὶ ἠθικοὶ λαοὶ δὲν ἐδίστασαν νὰ ἐξασφαλίσουν μὲ ποταμοὺς αἱμάτων. Οἱ ἐρασιτεχνικὲς ἐπίσης παραστάσεις στὰ σπίτια, στὴν Πόλι, στὴν Ἀθήνα καὶ ἀλλοῦ ἐθύμιζαν στὸ σκλαβωμένο Ἔθνος τί εἶχε καὶ πῶς τὸ ἔχασε, πὼς ἔπρεπε νὰ εἶναι ἕτοιμο μὲ κάθε θυσία νὰ ξαναβρῆ τὸ μεγάλο ἀγαθό, ποὺ αὐτὸ τὸ ἴδιο ἔδωσε σ' ὅλους τοὺς λαούς, τὴν Ἐλευθερία. Ἦταν ἕνας ἄμβων, ἀπὸ τὸν ὁποῖον ὑλοποιοῦντο οἱ παραστάσεις, ἀπὸ τὸν ὁποῖον ὑψώνετο ἡ ὑπόμνησις ὅτι δὲν θὰ μπορούσαμε πιὰ νὰ λεγώμεθα Ἕλληνες, ἂν δὲν ἐσπάζαμε μὲ τὰ ἴδια μας τὰ χέρια τὶς ἁλυσίδες ποὺ ἐτύλιξαν ὅλο τὸ Ἔθνος, τὴ μοιραία ἐκείνη 29η Μαΐου 1453, ἀπὸ τὸν ὁποῖον μὲ πύρινα γράμματα ἐχαράσσετο εἰς τοὺς νοερούς οὐρανοὺς ἡ λέξις Ἐλευθερία.

Καὶ ἀργότερα, πάλι τὸ βρίσκουμε τὸ ἑλληνικὸ θέατρο νὰ προσφέρη κολοσσιαῖες ὑπηρεσίες στὸν Ἑλληνισμό, ποὺ συνεχίζει τὴν μάχη σ' ὅλα τὰ πεδία, ἀπὸ τὴν πρώτη του μετὰ τὸ 21 ἐλεύθερη γωνιά. Ἀκόμη δὲν εἶναι γνωστὸ στὸν πολὺ κόσμο, μιὰ μέρα ὅμως, ὅταν θὰ εἶναι καιρὸς ν' ἀποδοθοῦν τὰ εὔσημα, τότε ὅλοι θὰ μάθουν τὴν ὡραία πάλη τοῦ νεοελληνικοῦ θεάτρου στὸν ἀγῶνα του νὰ μένη πάντα στὴν πρώτη γραμμὴ τοῦ μαχομένου Ἔθνους. Χάρις στὴν πατριωτικὴν φλόγα τῶν Ἑλλήνων ἠθοποιῶν ἐδιώχτηκαν ἀπὸ ὅλην τὴν Ἀνατολὴν οἱ ἰταλικοὶ θίασοι, ποὺ μονίμως σχεδὸν ἦσαν ἐγκαθιδρυμένοι στὰ μεγάλα ἑλληνοκατοικημένα κέντρα, τὴν Πόλι, τὴν Σμύρνη, τὴν Ἀλεξάνδρειαν. Κι' ἂς φαντασθῆ κανείς· ἂν σ' ἐμᾶς κάνη ἐντύπωσι ἕνας παλληκαρος φουστανελλοφόρος, ποιὰ ἐντύπωσι ἔκανε ἡ ἐμφάνισις τῆς φουστανέλλας στὸν ἀκραῖο ἐκεῖνον ἑλληνικὸ προμαχῶνα ποὺ ἐλέγετο Πόντος, ἀφοῦ ὡς ἐκεῖ πάνω εἶχε φθάσει τὸ ἑλληνικὸ θέατρο. Πόσα δάκρυα ἀνέβηκαν στὰ μάτια στὴν βυζαντινὴ ἐκείνη Τραπεζοῦντα, ποὺ δὲν ἐξέχασε ποτὲ τὴ δωρική της καταγωγή, ὅταν στὰ κορμιὰ τῶν ἠθοποιῶν ἔπεφταν οἱ λόξες τῆς φουστανέλλας.

Δὲν ὑπάρχει βέβαια ὁ χῶρος, πόσα ὅμως δὲν θὰ μποροῦσα νὰ γράψω γιὰ τὶς ὑπηρεσίες τοῦ θεάτρου στὸ Ἔθνος. Ὑποθέτω πὼς δὲν θὰ μποροῦσε νὰ ὑπάρξη τυπικώτερο παράδειγμα, ἀπὸ αὐτὸ ποὺ θ' ἀναφέρω ἐδῶ. Στὰ 1866 εἶχεν ἐκραγῆ ἡ μεγάλη κρητικὴ ἐπανάστασις, αὐτὴ ποὺ τὶς χρωστοῦμε τόσες ἐπικὲς σελίδες καὶ τὸ ὁλοκαύτωμα ἐκεῖνο τοῦ Ἀρκαδίου, ποὺ δείχνει τί μπορεῖ νὰ ἐπιτελέση ἡ ἑλληνικὴ ψυχή. Ὁ θίασος Ταβουλάρη, ἕνας ἀπὸ τοὺς ἀρτιωτέρους τῆς ἐποχῆς, βρισκόταν στὴν Ζάκυνθο κι' ἔδινε παραστάσεις, ὅταν ἔφθασεν ἡ εἴδησις. Κι' ὁ θιασάρχης, ὁ φλογερὸς αὐτὸς προπαγανδιστὴς τῆς Ἑλλάδος, ὁ Διονύσιος Ταβουλάρης, ποὺ τὸν βρίσκουμε μὲ τὸν θίασό του ἐκεῖ ὅπου ἔπαλλον λίγες ἢ πολλὲς ἑλληνικὲς ψυχές, παίρνει τὸν ἀδελφό του καὶ ὅλους τοὺς ἄλλους ἐξ ἐπαγγέλματος ἠθοποιοὺς κι' ἔρχεται στὰς Ἀθήνας γιὰ νὰ ἐπιτελέση κι' αὐτὸς τὸ καθῆκον του. Ἐνθουσιάζει μὲ τὰ πατριωτικὰ ἔργα καὶ τὶς εἰσπράξεις του τὶς διέθετε γιὰ τοὺς μαχομένους Κρητικούς.

Ἀργότερα ἄλλοι ἠθοποιοὶ θἄκαμαν τὸ ἴδιο στὴ γραμμὴ τοῦ πυρὸς καὶ πάντα τὸ νεοελληνικὸ θέατρο στρατεύεται γιὰ τὸ Ἔθνος. Θέατρο ὅμως μόνο χωρὶς συγγραφεῖς δὲν μπορεῖ νὰ ὑπάρξη καὶ τὸ ἔργο τοῦ κ. Τσεκούρα ἀνοίγει ἕναν δρόμο, ποὺ πρέπει καὶ εἶμαι βέβαιος θ' ἀκολουθήσουν οἱ ἀριστεῖς τῶν θεατρικῶν συγγραφέων μας.

Χρ. Ἐμμ. Ἀγγελομάτης

«Ἡ μεγαλείτερη τιμὴ ποὺ μπορεῖτε ν' ἀποκτήσετε στὴ ζωή σας εἶναι ἡ συμβολὴ ἑκάστου μ' ὅλη του τὴν ὕπαρξι στὴν κατάκτησι τῆς Νίκης, γιὰ τὴν ὁποίαν ἀγωνιζόμεθα ὅλοι οἱ Ἕλληνες σὰν ἕνας ἄνθρωπος»

Ι. ΜΕΤΑΞΑΣ

Μηνύματα ἀπὸ τὸ μέτωπο

Πολλὰ γράμματα μᾶς ἔρχονται ἀπὸ τὸ Μέτωπο· ὅλα γεμᾶτα ἐνθουσιασμό, πίστι, αὐτοπεποίθησι καὶ ἀποφασιστικότητα! Μᾶς γράφουν ἄνθρωποι μορφωμένοι, ἄνθρωποι ἁπλοϊκοί, ἀγρότες ποὺ δὲν ξέρουν παρὰ τὰ λίγα, ἢ καὶ λιγώτερα ἀκόμη, γράμματα τοῦ δημοτικοῦ σχολείου. Μὰ ὅλοι τους μᾶς γράφουν στὸν ἴδιο τόνο! Καὶ ἀπὸ τὴ στρωτὴ φράσι τοῦ γραμματισμένου καὶ ἀπὸ τὴν ἀνώμαλη ἀκόμη τοῦ ἀγράμματου ἀναβλύζει τὸ ἴδιο αἴσθημα, ἡ ἴδια ἀντίληψις, τὸ αὐτὸ πνεῦμα γύρω στὴ μεγαλουργία ποὺ ἐπιτελεῖται ἐπάνω στὴν πρώτη γραμμή.

Οἱ φαντάροι μας δὲν βλέπουν τίποτε ἄλλο, παρὰ τὸ πῶς καὶ πότε θὰ ρίξουν τοὺς ἐχθροὺς στὴ θάλασσα. Μὲ τὴ σκέψι αὐτὴ καὶ μόνη ζοῦν, ἀναπνέουν, ἀντιστέκονται στὶς ἀντεπιθέσεις καὶ ἐφορμοῦν κατόπιν γιὰ νὰ ἐκτοπίσουν τὸν ἐπιδρομέα... Τίποτε δὲν τοὺς πτοεῖ. Οἱ κακουχίες τοῦ πολέμου τοὺς φαίνονται παιγνίδια! Τὰ χιόνια, ἡ βροχὲς καὶ τὰ κρύα ἀνώδυνα ἐμπόδια. Ὁ θάνατος τοῦ Ἀρχηγοῦ τοὺς λύπησε, μὰ δὲν ἐμείωσε τὴν ἀποφασιστικότητά τους, δὲν ἐκρύωσε τὴν θέρμη τους, δὲν τοὺς ἔκαμε νὰ σκοντάψουν στὴν ὁρμητικότητά τους.

Ὁ συνάδελφος καὶ φίλος Γεράσιμος Γρηγόρης σ' ἕνα γράμμα μᾶς λέει:

«Τὸ σοβαρὸ μαντᾶτο τῶν ἡμερῶν ἦταν καὶ γιὰ μᾶς ἡ ἀναγγελία τοῦ θανάτου τοῦ «Μεγάλου Στρατιώτη». Ἡ θλῖψι μπορεῖ νὰ σάστισε πρὸς στιγμὴν τὸν κάθε φαντάρο! Ὅμως τίποτε ἀπὸ τὴν ἀποφασιστικότητα καὶ τὴν πίστι ποὺ ἔχει μέσα του δὲν ἐσάλεψε! Γιατὶ ξέρει πῶς ὁ δρόμος εἶναι χαραγμένος γερὰ καὶ κεῖνο ποὺ πρέπει νὰ γίνῃ θὰ γίνῃ!...»

Καὶ ἀσφαλῶς μὲ τέτοιους ὑπερασπιστὰς τῆς Πατρίδος, ποὺ ἔτσι σκέπτονται κι' ἔτσι φρονοῦν, θὰ γίνῃ ἀκριβῶς ἐκεῖνο ποὺ πρέπει. Τὸ ξεκαθάρισμα τῆς Ἀλβανίας ἀπὸ τὸ ἰταλικὸ μίασμα!

Ἕνας ἄλλος, ὁ Εὐάγγελος Κοντέας, μᾶς γράφει: «Θὰ φανῶ ἀντάξιος τῶν προγόνων μας. Καὶ ὑπόσχομαι: Θὰ γυρίσουμε ὅλοι νικηταὶ καὶ τροπαιοῦχοι» Γιὰ τὸν Ἕλληνα φαντάρο δὲν μπορεῖ νὰ ἐννοηθῇ ἄλλο γύρισμα στὴν ἑστία του. Μόνο Νικητής.

Ὁ ἀξιωματικὸς Κ. μιλεῖ γιὰ κάποιο του φίλο, ποὺ τοὔγραψε κάτι καὶ γράφει γι' αὐτὸν ὅτι «δὲν εἶχε τὴν εὐτυχία νὰ βρίσκεται στ' Ἀλβανικὰ βουνὰ πολεμῶντας τὸν ἄτιμο ἐχθρὸ τῆς Πατρίδος μας».

Κι' ἔχει τόσο δίκιο ὁ φίλος ἀξιωματικός. Ὅσο καὶ ἂν ἡ σημερινὴ ἑλληνικὴ μάχη δίδεται σ' ὅλες τὶς γραμμὲς καὶ καθένας προσφέρῃ τὶς ὑπηρεσίες του παντοῦ, σ' ὅλους τοὺς τομεῖς τῆς πολεμικῆς ζωῆς, καὶ κάθε Ἕλλην καὶ κάθε Ἑλληνίδα προσφέρῃ ὅπου βρέθηκε τὰς ὑπηρεσίας του γιὰ τὴν Νίκη, εἶναι ἐκτὸς ἀμφιβολίας ὅτι μονάχα ὅσοι πολεμοῦν στὴν πρώτη γραμμὴ εἶναι οἱ εὐτυχεῖς προνομιοῦχοι καὶ πρωτοπόροι τοῦ ἀγῶνος. Πόσοι ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους τῶν μετόπισθεν, ποὺ γιὰ λόγους ἡλικίας δὲν ἐκλήθησαν νὰ λάβουν μέρος στὸν ἐπικὸ ἀγῶνα, δὲν αἰσθάνονται ζήλεια γιατὶ δὲν τοὺς δίδεται ἡ εὐκαιρία νὰ συγκαταλεχθοῦν κι' αὐτοὶ στοὺς ἥρωες τοῦ σημερινοῦ πολέμου!

Εἶναι πολλὲς οἱ ἐπιστολὲς ποὺ παίρνουμε. Ἀναφέραμε δυὸ - τρεῖς ἀπὸ τὸ σωρό, χωρὶς προτίμησι, χωρὶς διαλογή. Ἔτσι στὰ κουτουρού. Κι' ἀποτελοῦν κι' αὐτὲς ἕνα ἁπλό, ἄχρωμο ἴσως, δεῖγμα τοῦ πνεύματος τῆς αἰσιοδοξίας ποὺ ἐπικρατεῖ μεταξὺ τῶν μαχομένων. Εἶναι τὰ μηνύματα ἀπὸ τὸ Μέτωπο, ποὺ μᾶς κάνουν ὑπερήφανους γιατὶ ζοῦμε τὶς κοσμογονικὲς αὐτὲς στιγμὲς καὶ γιατὶ ἔχουμε ἀδέλφια, φίλους, πατέρες ποὺ οἰκοδομοῦν μὲ τοὺς κόπους τους, τὶς στερήσεις τους, τὶς κακουχίες τους καὶ τὸ αἷμα τους τὸ ὑπέρλαμπρο οἰκοδόμημα τῆς Ἑλληνικῆς Τιμῆς.

Α. Κ. Μ.

Γράμματα ΣΤΟΥΣ ΝΕΟΥΣ

ΑΙ ΗΘΙΚΑΙ ΔΥΝΑΜΕΙΣ

Ἀγαπητοί μου Φίλοι,

Θὰ σᾶς μιλήσω σήμερα γιὰ ἕνα πρόσφατο παράδειγμα θάρρους, τόλμης καὶ ἀποφασιστικότητος, ποὺς μᾶς ἔδωσαν ὄχι οἱ γενναῖοι πολεμισταί μας τοῦ μετώπου, ποὺ μᾶς παρουσιάζουν κάθε μέρα καὶ κάθε στιγμὴ ὑπέροχα φαινόμενα αὐτοθυσίας καὶ ἡρωϊσμοῦ, ἀλλὰ ἑκατὸν τριάντα ἄοπλοι καὶ φιλήσυχοι Ἕλληνες, κάτοικοι τῆς... Βεγγάζης τῆς Ἀφρικῆς.

Ἐγκατεστημένοι ἐκεῖ οἱ ὁμογενεῖς μας αὐτοί, ἔδωσαν εἰς τοὺς Ἰταλοὺς τὴν θαυμασίαν εὐκαιρίαν νά... συλλάβουν ἐπὶ τέλους καὶ αὐτοὶ — ἀκόπως καὶ ἀκινδύνως βέβαια, ὅπως πάντοτε — μερικοὺς αἰχμαλώτους. Τοὺς συνέλαβαν λοιπὸν καὶ τοὺς ἔκλεισαν εἰς στρατόπεδον συγκεντρώσεως ὑπὸ πυκνήν, αὐστηρὰν καὶ ἄγρυπνον ἰταλικὴν κουστωδίαν. Ἀλλ' οἱ ἑκατὸν τριάντα αἰχμάλωτοι — οἱ ἑκατὸν τριάντα Ἕλληνες δηλαδὴ — ἐπετέθησαν ἐναντίον τῶν πανόπλων φυλάκων των, τοὺς ἐπῆραν τὰ ὅπλα, τοὺς συνέλαβαν, τοὺς ἔδεσαν καί, ἐλεύθεροι καὶ ὡπλισμένοι, ἐπετέθησαν ἐναντίον μεγάλων ἰταλικῶν στρατιωτικῶν δυνάμεων. Τὸ ἀποτέλεσμα ἦτο νὰ συντρίψουν τὰς δυνάμεις αὐτὰς καὶ νά... αἰχμαλωτίσουν — αὐτοί, οἱ πρὸ ὀλίγου ἀκόμη δέσμιοι! — τρεῖς χιλιάδας Ἰταλοὺς στρατιώτας, μεταξὺ τῶν ὁποίων ἕνας στρατηγὸς καὶ ἕνας συνταγματάρχης, καὶ νὰ τοὺς παραδώσουν εἰς τὰ προελάσαντα ἐν τῷ μεταξὺ ἀγγλικὰ στρατεύματα.

Ἐπροσέξατε τοὺς ἀριθμούς; Μὴ φαντασθῆτε ὅτι πρόκειται περὶ τυπογραφικοῦ λάθους. Εἶναι ἡ πραγματικότης. Ἑκατὸν τριάντα Ἕλληνες καὶ τρεῖς χιλιάδες Ἰταλοὶ αἰχμάλωτοι! Ἐπειδὴ δὲ εἶναι ἐνδεχόμενον νὰ ἀπορῆτε καὶ ν' ἀναζητῆτε τὸ βαθύτερον αἴτιον τοῦ καταπληκτικοῦ αὐτοῦ ἄθλου, ἂς προσφύγουμε πάλι σ' αὐτοὺς τοὺς ἴδιους τοὺς 130 συμπατριώτας μας, γιὰ νὰ διαφωτισθοῦμε.

Τί νομίζετε λοιπὸν ὅτι ἔκαμαν ἔπειτα ἀπὸ τὸ κατόρθωμά των; Ἐπῆγαν κατ' εὐθεῖαν εἰς τὴν Ἑλληνικὴν ἐκκλησίαν τῆς Βεγγάζης καὶ ἐτέλεσαν δοξολογίαν. Μὲ τὴν πεποίθησιν δηλαδὴ ὅτι ἡ ἐπιτυχία τοῦ ἐγχειρήματός των ὠφείλετο εἰς τὴν προστασίαν καὶ τὴν βοήθειαν τοῦ Θεοῦ καὶ τῆς Παναγίας, ἔσπευσαν νὰ ὑποβάλουν τὰς εὐχαριστίας καὶ τὴν εὐγνωμοσύνην των καὶ νὰ καταθέσουν εἰς τοὺς πόδας τοῦ Παντοδυνάμου Θεοῦ καὶ τῆς Ὑπερμάχου Στρατηγοῦ, ὡς ταπεινὰ ἀναθήματα, τὴν τιμὴν καὶ τὴν δόξαν τοῦ κατορθώματός των.

Καὶ ἰδοὺ ἀκριβῶς τὸ βαθύτερον αἴτιον τοῦ ἄθλου: ἡ Π ί σ τ ι ς εἰς τὸ θεῖον, ἡ πίστις εἰς τὴν ἱερότητα καὶ τὸ δίκαιον τοῦ ἐθνικοῦ μας ἀγῶνος, ἡ πίστις εἰς τὰ ὑψηλὰ καὶ μεγάλα ἰδανικὰ τῆς φυλῆς μας, ἡ πίστις εἰς τὴν ἀπέραντον καὶ ἀκατάβλητον δύναμιν τῆς ἐθνικῆς μας ψυχῆς. Αὐτὴ τοὺς ἐνέπνευσε τὸ θάρρος καὶ τὴν τόλμην νὰ ἐπιτεθοῦν, ἄοπλοι αὐτοί, ἐναντίον τῶν πανόπλων φρουρῶν των· καὶ οἱ πάνοπλοι φρουροί, οἱ ὁποῖοι ὅμως ἐστεροῦντο τοῦ ὅπλου τῆς πίστεως, ἐπέταξαν τὰ ὅπλα των καὶ ἀφέθησαν νὰ συλληφθοῦν καὶ νὰ δεθοῦν! Αὐτὴ ἐπίσης τοὺς ἔδωσε τὴν δύναμιν καὶ τὴν ὁρμὴν νὰ ἐπιτεθοῦν, ἑκατὸν τριάντα ἄνθρωποι ἀπόλεμοι καὶ ἀνοργάνωτοι στρατιωτικῶς, ἐναντίον ὁλοκλήρου τακτικοῦ στρατοῦ· καὶ ὁ στρατὸς αὐτός, ποὺ εἶχε ὅλα τὰ πολεμικὰ μέσα, ἀλλὰ δὲν εἶχε ψυχήν, ὕψωσε τὰ χέρια καὶ παρεδόθη!

Ἡ ἱστορία μας εἶναι βέβαια γεμάτη ἀπὸ παραδείγματα τόλμης, αὐτοθυσίας καὶ ἡρωϊσμοῦ. Καὶ σήμερα ἀκόμα, ἐκεῖ πάνω, στὶς τιμημένες γραμμὲς τῆς μεγάλης μας Ἐθνικῆς Μάχης, καθὼς καὶ γύρω μας, στὸ πλατὺ μέτωπο τῶν Μετόπισθεν, παντοῦ ὁ ἑλληνικὸς πατριωτισμὸς ὑψώνει διαρκῶς φωτεινὰ καὶ ὑπέροχα τρόπαια δόξης καὶ νίκης. Καὶ ὅμως μὲ βαθειὰ συγκίνησι ὑποδεχόμεθα καὶ τὸ ὡραῖο παράδειγμα τῶν μακρινῶν ἀδελφῶν μας, ποὺ μᾶς κάνει ἀκόμα μιὰ φορὰ νὰ δοῦμε βαθύτερα τὸν ἑαυτό μας, ν' ἀντικρύσουμε τὴν αἰώνια καὶ ἀναλλοίωτη ἐθνικὴ ψυχή μας καὶ νὰ συναισθανθοῦμε τὴν ἀνυπέρβλητη ἀξία τῶν μεγάλων ἠθικῶν δυνάμεών τους.

Μ' ἐθνικοὺς χαιρετισμοὺς
Μελῆς Νικολαΐδης

Στὸ περιθώριον

ΑΙ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΙ ΤΩΝ ΕΦΕΔΡΩΝ

Εἰς τὴν σειρὰν τῶν μέτρων, τὰ ὁποῖα τὸ Κράτος, ὑπὸ διαφόρους μορφὰς — Ε.Ο.Ν., Ἐρυθρὸς Σταυρός, Φανέλλα Στρατιώτου, Λινοθήκη κλπ. κλπ. — ἔλαβεν ὑπὲρ τῶν ἐφέδρων πολεμιστῶν καὶ τῶν οἰκογενειῶν των, εἶναι καὶ ἡ ὀργάνωσις τῆς ἰατροφαρμακευτικῆς περιθάλψεως. Ἰατροὶ δηλαδὴ καὶ νοσοκόμοι θὰ ἐπισκέπτωνται τὰς οἰκογενείας τῶν ἐφέδρων καὶ τοὺς ἀπόρους τοῦ ἀμάχου πληθυσμοῦ διὰ νὰ τοὺς παρέχουν ἰατρικὴν βοήθειαν, νοσηλείαν καὶ φάρμακα. Εἶναι ἕνα μέτρον ἀπὸ τὰ περισσότερον ἐξυπηρετικά. Διότι δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ νοηθῇ ὅτι ἡ σύζυγος ἢ τὸ παιδὶ τοῦ πολεμιστοῦ θὰ ἦτο δυνατὸν νὰ ἀφεθῇ ἀσθενὲς εἰς τὸ ἔλεος τοῦ Θεοῦ, ἄνευ οὐδεμιᾶς στοργῆς καὶ ἀντιλήψεως. Καὶ εἶναι παρήγορον τὸ γεγονὸς ὅτι τὸ Κράτος, παρὰ τὰς τεραστίας οἰκονομικὰς ὑποχρεώσεις ποὺ καλεῖται ν' ἀντιμετωπίσῃ, δὲν παραλείπει νὰ ὀργανώνῃ συστηματικὰ τὴν λῆψιν τῶν ἐνδεδειγμένων μέτρων ἀνακουφίσεως καὶ προστασίας τῶν οἰκογενειῶν τῶν γενναίων ὑπερασπιστῶν τῆς Πατρίδος.

ΔΕΝ ΠΙΣΤΕΥΕΙ ΠΛΕΟΝ

Μὲ τὸν πόλεμον ὁ Κομμουνισμὸς εἶχε ξεχασθῆ. Δὲν ἐνομίζαμεν ὅτι ὑπῆρχον ἄνθρωποι ποὺ νὰ ἐμμένουν εἰς τὰς μαρξιστικὰς θεωρίας καὶ τὰς παραδεισιακὰς αὐτὰς πολιτείας ποὺ ὡραματίσθη ὁ Μὰρξ καὶ τὰς ὁποίας δὲν κατώρθωσαν οἱ ὀπαδοί του νὰ πραγματοποιήσουν. Καὶ ἀσφαλῶς δὲν θὰ ἐγίνετο λόγος περὶ Κομμουνισμοῦ ἐὰν δὲν ἤρχετο εἰς φῶς μία ἐνδιαφέρουσα δήλωσις τοῦ κ. Σεραφεὶμ Μαξίμου.

Ὁ κ. Μάξιμος, ἀρχηγὸς τοῦ Κομμουνιστικοῦ κόμματος τῆς Ἑλλάδος κατὰ τὸ 1924—1927, ὑπῆρξεν ἀπὸ τοὺς πλέον συνειδητοὺς ὀπαδοὺς τῶν μαρξιστικῶν θεωριῶν, ἀπὸ τοὺς διδασκάλους τοῦ Κομμουνισμοῦ. Βουλευτὴς εἰς τὰ 1926, κομμουνιστικὸς ρήτωρ ἀπὸ τοὺς ὀλίγους, ἔρχεται σήμερα καὶ δηλώνει καθαρά, ἀνδρικά, εἰλικρινὰ καὶ ἀπεριφράστο·

«Εὑρίσκομαι εἰς θεωρητικὴν ἀντίθεσιν μὲ τὴν μαρξιστικὴν θεωρίαν, εἰς τὸ ὀρθὸν τῆς ὁποίας δὲν πιστεύω πλέον, ὅπως ἀποκηρύσσω καὶ τὴν ἐφαρμογὴν τῆς θεωρίας αὐτῆς ὡς ἐφηρμόσθη ἐν Ρωσσίᾳ καὶ ἀπὸ τὰ λοιπὰ κομμουνιστικὰ κόμματα εἰς τὰς ἄλλας χώρας».

Ὅταν ὁ κ. Μάξιμος, παλαιὸς καὶ πιστὸς φίλος τοῦ Κομμουνισμοῦ, καταφέρεται ἔτσι ἐναντίον τῶν μαρξιστικῶν θεωριῶν καὶ τῆς ἐφαρμογῆς των, ἡμεῖς, οἱ οὐδέποτε συμπαθήσαντες αὐτάς, ἀποσυρόμεθα καὶ δὲν βάλλομεν τὸν λίθον...

ΠΩΣ ΠΟΛΕΜΟΥΝ ΟΙ ΑΝΔΡΕΣ

Συνεπληρώθησαν τὰς ἡμέρας αὐτὰς 27 χρόνια ἀπὸ τῆς ἁλώσεως τῶν Ἰωαννίνων. Ὁ Ἑλληνικὸς στρατὸς μετὰ πεντάμηνον πολυαίμακτον καὶ ἀγωνιώδη πάλην ἐναντίον γενναίου καὶ πείσμονος ἐχθροῦ, ἐπετέθη τὴν αὐγὴν τῆς 21ης Φεβρουαρίου τοῦ 1913 ὑπὸ τὴν ἡγεσίαν τοῦ ἀειμνήστου Κωνσταντίνου ἐναντίον τοῦ φρουριακοῦ συγκροτήματος τοῦ προασπίζοντος τὴν πρωτεύουσαν τῆς Ἠπείρου. Ὀλίγας ὥρας κατόπιν τὰ ὀχυρὰ τῆς Τσούκας, τῆς Μανωλιάσας καὶ τοῦ Ἁγίου Νικολάου κατελαμβάνοντο ἐξ ἐφόδου. Καὶ πρὶν ἀκόμη νυκτώσῃ οἱ εὔζωνοι τοῦ ἥρωος τῶν ἡρώων Βελισσαρίου εἶχον παρεμβληθῆ μεταξὺ τῶν Ἰωαννίνων καὶ τοῦ Μπιζανίου καὶ ἀπέκοπτον πᾶσαν ἐπικοινωνίαν τοῦ περιφήμου τούτου φρουρίου, τοῦ ὁποίου ἡ περαιτέρω ἀντίστασις ἀπέβαινε πλέον ἐντελῶς ματαία. Τὴν ἰδίαν νύκτα ἡ ἐχθρικὴ φρουρὰ παρεδίδετο καὶ τὴν ἐπιοῦσαν ὁ Ἐλευθερωτὴς Στρατηλάτης εἰσήρχετο ἐπὶ κεφαλῆς τοῦ ἡρωϊκοῦ στρατοῦ του εἰς τὴν πόλιν τῶν θρύλων καὶ τῶν ἐνδόξων ἐθνικῶν καὶ πνευματικῶν ἀγώνων ἐν τῷ μέσῳ πανδήμου κατανυκτικοῦ ἐνθουσιασμοῦ, τοῦ ὁποίου ἡ ἀνάμνησις ποτὲ δὲν θὰ σβήσῃ. Τὸ ἐπιτελεσθὲν κατόρθωμα ὑπῆρξε πράγματι ἄξιον τῶν εὐκλεεστέρων σελίδων τῆς Ἱστορίας τοῦ Ἔθνους. Ἀλλ' ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ τῆς ἐπετείου εἶναι δίκαιον νὰ διακηρυχθῇ ἡ ἀρετὴ τοῦ τότε ἀντιπάλου στρατοῦ. Ὁ τουρκικὸς στρατὸς καθ' ὅλον τὸ διάστημα τῆς πολιορκίας καὶ τῶν καθημερινῶν συγκρούσεων ἐπάνω εἰς τὰ ἄγρια ἠπειρωτικὰ βουνὰ ἐπέδειξεν ἡρωϊσμὸν καὶ καρτερίαν πράγματι ἀξιοθαύμαστον. Ἀλλὰ δὲν ἦτο διὰ τοῦτο μόνον ἄξιος τιμῆς καὶ σεβασμοῦ. Κατὰ τὴν πολύμηνον πολιορκίαν ὑπέφερε στερήσεις ἀφαντάστους. Στερήσεις τὰς ὁποίας πολὺ ὀλίγοι στρατοὶ εἰς τὸν κόσμον θὰ ἦτο δυνατὸν νὰ ὑποστοῦν χωρὶς νὰ διαλυθοῦν. Ἡ ἔκβασις ἄλλως τε τοῦ πολέμου ἐκείνου εἶχεν ἤδη κριθῆ εἰς ἄλλα πεδία. Καὶ ἡ φρουρὰ τῶν Ἰωαννίνων, ἐντελῶς ἀποκεκομμένη, δὲν ἠγωνίσθη μέχρις ἐσχάτων παρὰ μόνον διὰ τὴν τιμὴν τῶν ὅπλων. Καὶ ἐν τούτοις ὁ οὕτω σκληρότατα δεινοπαθῶν τουρκικὸς στρατὸς δὲν ὑπέπεσεν οὐδὲ εἰς τὴν ἐλαχίστην παρεκτροπὴν ἐναντίον τοῦ ἀμάχου ἑλληνικοῦ πληθυσμοῦ. Οἱ ἐκ πείνης θάνατοι ἦσαν καθημερινοί. Ἡ νοσοκομειακὴ περίθαλψις σχεδὸν ἀνύπαρκτος. Ἀλλ' ἡ πειθαρχία τοῦ πολιορκουμένου ἐκείνου στρατοῦ διετηρεῖτο πάντοτε ἀσάλευτος. Ὁ ἄξιος ἀρχηγός του Ἐσσὰτ πασᾶς ἔτυχε διὰ τοῦτο τῆς πανδήμου ἀναγνωρίσεως, τὴν ὁποίαν ἐπεσφράγισαν αἱ τιμαὶ τὰς ὁποίας ἐπεδαψίλευσεν εἰς αὐτὸν ὁ ἀείμνηστος Κωνσταντῖνος. Ὁ λαὸς τῆς Ἠπείρου καὶ οἱ πολεμισταὶ τοῦ τιμίου ἐκείνου ἀγῶνος ἔχουν ἤδη μίαν εὐκαιρίαν συγκρίσεως ἐξόχως διδακτικῆς μεταξὺ τοῦ τότε γενναίου καὶ ἱπποτικοῦ ἀντιπάλου καὶ τοῦ σημερινοῦ ἀνάνδρου ἐπιδρομέως, τοῦ κατασπιλώσαντος τὸν σύγχρονον εὐρωπαϊκὸν πολιτισμὸν καὶ τὸ χριστιανικὸν ὄνομα, τὸ ὁποῖον φέρει, μὲ ἔργα καὶ μὲ πράξεις ἐναντίον ἀνυπερασπίστων θυμάτων ἀναξίας ἀνδρῶν, ἀναξίας πολεμιστῶν, ἀναξίας καὶ αὐτῶν ἀκόμη τῶν ἐξηυτελισμένων καὶ διαβοήτων ἐκ τῆς ἱστορίας ἀπελευθέρων τῆς Ρώμης.

ΜΟΝΟΝ Ο ΠΟΛΕΜΟΣ

Δι' ἀποφάσεως τοῦ κ. Ὑφυπουργοῦ τῆς Ἀσφαλείας ἀπηγορεύθησαν κατὰ τὰς ἐφετεινὰς Ἀπόκρεω οἱ δημόσιοι χοροὶ καὶ αἱ μεταμφιέσεις. Ἐξηγήθη δὲ ἐπισήμως ἡ αἰτία τῆς ἀπαγορεύσεως δι' ὀλίγων επιγραμματικῶν φράσεων, διὰ τῶν ὁποίων ἡρμηνεύθησαν κατὰ τὸν πρέποντα τρόπον, ὄχι μόνον τοῦ Κράτους αἱ ἀπόψεις, ἐπὶ τοῦ προκειμένου, ἀλλὰ καὶ τὸ δημόσιον αἴσθημα. Ἡ Ἑλλὰς ἀπὸ τῆς 28ης Ὀκτωβρίου εὑρίσκεται εἰς ἀγῶνα κατὰ μυσαροῦ καὶ ἐπιβούλου ἐχθροῦ. Τὸν ἀγῶνα τοῦτον ἀνέλαβε τὸ Ἔθνος ὁμοθύμως καὶ ἀφιερώνει εἰς αὐτὸν ὅλας τὰς δυνάμεις του, ὅλας τὰς προσπαθείας του, ὅλην του τὴν ψυχήν. Ὁ Ἑλληνικὸς Λαὸς ἔπνιξε καὶ τὸν πόνον του ἀκόμη. Ἀνέστειλε τὰ πένθη του. Καὶ ἐπέβαλε σιγὴν εἰς τὴν ὀδύνην του μὲ καρτερίαν καὶ μεγαλοψυχίαν ἀληθινὰ Σπαρτιατικήν. Ἔκτοτε ἕνα καὶ μόνον γεγονὸς κυριαρχεῖ εἰς τὸν νοῦν ὅλων τῶν πραγματικῶν Ἑλλήνων: Ὁ πόλεμος. Καὶ ἕνα καὶ μόνον συναίσθημα συνέχει τὴν ψυχὴν ὅλων ἀνεξαιρέτως: Τὸ συναίσθημα τῆς αὐτοθυσίας διὰ τὴν σωτηρίαν καὶ τὴν ἐλευθερίαν τῆς Πατρίδος. Ἔτσι μὲ αὐτὸν τὸν παλμὸν καὶ μὲ αὐτὴν τὴν ἀδάμαστον θέλησιν κατωρθώθησαν τὰ τρόπαια καὶ αἱ ἀλλεπάλληλοι νῖκαι. Καὶ ἔτσι, ἀγωνιζόμενοι καὶ προσπαθοῦντες ὅλοι μὲ τὴν ἰδίαν ὁρμὴν καὶ ἀποφασιστικότητα, ἠμποροῦμεν νὰ προσβλέπωμεν πρὸς τὸν τελικὸν θρίαμβον μὲ ἀπόλυτον βεβαιότητα. Ἀλλ' ἐν τῷ μέσῳ τῆς ἀτμοσφαίρας αὐτῆς τοῦ ἀγωνιστικοῦ πάθους καὶ τῆς ἀκλονήτου ἀποφάσεως δι' ὅλας τὰς θυσίας, ἡ ἑορταστικὴ ἰαχὴ τῶν Ἀπόκρεω θ' ἀπετέλει βάναυσον παραφωνίαν. Θὰ ἦτο ἄλλως τε μία ἀσέβεια πρὸς τὰ παλληκάρια μας ποὺ ἀντιμετωπίζουν κάθε στιγμὴν τὸν θάνατον εἰς τὸ Μέτωπον. Καὶ θὰ ἦτο ἐπίσης ἀνευλάβεια πρὸς τοὺς δοκιμασθέντας ἐκ τῶν συμφορῶν τοῦ πολέμου. Ἀλλ' εἰς τοιαύτην εὐτέλειαν μόνον ἀναίσθητοι κοσμοπολῖται, μόνον ἄνθρωποι χωρὶς φιλοτιμίαν καὶ ὑπερηφάνειαν θὰ ἦτο δυνατὸν νὰ παρασυρθοῦν.

Στὸ περιθώριον

ΤΟ ΤΑΧΥΔΡΟΜΙΚΟΝ ΤΑΜΙΕΥΤΗΡΙΟΝ

Τὸ Ταχυδρομικὸν Ταμιευτήριον, ὀργανισμὸς δημοσίου δικαίου μὴ ἀποβλέπων εἰς κέρδη καὶ μὴ διανέμων τοιαῦτα, εἰργάσθη διηνεκῶς εἰς τοὺς χρόνους τῆς εἰρήνης ἀφ' ἑνὸς διὰ τὴν ἐξάπλωσιν τοῦ πνεύματος τῆς ἀποταμιεύσεως καὶ εἰς τὴν πλέον ἀπομεμακρυσμένην γωνίαν τῆς ἑλληνικῆς γῆς, καὶ ἀφ' ἑτέρου διὰ τὴν χρησιμοποίησιν τῶν κεφαλαίων του εἰς ἔργα κοινῆς ὠφελείας. Καὶ σήμερον τὸ Ταχυδρομικὸν Ταμιευτήριον — ὁ θησαυροφύλαξ αὐτὸς τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ — ἀπέδειξε πόσον ἄριστα ἀντιλαμβάνεται τὴν ἀποστολήν του.

Οὕτω, ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τοῦ πολέμου τὸ Ταχυδρομικὸν Ταμιευτήριον διέθεσε 13.250.000 δραχμὰς ὑπὲρ τῶν πολεμικῶν ἀναγκῶν. Δηλαδὴ 10.500.000 εἰς τὸν Ἔρανον κοινωνικῆς προνοίας, 1 ἑκατομμύριον διὰ τὴν φανέλλαν τοῦ στρατιώτου, 1 ἑκατομμύριον διὰ τὸν Ἐρυθρὸν Σταυρόν, 500.000 διὰ τὴν Κ.Υ.Α.Μ., 150 χιλιάδας διὰ τὰ μάλλινα τῶν στρατευθέντων Τριατατικῶν καὶ 100.000 διὰ τὴν παροχὴν ἐργασίας εἰς τὰς οἰκογενείας τῶν στρατευθέντων. Διὰ τοῦ τρόπου αὐτοῦ τὸ Ταχυδρομικὸν Ταμιευτήριον ἀναδεικνύεται διὰ μίαν ἀκόμη φορὰν ἄξιον τῆς ἐμπιστοσύνης μὲ τὴν ὁποίαν οἱ Ἕλληνες καταθέται τὸ περιβάλλουν.

Η ΑΓΡΟΤΙΚΗ

Ἡ Ἀγροτικὴ Τράπεζα, εἰσηγουμένου τοῦ διοικητοῦ της κ. Λαμπροπούλου, ἐνέκρινεν ὅπως εἰς τὰς οἰκογενείας τῶν ἐφέδρων ὑπαλλήλων της, οἱ ὁποῖοι θὰ ἔπιπτον ἐπὶ τοῦ πεδίου τῆς τιμῆς, ἢ θὰ ἀπέθνησκον συνεπείᾳ τραυμάτων ἢ τῶν ἐκ τοῦ πολέμου κακουχιῶν, χορηγηθῇ ὁλόκληρος ὁ μισθός, ὡς σύνταξις, τῶν ὑπαλλήλων τούτων θεωρουμένων ὡς παθόντων ἐν ὑπηρεσίᾳ καὶ ἕνεκα ταύτης. Ἡ διοίκησις τῆς Ἀγροτικῆς Τραπέζης εἶναι ἀξία συγχαρητηρίων διὰ τὴν ἀπόφασίν της αὐτὴν καὶ γενικώτερον διὰ τὴν σειρὰν τῶν μέτρων ποὺ λαμβάνει ὑπὲρ τῶν στρατευμένων ὑπαλλήλων της.

ΑΙ ΕΙΚΟΝΕΣ ΤΟΥ ΕΞΩΦΥΛΛΟΥ ΜΑΣ

Ἡ πρώτη: Ἕνα φανταράκι σᾶς χαιρετᾷ ἀπὸ τὸ Μέτωπον.

Ἡ τελευταία: Μία ὡραία ἄποψις τοῦ Ἀργυροκάστρου.

Ο ΕΘΕΛΟΝΤΗΣ ΤΩΝ ΕΞΗΝΤΑΕΠΤΑ ΕΤΩΝ

Ἔπειτα ἀπὸ τὴν ὑπέροχον ἐκδήλωσιν τοῦ ἑλληνικοῦ πατριωτισμοῦ, ἡ ὁποία, ἐν τῷ προσώπῳ τῶν γυναικῶν, τῶν παιδιῶν καὶ τῶν γερόντων τῆς Πίνδου, διέγραψεν ἐπὶ τῶν ἀποτόμων καὶ ἀπροσπελάστων κλιτύων της ἕνα λαμπρὸν καὶ ἐξαίσιον τόξον ἀνόδου πρὸς τὰ ἀνώτερα ὕψη τῶν εὐγενεστέρων ἰδεωδῶν· ἔπειτα ἀπὸ τὸ ἀδάμαστον καὶ ἀκλόνητον θάρρος, τὸ ὁποῖον ἀντέταξε παντοῦ εἰς τοὺς ἀνάνδρους καὶ βαρβάρους βομβαρδισμοὺς καὶ πολυβολισμοὺς τοῦ ἐχθροῦ, ἀπὸ ἀέρος, ὁ ἄμαχος πληθυσμός μας, ριζωμένος στερεὰ καὶ ἀμετακίνητα εἰς τὸ ἱερὸν ἔδαφος τῆς πατρικῆς γῆς· ἔπειτα ἀπὸ τὸ σπάνιον καὶ ἐκπληκτικὸν δι' ἄλλους λαούς, ἀλλὰ σύνηθες, φυσικὸν καὶ αὐτονόητον εἰς τὴν Ἑλλάδα φαινόμενον τοῦ παιδιοῦ τῶν δεκατριῶν ἐτῶν, τὸ ὁποῖον ὄχι μόνον συνεπολέμει γενναῖα καὶ ἡρωϊκὰ μετὰ τῶν ἄλλων Ἑλλήνων πολεμιστῶν, ἀλλὰ καὶ προήχθη διὰ τὴν γενναιότητα καὶ τὸν ἡρωϊσμόν του εἰς λοχίαν· ἔπειτα ἀπὸ ὅλας αὐτὰς καὶ τόσας ἄλλας αὐθορμήτους ἐκλάμψεις τῆς ἑλληνικῆς φιλοπατρίας, ὑψώθη τὰς τελευταίας ἡμέρας πρὸς τὸν ἑλληνικὸν οὐρανὸν μία ἀκόμη ὡραία καὶ ὑψηλὴ φλόγα ἀνδρείας καὶ ἀρετῆς, ἡ ὁποία ἐφώτισε καὶ ἀπεκάλυψε διὰ μίαν ἀκόμη φορὰν τὸ ἔκπαγλον μεγαλεῖον τῆς ἀθανάτου ἑλληνικῆς ψυχῆς.

Ἰδοὺ τί ἀνήγγειλαν αἱ εἰδήσεις ἀπὸ τὸ μέτωπον: Ἕνας γέρων ἡλικίας 67 ἐτῶν, ὁ ὁπλαρχηγὸς Γκούμας, ὁ ὁποῖος ὑπῆρξε συναγωνιστὴς τοῦ Παύλου Μελᾶ εἰς τὸν Μακεδονικὸν ἀγῶνα καὶ ὁ ὁποῖος μετέσχεν εἰς ὅλους τοὺς διεξαχθέντας ἔκτοτε ἑλληνικοὺς πολέμους, ἔφυγε κρυφὰ ἀπὸ τὴ γρηὰ γυναῖκα του, μόλις ἐξερράγη ὁ σημερινὸς πόλεμος, καὶ κατετάχθη ὡς ἐθελοντὴς εἰς τὸν ἑλληνικὸν στρατὸν μὲ τὸν βαθμὸν τοῦ ἀνθυπολοχαγοῦ. Ἐπολέμησεν εἰς τὴν πρώτην γραμμὴν ἡρωϊκώτατα, διευθύνων διμοιρίαν πολυβόλων, καὶ ὅταν εἰς μίαν ἀπὸ τὰς ὑπερόχους μάχας τῆς Τρεμπεσίνας ἐτραυματίσθη, ἐπέμεινε νὰ μὴ μεταφερθῆ ἀπὸ τὴν γραμμὴν τοῦ πυρός, ἀλλὰ νὰ μείνῃ ἐκεῖ, μέχρις ὅτου θεραπευομένου προχείρως τοῦ τραύματός του, δυνηθῆ νὰ ἐπαναλάβῃ τὴν μάχην. Ἀλλ' ἡ κατάστασίς του ἐχειροτέρευσε καὶ μετὰ πέντε ἡμέρας παρέστη ἀπόλυτος ἀνάγκη νὰ μεταφερθῆ εἰς νοσοκομεῖον τοῦ ἐσωτερικοῦ.

Αὐτὰ γράφει ἡ εἴδησις. Ἀλλ' εἶναι τόσον πολλά, τόσον ὡραῖα καὶ τόσον μεγάλα ὅσα ἄλλα λέγει ἐπίσης ἡ ἴδια εἴδησις χωρὶς νὰ τὰ γράφῃ!

Ἑξηνταεπτὰ χρόνια! Ὁσονδήποτε γερὴ καὶ δυνατὴ καὶ ἂν ἦτο ἡ σωματική του κρᾶσις, οἱ ἑξηνταεπτὰ αὐτοὶ κύκλοι τοῦ χρόνου δὲν ἦτο δυνατὸν παρὰ ν' ἀφήσουν ἁπτὰ καὶ αἰσθητὰ τὰ ἀποτυπώματα τοῦ μακροῦ καὶ θυελλώδους περάσματός των. Καὶ ὁ ἄνθρωπος, κύπτων ὑπὸ τὸ βάρος των, θὰ ἐδικαιοῦτο, θὰ ἔπρεπε μᾶλλον ν' ἀναζητήσῃ μίαν γωνίαν τῆς οἰκογενειακῆς του στέγης, καὶ ἐκεῖ, ὑπὸ τὴν θαλπωρὴν τῆς οἰκιακῆς ἀτμοσφαίρας, νὰ ξεκουράσῃ τὸ κουρασμένο του σῶμα καὶ νὰ προσφέρῃ εἰς τὴν ψυχήν του τὴν ἱκανοποίησιν καὶ τὴν γαλήνην τῶν ὡραίων ἀναμνήσεων.

Ἀναμνήσεων; Μόνον ἀναμνήσεων, τὴν στιγμὴν κατὰ τὴν ὁποίαν ἡ Πατρὶς ἐκινδύνευε καὶ τὸ Ἔθνος σύσσωμον ἐξηγείρετο εἰς ἕνα μεγαλειώδη συναγερμὸν σωμάτων καὶ ψυχῶν, διὰ ν' ἀντιτάξῃ ὅλας τὰς δυνάμεις του, ὑλικὰς καὶ ἠθικάς, ἐναντίον τοῦ βαρβάρου ἐπιδρομέως; Καὶ αὐτός, τὴν ἱερὰν αὐτὴν στιγμήν, θὰ ἐζέσταινε τὰ μέλη του κοντὰ εἰς τὸ τζάκι τοῦ σπιτιοῦ του καὶ θὰ ἐτροφοδότει τὴν ψυχήν του μὲ ἀναμνήσεις μόνον;

Δὲν εἶχε σημασίαν δι' αὐτὸν τὸ γεγονὸς ὅτι εἶχεν ἤδη ἐκπληρώσει καὶ πέραν ἀκόμη τοῦ κανονικοῦ — πλήρως — τὸ καθῆκον του πρὸς τὴν Πατρίδα. Τὸ καθῆκον δὲν ἔχει ὅρια. Τὸ καθῆκον δὲν μετρᾶται μὲ τὰ χρόνια, ἀλλὰ μὲ τὸν ὄγκον καὶ τὸ βάρος τοῦ χρυσοῦ ἀποθέματος τῆς ψυχῆς, τὸ ὁποῖον, εἰς τὴν περίπτωσιν αὐτήν, λέγεται ἀγάπη πρὸς τὴν Πατρίδα, πίστις καὶ ἀφοσίωσις εἰς τὰς ἱεράς της παραδόσεις καὶ τὰ μεγάλα της πεπρωμένα, ἐνθουσιασμὸς καὶ αὐτοθυσία διὰ τὴν προάσπισιν τῆς τιμῆς καὶ τῆς ἐλευθερίας της, μὲ δύο λέξεις: ἐθνικὴ συνείδησις.

Ζωντανόν, ἀκμαῖον, πλούσιον καὶ φλογερὸν διετηρεῖτο τὸ ἠθικὸν αὐτὸ ἀπόθεμα μέσα εἰς τὴν ψυχὴν τοῦ γέροντος. Καὶ ἀντλῶν δυνάμεις ἀπὸ τὴν ἀστείρευτον αὐτὴν πηγήν, ὤρθωσε δυνατὸν καὶ ἀλύγιστον τὸ κορμί του, ὕψωσε καὶ ἀτσάλωσε τὴν ψυχήν του, καὶ ἐβάδισεν ὡραῖος καὶ μεγάλος πρὸς τὴν γραμμὴν τοῦ ὑπερτάτου καθήκοντος πρὸς τὴν Πατρίδα.

Καὶ ὅταν ἔφθασεν ἐκεῖ, προσέφερε τὰς ὑπηρεσίας του, αὐτὸς ὁ παλαιὸς ὁπλαρχηγός, ὡς ἕνας πρωτόβγαλτος ἀνθυπολοχαγός. Καὶ ὅταν μαχόμενος γενναῖα καὶ ἡρωϊκὰ ἔπεσε τραυματισμένος ἐπὶ τοῦ πεδίου τῆς τιμῆς, δὲν ἐννοοῦσε ν' ἀποσπασθῇ ἀπὸ τὰ ἱερὰ ἐκεῖνα ἐδάφη, ποὺ τὰ εἶχε καθαγιάσει τὸ αἷμα τῶν ἡρώων μας καὶ μέσα σ' αὐτὸ καὶ τὸ δικό του αἷμα.

Ἡ εἴδησις δὲν μᾶς καθορίζει ἀπὸ ποῖον μέρος τῆς χώρας εἶναι ὁ γέρων Γκούμας. Τί σημασίαν ἔχει; Ἡ γενέτειρα τοῦ Γκούμα δὲν εἶναι μία ὡρισμένη πολιτεία ἢ ἕνα ὡρισμένο χωριό. Εἶναι ἡ Ἑλλὰς ὁλόκληρη. Ὁ γέρων αὐτὸς ἔχει ἐκπηδήσει ἀπὸ τὰ πλέον ἁγνὰ καὶ πλέον ἱερὰ βάθη τῆς ἑλληνικῆς ψυχῆς. Καὶ οὔτε κἂν ἐχρειάζετο νὰ ἔχῃ ὄνομα καὶ νὰ λέγεται Γκούμας. Θὰ ἦτο ἀρκετὸν νὰ ὠνομάζετο Ἕλλην. Διότι αὐτὸ τὸ ὡραῖον, τὸ ὑψηλόν, τὸ μεγάλο ὄνομα, αὐτὸν τὸν ὑπέροχον τίτλον τιμῆς, τὸν ἔχει κατακτήσει, τὸν ἔχει δικαιώσει καὶ δικαιοῦται νὰ τὸν φέρῃ ὡς αἰώνιον στέφανον δάφνης ἐπὶ τοῦ μετώπου του ὁ ἡρωϊκὸς γέρων.

Τὸ θαυμάσιον παράδειγμά του ἔχει ἤδη περάσει εἰς τὰς παραδόσεις καὶ τοὺς θρύλους τῆς Φυλῆς μας καὶ ἡ σεμνὴ καὶ σεβαστὴ μορφή του θὰ χαραχθῇ καὶ αὐτὴ μὲ ἀνεξίτηλα γράμματα εἰς τὰς πανυψήλους στήλας τοῦ πανθέου τῶν ἡρωϊκῶν τέκνων τῆς Ἑλλάδος, ποὺ συνθέτουν καὶ ἐκφράζουν τὴν ἀληθινὴν καὶ γνησίαν ψυχήν της.

Ν.

«Ἄνευ πνευματικῆς ἐπικρατήσεως οὐδεὶς ὑλικὸς ἀγὼν δύναται νὰ ὑπάρξῃ, οὔτε δύναται νὰ ἔχῃ διάρκειαν. Ἑπομένως εἶναι ἀνάγκη ἡ πνευματικὴ στρατιὰ τοῦ τόπου τούτου νὰ ἀρχίσῃ τὸν ἀγῶνα αὐτόν, καθαρῶς πνευματικὸν ἀγῶνα, καθαρῶς ἀγῶνα ὑπὲρ τῶν ἰδεῶν καὶ τῶν ἰδανικῶν ἐκείνων, τὰ ὁποῖα ἡ ἡμετέρα Φυλὴ ἐξεπροσώπησε καὶ ὑπερήσπισεν ἀπὸ μακρῶν χιλιετηρίδων καὶ διὰ τὰ ὁποῖα ἐθυσιάσθη τόσας φοράς».

Ι. ΜΕΤΑΞΑΣ

«Ὁ γενναῖος Ἑλληνικὸς Λαὸς μὲ ἤρεμον τὴν συνείδησιν καὶ ὑψηλὸν τὸ φρόνημα ἀντιμετωπίζει τὰ μεγάλα ἱστορικά του πεπρωμένα».

Ι. ΜΕΤΑΞΑΣ

«Τώρα θὰ ἀποδείξωμεν ἐὰν πράγματι εἴμεθα ἄξιοι τῶν προγόνων μας καὶ τῆς ἐλευθερίας, τὴν ὁποίαν μᾶς ἐξησφάλισαν οἱ προπάτορές μας».

Ι. ΜΕΤΑΞΑΣ



ΤΟ ΑΡΒΑΝΙΤΟΠΟΥΛΟ

Ὁ Ἀντρέας Παυλάκος εἶναι ἐλεύθερο πουλί. Δὲν ἔχει κανένα στὸν κόσμο ἐξὸν ἀπὸ τὸ γερό του σῶμα. Μεγάλωσε πεντάρφανος στὰ χέρια μιᾶς θείας του, ποὺ κι' αὐτὴ τ' ἄφησε χρόνους πρὶν ἀπὸ κάμποσο διάστημα. Ἔμαθε τὴν τέχνη τοῦ ἠλεκτρολόγου καὶ ἔβγαζε τὸ ψωμί του. Ἀφωσιωμένος στὴ δουλειά του, φιλότιμος, τίμιος, πρόκοβε κάθε μέρα καὶ πιὸ πολύ. Δὲν ἔνοιωθε καμμιὰν ὑλικὴ στενοχώρια ὁ Ἀντρέας. Δὲν τοῦλειπε τίποτα. Μήτε τὰ καθαρά του, μήτε τὸ καλομαγειρεμένο του φαγητό. Εἶχε καὶ δυὸ - τρεῖς φίλους καὶ μαζί μ' αὐτοὺς περνοῦσε τὶς ἐλεύθερες ὧρες του στὸν κινηματογράφο, στὴν ἐκδρομή, στὸ θέατρο.

Ὡστόσο κάτι τοῦλειπε τοῦ Ἀντρέα. Σὰν γύριζε μονάχος τὸ βράδυ στὴν καθαρὴ κάμαρά του νὰ κοιμηθῆ, τοῦ φαινόταν πὼς ἡ πόρτα, ποὺ ἔκλεινε πίσω του, τὸν χώριζε ἀπὸ κάτι πολὺ ἀγαπημένο, ἀπὸ τοὺς ἄλλους ἀνθρώπους. Μιὰ βαθειὰ πλῆξι τὸν κυρίευε.

Ἄχ! ἂν ζοῦσε ἡ θεία του ἡ μακαρίτισσα, δὲν θὰ στενοχωριόταν ἔτσι!... ἔλεγε μέσα του. Κι' ὅταν ἐκείνη τὴν ἱστορικὴ Δευτέρα ξέσπασε ὁ πόλεμος, ὁ Ἀντρέας πηδοῦσε ἀπὸ τὴ χαρά του. Ναί! Θὰ πήγαινε κι' αὐτὸς νὰ πολεμήση. Θὰ εἶχε τώρα ἡ ζωή του ἕνα σκοπό. Μαζί μ' ἄλλες χιλιάδες ἀδέλφια θὰ πήγαινε νὰ κτυπήση τοὺς φασίστες εἰσβολεῖς.

Καὶ ξεκίνησε χαρούμενος ὁ Ἀντρέας μαζὶ μὲ τοὺς συναδέλφους του γιὰ τὸ τραῖνο. Τί καλά! ἔλεγε μέσα του. Ἐγὼ δὲν ἔχω νὰ στενοχωρηθῶ γιὰ τίποτα. Δὲν ἀφήνω πίσω μου κανέναν.

Μὰ ἐκεῖ, τὴν ὥρα τοῦ ἀποχαιρετισμοῦ, ὁ Ἀντρέας πικράθηκε. Ἔβλεπε ὅλους τοὺς φαντάρους νὰ κουβεντιάζουν, ν' ἀποχαιρετοῦν τοὺς συγγενεῖς τους. Κανέναν δὲν εἶχε δικό του αὐτός! Μονάχος, ὁλομόναχος στὸ παράθυρο τοῦ βαγονιοῦ, μέσα στὸ πλῆθος τῶν συναδέλφων του, ἔβλεπε, ἄκουε, μάντευε καὶ ξαφνικὰ ἔνοιωσε μέσα του ἕναν πόνο, τὸν πόνο ποὺ δοκίμαζε σὰν ἀντίκρυζε τὰ βράδυα τὴν ἀδειανὴ κάμαρά του...

* * *

Δύο μῆνες κοντεύανε νὰ κλείσουν ἀπὸ τότε ποὺ φόρεσε τὸ χακί. Δύο μῆνες, μὰ τί μῆνες! Εἶχε σκαρφαλώσει σὲ βουνά, εἶχε διαβῆ φαράγγια, εἶχε περάσει χωριὰ καὶ πολιτεῖες, μ' ἀλαφρὸ ποδάρι κι' ἀλαφρὴ καρδιά, ἀπὸ νίκη σὲ νίκη. Μὰ τώρα τὶς τελευταῖες μέρες ἔνοιωθε κάτι ξεχωριστὸ νὰ γίνεται μέσα στὶς καρδιὲς τῶν φαντάρων. Ὅλοι περίμεναν μ' ἀγωνία τὸ ταχυδρομεῖο. Δέματα εἶχαν ἀρχίσει νάρχωνται σ' ὅλους καὶ γράμματα πυκνά. Ὁ Ἀντρέας ἔβλεπε τὴ χαρὰ νὰ φέγγη στὸ πρόσωπό τους, καὶ σκεφτόταν πόσο ὅμορφο εἶναι νὰ νοιώθης πὼς σ' ἀγαποῦνε καὶ σὲ συλλογίζονται ὅσοι βρίσκονται μακριά σου. Μιὰ μέρα φωνάξανε καὶ τὸ δικό του τὸ ὄνομα. Ἡ καρδιὰ τοῦ Ἀντρέα κτύπησε δυνατά. Ποιὸς τὸν θυμήθηκε αὐτὸν τὸν ἔρημο; Οἱ φίλοι του ὅλοι ἦσαν φαντάροι. Κανέναν δὲν εἶχε αὐτὸς νὰ τὸν θυμηθῆ, νὰ τὸν πονέση. Ἂν ζοῦσε ἡ μάνα του, ἂν ζοῦσε καὶ ἡ θεία του!... Ἔτρεξε νὰ δῆ. Τὸ δεματάκι ἦταν ἀπὸ τὴν Ὑπηρεσία Ἀλληλεγγύης Μετώπου τῆς Ε.Ο.Ν. Ἕνα ζευγάρι μάλλινες κάλτσες, γάντια, τσιγάρα καὶ δύο λόγια ἁπλᾶ καὶ φιλικά...

Ὁ Ἀντρέας ἔνοιωσε τὰ μάτια του νὰ ὑγραίνωνται. Νὰ ποὺ τὸν θυμήθηκαν κι' αὐτόν. Νὰ ποὺ τοῦ στείλανε καὶ χριστουγεννιάτικο δῶρο. Τί εὐτυχία! Σὲ δύο μέρες θἆταν Χριστούγεννα. Ὁ Ἀντρέας θὰ φοροῦσε ζεστὰ καινούργια γάντια καὶ δὲν θὰ ξύλιαζε. Δὲν θὰ ἔβλεπε τοὺς ἄλλους νὰ ζηλεύη καὶ νὰ λέη πὼς μονάχα αὐτὸς εἶναι ἔρημος μέσα στὸν κόσμο.

Πάνω στὴν ὥρα ἔφτασε καινούργια διαταγή. Ὁ λόχος τους θὰ πήγαινε νὰ κτυπήση τὸν ἐχθρὸ καὶ νὰ καταλάβη ἕνα μικρὸ χωριό, ποὺ εἶχε σημασία γιὰ τὴν ἐξασφάλισι τῶν θέσεων ποὺ βρισκόντανε τώρα ὁ στρατός. Μὲ χαρούμενη καρδιά, εὐτυχισμένος, κρυφοχαμογελώντας, ὁ Ἀντρέας πηδοῦσε ἀπὸ κατσάβραχο σὲ κατσάβραχο, ὡς ποὺ συναντήθηκαν μὲ ἰταλικὲς δυνάμεις.

Ἄναψε τότε τὸ κανονίδι πρῶτο πρῶτο. Οἱ Ἰταλοὶ ἀπάντησαν μὲ δικές τους κανονιές, μὰ δὲν ἀνθέξανε στὴν ἐπίθεσι τῶν δικῶν μας. Σὲ λιγάκι ὅλος ὁ λόχος ὅπου πολεμοῦσε καὶ ὁ Ἀντρέας εἶχε πέσει καταπάνω τους μὲ τὴ λόγχη. Ἕνας κουρνιαχτὸς σηκώθηκε σὲ λιγάκι πρὸς τὴν ἀντίθετη κατεύθυνσι. Οἱ Ἰταλοὶ τὸ βάλανε στὰ πόδια, ἀφοῦ πολεμήσανε μὲ λύσσα καὶ παρενώχλησαν τοὺς δικούς μας ἀρκετά.

Ὁ δρόμος ἤτανε τώρα ἀνοιχτὸς γιὰ τὸ χωριό. Σὲ λιγάκι οἱ στρατιῶτες μπήκανε μέσα σ' αὐτὸ καὶ ὑψώσανε τὴ γαλανόλευκη πάνω στὸ μεγαλύτερο σπίτι, ποὺ ἤτανε καὶ γραφεῖο τῆς κοινότητος. Οἱ κάτοικοι εἶχαν ἀδειάσει τὸ χωριό. Μὰ ὕστερ' ἀπὸ καμμιὰν ὥρα ἀρχίσανε νάρχωνται λαχανιασμένοι οἱ πρῶτοι χριστιανοί.

— Χριστὸς ἀνέστη ἀδέλφια! Καλῶς ἤλθατε! Χριστὸς γεννᾶται...



Οἱ φαντάροι παίζουν μὲ τὰ Ἀρβανιτόπουλα.
(Σκίτσο τοῦ κ. Γ. Γρηγόρη Τ.Τ. 790)

— Μὰ Πάσχα εἶναι τώρα γιὰ Χριστούγεννα; ρώτησε ἀστειευόμενος ἕνας φαντάρος.

— Καὶ Πάσχα καὶ Χριστούγεννα καὶ παράδεισος καὶ χαρὰ Θεοῦ, παιδί μου, ἀποκρίθηκε ἕνας χωρικὸς καὶ δάκρυσε.

Ὁ Ἀντρέας ἄκουγε καὶ δὲ χόρταινε ἡ ψυχή του. Αὐτὸς δὲν μιλοῦσε, δὲν ἔλεγε τίποτα. Τοῦ φαινότανε μόνο πὼς ὅλοι αὐτοὶ οἱ χωρικοὶ ποὺ κατέβαιναν ἀπὸ τὶς σπηλιὲς καὶ τὰ δάση τοῦ βουνοῦ, ἀξύριστοι, ἀσυγύριστοι, βρώμικοι, ὅλες αὐτὲς οἱ γυναῖκες, οἱ γρηὲς μὲ τὸ τρεμάμενο βῆμα καὶ οἱ νηὲς μὲ τὰ παιδάκια στὴν ἀγκαλιά, ὅλα ἐκεῖνα τὰ παιδιά, τὰ σιωπηλὰ καὶ τὰ περίεργα, ποὺ βλέπανε μὲ κάποιο δέος τὴ στρατιωτικὴ στολή, μὴ ξέροντας μὲ τὴ λίγη παιδιάστικη πεῖρα τους ἂν οἱ καινούργιοι στρατιῶτες ἦταν καλοὶ ἢ κακοὶ σὰν τοὺς Ἰταλούς, πὼς ὅλο ἐκεῖνο τὸ λυτρωμένο πλῆθος ἦταν ἀδέλφια του.

Καὶ νά, μαζὶ μ' ἕνα μπουλοῦκι χριστιανῶν ἦλθε κι' ἕνα παιδὶ ὡς δέκα χρονῶν, ψηλό, μαυριδερό, μὲ ζωηρὰ μάτια. Ἦταν Ἀρβανιτάκι:

— Καλῶς ἤλθατε, χαιρέτισε στὴ γλῶσσα του καὶ πῆγε καὶ φίλησε τὸ χέρι τοῦ Ἀντρέα ποὺ βρέθηκε μπροστά του.

Ὁ Ἀντρέας τράβηξε τὸ δικό του. Γιατὶ τοῦ φιλοῦσε τὸ παιδὶ τὸ δικό του χέρι; Ἂν φιλοῦσε τὸ χέρι τοῦ λοχαγοῦ μάλιστα.

Μὰ τὸ παιδὶ στενοχωρήθηκε καὶ τὸ πῆραν τὰ κλάματα καὶ κάτι τοῦ εἶπε στὴ γλῶσσα του.

— Τί θέλει νὰ πῆ; ρώτησε ὁ Ἀντρέας κάποιον.

— Λέει πὼς τὸν περιφρονεῖς.

Ὁ Ἀντρέας, ποὺ ἀπὸ τὴν πρώτη στιγμὴ συμπάθησε τὸ παιδί, λυπήθηκε κατάκαρδα. Αὐτὸς ποὺ ἔνοιωσε τόση χαρὰ γιατὶ λυτρώθηκαν τ' ἀδέλφια του, τώρα ἔβλεπε πὼς ἔκανε ἕνα παιδὶ σκλαβωμένο μέχρι τότε νὰ κλαίη. Ἄνοιξε τὴν ἀγκαλιά του καὶ τὸ ἔσφιξε δυνατὰ στὸ στῆθος του.

— Δὲν ἔχεις γονιούς, δικούς, μάνα, πατέρα;

— Εἶναι ἔρημο, ἀδελφέ, τὸν πληροφόρησε μιὰ γυναῖκα. Τοὺς γονιούς του τοὺς σκότωσαν οἱ Ἰταλοί.

Ἡ φωνὴ τοῦ Ἀντρέα πνίγηκε στὸ λαρύγγι του. Εἶπε ὡστόσο:

— Καὶ τώρα δὲν ἔχει κανένα;

— Κανένα.

Νὰ ἄλλο ἕνα παιδὶ ὀρφανό, ποὺ δὲν ἔχει οὔτε μία θεία νὰ τὸ ἔχη κοντά της, νὰ τὸ μεγαλώση. Νὰ ἄλλη μιὰ ψυχὴ ποὺ θὰ βασανιστῆ ἀπὸ τὴ μοναξιὰ μέσα στὴ ζωή. Μιὰ ἰδέα ἄστραψε τότε στὸ μυαλὸ τοῦ Ἀντρέα. Γιατὶ νὰ μὴ γίνουν ἀδέλφια;

— Θέλεις νὰ γίνης ἀδελφάκι μου; ρώτησε. Θὰ πᾶμε μαζὶ στὴν Ἀθήνα ὅταν τελειώση ὁ πόλεμος καὶ δὲν σκοτωθῶ. Θὰ μάθης γράμματα, τέχνη, καὶ θὰ ζοῦμε μαζί, κάθε μέρα, στὸ ἴδιο σπίτι, ἐμεῖς οἱ δύο ὀρφανοί, θέλεις;

Τὸ Ἀρβανιτόπουλο, ὅσο ἄκουγε τὰ λόγια τοῦ στρατιώτη, ποὺ τοῦ τὰ ἔλεγε ἀρβανίτικα ἕνας χωρικός, ἔκλαιε ἀπὸ τὴ συγκίνησι. Ἅρπαξε τὰ χέρια τοῦ Ἀντρέα, τὰ μούσκεψε μὲ τὰ φιλιὰ καὶ τὰ δάκρυά του καὶ σὲ λίγο τοῦ εἶπε:

— Θάρθω μαζί σου, ἀδελφέ μου!

Γεωργία Δεληγιάννη





ΤΟ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ΚΑΙ Ο ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ

2ΑΣ ΜΑΡΤΙΟΥ

Εὐαγγέλιον (Ματθαίου στ´ 14—21)

Εἶπεν ὁ Κύριος, ἐὰν ἀφῆτε τοῖς ἀνθρώποις τὰ παραπτώματα αὐτῶν, ἀφήσει καὶ ὑμῖν ὁ Πατὴρ ὑμῶν ὁ οὐράνιος· ἐὰν δὲ μὴ ἀφῆτε τοῖς ἀνθρώποις τὰ παραπτώματα αὐτῶν, οὐδὲ ὁ Πατὴρ ὑμῶν ἀφήσει τὰ παραπτώματα ὑμῶν.

Ὅταν δὲ νηστεύητε, μὴ γίνεσθε ὥσπερ οἱ ὑποκριταὶ σκυθρωποί· ἀφανίζουσι γὰρ τὰ πρόσωπα αὐτῶν ὅπως φανῶσι τοῖς ἀνθρώποις νηστεύοντες· ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι ἀπέχουσι τὸν μισθὸν αὐτῶν. Σὺ δὲ νηστεύων ἄλειψαί σου τὴν κεφαλὴν καὶ τὸ πρόσωπόν σου νίψαι, ὅπως μὴ φανῇς τοῖς ἀνθρώποις νηστεύων, ἀλλὰ τῷ Πατρί σου τῷ ἐν τῷ κρυπτῷ, καὶ ὁ Πατήρ σου ὁ βλέπων ἐν τῷ κρυπτῷ ἀποδώσει σοι ἐν τῷ φανερῷ.

Μὴ θησαυρίζετε ὑμῖν θησαυροὺς ἐπὶ τῆς γῆς, ὅπου σὴς καὶ βρῶσις ἀφανίζει, καὶ ὅπου κλέπται διορύσσουσι καὶ κλέπτουσι. Θησαυρίζετε δὲ ὑμῖν θησαυροὺς ἐν οὐρανῷ, ὅπου οὔτε σὴς οὔτε βρῶσις ἀφανίζει, καὶ ὅπου κλέπται οὐ διορύσσουσιν οὐδὲ κλέπτουσιν. Ὅπου γάρ ἐστιν ὁ θησαυρὸς ὑμῶν, ἐκεῖ ἔσται καὶ ἡ καρδία ὑμῶν.

Ἀπόστολος (Πρὸς Ρωμαίους ιγ´ 11—ιδ´ 4)

Καὶ τοῦτο, ἀδελφοί, εἰδότες τὸν καιρόν, ὅτι ὥρα ἡμᾶς ἤδη ἐξ ὕπνου ἐγερθῆναι· νῦν γὰρ ἐγγύτερον ἡμῶν ἡ σωτηρία ἢ ὅτε ἐπιστεύσαμεν. Ἡ νὺξ προέκοψεν, ἡ δὲ ἡμέρα ἤγγικεν. Ἀποθώμεθα οὖν τὰ ἔργα τοῦ σκότους καὶ ἐνδυσώμεθα τὰ ὅπλα τοῦ φωτός. Ὡς ἐν ἡμέρᾳ εὐσχημόνως περιπατήσωμεν, μὴ κώμοις καὶ μέθαις, μὴ κοίταις καὶ ἀσελγείαις, μὴ ἔριδι καὶ ζήλῳ· ἀλλ᾽ ἐνδύσασθε τὸν Κύριον Ἰησοῦν Χριστόν, καὶ τῆς σαρκὸς πρόνοιαν μὴ ποιεῖσθε εἰς ἐπιθυμίας.

Τὸν δὲ ἀσθενοῦντα τῇ πίστει προσλαμβάνεσθε, μὴ εἰς διακρίσεις διαλογισμῶν. Ὃς μὲν πιστεύει φαγεῖν πάντα, ὁ δὲ ἀσθενῶν λάχανα ἐσθίει. Ὁ ἐσθίων τὸν μὴ ἐσθίοντα μὴ ἐξουθενείτω, καὶ ὁ μὴ ἐσθίων τὸν ἐσθίοντα μὴ κρινέτω· ὁ Θεὸς γὰρ αὐτὸν προσελάβετο. Σὺ τίς εἶ ὁ κρίνων ἀλλότριον οἰκέτην; Τῷ ἰδίῳ κυρίῳ στήκει ἢ πίπτει· σταθήσεται δέ· δυνατὸς γάρ ἐστιν ὁ Θεὸς στῆσαι αὐτόν.

* ΔΙΔΑΓΜΑΤΑ ΕΚ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ *

Ὁ Ἀπόστολος Παῦλος παρομοιάζει εἰς τὴν ἀνωτέρω περικοπὴν τῆς πρὸς Ρωμαίους ἐπιστολῆς του τὴν παροῦσαν ζωὴν τοῦ ἀνθρώπου πρὸς νύκτα καὶ τὴν μέλλουσαν τοιαύτην πρὸς ἡμέραν. Λέγει δὲ ὅτι διὰ τὸν πιστὸν χριστιανὸν ὅσον περνοῦν τὰ χρόνια τῆς ζωῆς του τόσον πλησιάζει πρὸς τὴν ἡμέραν καὶ ἀπομακρύνεται ἀπ' τὴν νύκτα. Πόσον μεγάλη εὐεργεσία τοῦ Θεοῦ πρὸς τὸν ἄνθρωπον εἶναι ἡ ἀποκάλυψις αὐτὴ τοῦ Παύλου! Οἱ ἄνθρωποι ἐκεῖνοι ποὺ ἀξιώνονται νἄχουν αὐτὴ τὴ γνῶσι καὶ νὰ πιστεύουν σ' αὐτὴ εἶναι ἀπείρως εὐτυχεῖς. Εἶναι ὅμως ἀξιολύπητοι ἐξ ἄλλου ἐκεῖνοι ποὺ βρίσκονται στὴν ἄγνοια. Αὐτοὶ ζῶντες μακριὰ ἀπ' τὴν Χριστιανικὴν διδασκαλίαν καὶ ἐπειδὴ δὲν ἔχουν φωτισθῆ ἀπ' αὐτὴν περνοῦν τὴν πρόσκαιρη ζωή τους ὅπως αὐτοὶ νομίζουν καλύτερα καὶ ἀδιαφοροῦν γιὰ τὶς πράξεις τους. Καταβάλλουν ὅλη τους τὴ δύναμι καὶ κάθε προσπάθεια γιὰ νὰ ἀποκτήσουν τὰ πρόσκαιρα ἀγαθὰ τῆς παρούσης ζωῆς. Πέφτουν μὲ τὰ μοῦτρα στὶς ἀπολαύσεις καὶ στὰς ἡδονὰς καὶ σὲ κάθε τι ποὺ τοὺς ὑπόσχεται καλοπέρασι. Ἐπειδὴ δὲν πιστεύουν πὼς ἔπειτα ἀπ' τὸ θάνατο τοὺς περιμένει μιὰ ἄλλη αἰώνια ζωή, ἂν τοὺς ὁμιλήσῃ κανεὶς γι' αὐτὴ τὸν κοροϊδεύουν καὶ τοῦ ἀπαντοῦν: «ἐδῶ εἶναι ἡ κόλασις καὶ ὁ παράδεισος». Γι' αὐτὸν δὲ τὸ λόγο αὐτοὶ μπροστὰ στὸν πλησιάζοντα θάνατον τρέμουν καὶ καταλαμβάνονται ἀπὸ ἀγωνία. Γι' αὐτοὺς ὁ θάνατος εἶναι τρομερὸς καὶ ἀπαίσιος.

Γιὰ τὸν ἀληθινὸ ὅμως καὶ πιστὸ χριστιανὸ συμβαίνουν ἀκριβῶς τὰ ἀντίθετα. Αὐτὸς ἐπειδὴ γνωρίζει καλὰ ὅτι σύμφωνα μὲ τοὺς λόγους τοῦ Παύλου ἡ πρόσκαιρη τούτη ζωὴ εἶναι νύκτα, τῆς δίδει τὴν ἀνάλογη ἀξία. Τὴν περνᾷ ὅπως πρέπει, σύμφωνα δηλαδὴ μὲ τὰ παραγγέλματα τῆς Ἐκκλησίας μας, καὶ τὸν θάνατον τὸν ἀντιμετωπίζει μὲ ἠρεμία καὶ πραγματικὴ χαρά, διότι θὰ πρόκειται νὰ τὸν ἀπαλλάξῃ ἀπ' τὴ νύκτα καὶ θὰ τὸν ὁδηγήσῃ πρὸς τὴν αἰωνία ἡμέρα. Αὐτὸς ἀκριβῶς θὰ τὸν φέρῃ πρὸς τὰς αἰωνίας τοῦ παραδείσου ἀπολαύσεις.

Ὅταν ὁ Παῦλος ἔγραψε τὴν ἐπιστολή του πρὸς τοὺς Ρωμαίους ἐγνώριζε πόση διαφθορὰ καὶ ἀκολασία ἐπικρατοῦσε στὴ Ρώμη. Κάθε εἴδους ἀκολασία καὶ αἰσχρότης διεπράττετο ἀπ' τοὺς εἰδωλολάτρας. Στὰ συμπόσιά τους ἔκαναν πραγματικὰ ὄργια. Βλέποντας λοιπὸν αὐτὰ ὁ Παῦλος ἔγραψε πρὸς τοὺς Χριστιανοὺς τῆς Ρώμης αὐτὴ τὴν ἐπιστολὴ συνιστῶν εἰς αὐτοὺς νὰ ἀπέχουν ὅσο τὸ δυνατὸν περισσότερον ἀπ' τὰ ὄργια τῶν εἰδωλολατρῶν καὶ νὰ ἀποφεύγουν κάθε σχέσι μ' αὐτούς. Τοὺς ὑπενθυμίζει ὅτι σὰν καλοὶ χριστιανοὶ πρέπει νὰ ζοῦν μὲ σωφροσύνη καὶ κοσμιότητα, καὶ νὰ ἀποφεύγουν κάθε τι ἄσεμνο. Προσέτι λέγει στὴν ἐπιστολή του ὁ Παῦλος ὅτι μεταξὺ τῶν χριστιανῶν πρέπει νὰ ἐπικρατῇ ἡ ἀγάπη καὶ ὅτι δὲν πρέπει ὁ ἕνας νὰ κατηγορῇ τὸν ἄλλον. Ἂν δηλαδὴ ἕνας νομίζῃ ὅτι κάποιος κάνει κάτι ποὺ ἀντιβαίνει στὴ χριστιανικὴ διδασκαλία, δὲν εἶναι αὐτὸς ἁρμόδιος νὰ τὸν ἐλέγξῃ καὶ νὰ τὸν κατακρίνῃ. Διότι ὅλοι ἀνεξαιρέτως οἱ χριστιανοὶ ἀπέναντι τοῦ ἱδρυτοῦ τῆς θρησκείας μας εἶναι δοσίλογοι καὶ ὑπόλογοι. Μόνον αὐτὸς θὰ γίνῃ ὁ δικαστὴς ὅλων μας. Μ' ἄλλους λόγους ὁ Παῦλος συνιστᾷ στοὺς χριστιανοὺς ν' ἀποφεύγουν τὸ «κουτσομπολιό». Ἔχοντες δηλαδὴ ὅλοι μας τὴν συναίσθησιν ὅτι εἴμεθα ποιὸς λίγο ποιὸς πολὺ ἔνοχοι ἀπέναντι τοῦ Θεοῦ διὰ κάθε μας πρᾶξι, ἂς προσπαθοῦμε νὰ ἑτοιμάσωμε τὸν ἑαυτόν μας ἔτσι, ὥστε ὅταν παρουσιασθῶμεν μπροστὰ στὸν οὐράνιο δικαστὴ μας νὰ ἔχωμεν τὴν συνείδησιν μας ἥσυχον καὶ νὰ μὴ μᾶς καταλάβῃ ὁ φόβος ποὺ εἶναι ὁ αἰώνιος τιμωρὸς κάθε ἁμαρτωλοῦ καὶ κακοῦ ἀνθρώπου.

Η ΠΡΟΣΕΥΧΗ ΤΩΝ ΑΓΓΛΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Εἰς τὸ περιοδικὸν «Ἐκκλησιαστικοὶ Καιροὶ» τοῦ Λονδίνου δημοσιεύεται ἡ κατωτέρω θαυμασία προσευχή, ἡ ὁποία ἀπαγγέλλεται εἰς χιλιάδας Ἀγγλικῶν Ἐκκλησιῶν ὑπὲρ τῆς Ἑλλάδος. Εἰς τὰς ὀλίγας λέξεις τῆς προσευχῆς αὐτῆς διαγράφεται τὸ βαθύτερον αἴσθημα τὸ ὁποῖον ὄχι μόνον οἱ σύμμαχοί μας οἱ Ἄγγλοι, ἀλλὰ ὁλόκληρος ὁ πεπολιτισμένος κόσμος τρέφει διὰ τὸν ἱερὸν τῆς Ἑλλάδος ἀγῶνα.

Η ΠΡΟΣΕΥΧΗ

«Κύριε ἡμῶν Θεέ, αἰωνία πηγὴ τῆς ἀληθείας καὶ τῆς ἀγάπης, Σὲ παρακαλοῦμεν ὑπὲρ τῶν πόλεων καὶ νήσων τῆς Ἑλλάδος ἵνα, ὡς ἐν τοῖς ἀρχαίοις χρόνοις ἐπεδαψίλευσαν πλουσίως τὸ πνεῦμα, τὴν σοφίαν καὶ τὸ κάλλος εἰς ὁλόκληρον τὸν κόσμον, οὕτω καὶ νῦν τῇ κραταιᾷ Σου βοηθείᾳ, διὰ τοῦ θάρρους καὶ τῆς ἐπιτυχίας τῶν ὅπλων αὐτῶν, δώσωσιν εἰς κληρονομίαν πάντων τὴν ἐλευθερίαν ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τῷ Κυρίῳ ἡμῶν, τῷ βασιλεύοντι μετὰ Σοῦ καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος εἰς τοὺς αἰῶνας. Ἀμήν».

ΑΠΟ ΤΗΝ ΣΚΛΑΒΩΜΕΝΗΝ ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΝ

Γ'.

Ἡ σύλληψις τῶν ἀντιπροσώπων τῶν Νήσων μετὰ τὸ ἐν Πάτμῳ Πανδωδεκανησιακὸν Συνέδριον.

Ὅταν ὁ στρατηγὸς Ἀμέλιο ἐπληροφορήθη περὶ τῆς συγκεντρώσεως τῶν ἀντιπροσώπων τῶν νήσων εἰς Πάτμον καὶ περὶ τοῦ συγκληθέντος ἐκεῖ τὴν 3ην καὶ 4ην Ἰουνίου 1912 Συνεδρίου, ὅπως ἀνεφέραμεν εἰς προηγούμενον σημείωμα, ἐξωργίσθη καὶ ἀμέσως ἀπέστειλεν εἰς Πάτμον ἀντιτορπιλλικὸν πρὸς διάλυσιν τοῦ συνεδρίου καὶ σύλληψιν τῶν ἀντιπροσώπων.

Εὐτυχῶς ὅμως τὸ ἀποσταλὲν ἀντιτορπιλλικὸν ἔφθασεν εἰς Πάτμον τὴν ἑπομένην τῆς ἀποπερατώσεως τῶν ἐργασιῶν τοῦ Πανδωδεκανησιακοῦ Συνεδρίου, ὁπότε μάλιστα εἶχον ἀναχωρήσει ἐκεῖθεν καὶ πολλοὶ ἐκ τῶν ἀντιπροσώπων τῶν νήσων, μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ ἡ τριμελὴς ἐπιτροπή, ἡ ὁποία θὰ ὑπέβαλλε τὸ συνταγὲν ψήφισμα εἰς τὸν στρατηγὸν Ἀμέλιο καὶ εἰς τοὺς προξένους τῶν Μεγάλων Δυνάμεων.

Παρ' ὅλα ταῦτα, πρὸς ἐκτέλεσιν τῆς διαταγῆς τοῦ στρατηγοῦ, ἀφοῦ δὲν προελήφθη ἡ διάλυσις τοῦ συνεδρίου πρὸς μεγίστην λύπην τῶν Ἰταλῶν καὶ πρὸς μεγίστην χαρὰν τῶν νησιωτῶν, οἵτινες διὰ τοῦ συνεδρίου τούτου ἐξέφραζον ἐπισήμως τὸ φρόνημα αὐτῶν καὶ θὰ διεκήρυσσον ἅπαξ ἔτι εἰς ὅλον τὸν κόσμον τὴν Ἑλληνικωτάτην συνείδησιν των, συνελήφθησαν οἱ ἐναπομείναντες ἐν Πάτμῳ ἀντιπρόσωποι, οἱ ὁποῖοι μεταφερθέντες διὰ τοῦ ἀντιτορπιλλικοῦ εἰς Ρόδον ὡδηγήθησαν ὑπὸ στρατιωτικὴν συνοδείαν ἐνώπιον τοῦ στρατηγοῦ Ἀμέλιο κατὰ τὴν 8ην Ἰουνίου 1912.

Ὁ γενναῖος (!!) δὲ οὗτος στρατηγός, λησμονῶν τὰς ὑποσχέσεις καὶ διαβεβαιώσεις του περὶ ἀποδόσεως τῶν νήσων εἰς τὴν Ἑλλάδα ἢ περὶ αὐτονομήσεως αὐτῶν καὶ διατελῶν ἐν ἐξάλλῳ ὀργῇ, ὕβρισε χυδαιότατα τοὺς συλληφθέντας ἐκ τῶν ἀντιπροσώπων τῶν νήσων ἀπειλήσας συνάμα τούτους ὅτι ἠδύνατο νὰ παραπέμψῃ εἰς τὸ Στρατοδικεῖον πάντας τοὺς ἀμέσως ἢ ἐμμέσως ἀναμιχθέντας εἰς τὸ συνέδριον.

Κατανοήσας ὅτι τὸ συνέδριον δὲν θὰ ἦτο δυνατὸν νὰ ἀκυρωθῇ ἐπεχείρησε νὰ ἐπωφεληθῇ τῆς εὐκαιρίας καὶ νομίζων ὅτι οἱ Ἕλληνες ἦσαν ἀκόμη τοσοῦτον ἀφελεῖς, ὥστε νὰ ἐξηπατῶντο καὶ πάλιν εὐκόλως, ἀπετόλμησεν ἐν τέλει νὰ προτείνῃ εἰς τούτους ὅτι ἐὰν ἐπεθύμουν νὰ δεχθῇ τὸ διὰ τὴν Ἰταλικὴν Κυβέρνησιν ψήφισμα τοῦ συνεδρίου καὶ νὰ διαβιβάσῃ τοῦτο εἰς τὰς ἄλλας Δυνάμεις, συγχωρῶν ταυτοχρόνως τοὺς συμμετασχόντας εἰς τὸ συνέδριον, θὰ ἔπρεπε νὰ τροποποιηθῇ τὸ ὑπογραφὲν ψήφισμα, τὸ ὁποῖον ἐθεώρει οὗτος προσβλητικὸν διὰ τὴν Ἰταλίαν, κατὰ τοιοῦτον τρόπον, ὥστε νὰ ἐκφράζηται ἀπεριόριστος εὐγνωμοσύνη πρὸς τοὺς ἐλευθερωτὰς (!) Ἰταλοὺς καὶ νὰ ζητῆται ἀντὶ τῆς ἑνώσεως μετὰ τῆς Ἑλλάδος ἢ καὶ αὐτῆς τῆς αὐτονομίας Ἰταλικὸν Προτεκτορᾶτον τῶν νήσων ὑπὸ τὴν προστασίαν μόνον τῆς Ἰταλίας, προτείνας μάλιστα πρὸς διευκόλυνσιν τῶν ἀντιπροσώπων νὰ συντάξῃ ἐκεῖνος τὸ σχέδιον τοῦ ψηφίσματος!

Ἐπειδὴ δέ, ὡς ἦτο ἑπόμενον, οἱ ἀντιπρόσωποι τῶν Ἑλλήνων τῆς Δωδεκανήσου ἀντιληφθέντες τὸ δόλιον σχέδιον τοῦ στρατηγοῦ Ἀμέλιο, ἀποπειρωμένου νὰ πλαστογραφήσῃ τὸ φρόνημα καὶ τὴν συνείδησιν τοῦ Ἑλληνισμοῦ τῶν κατεχομένων νήσων, ἀπέρριψαν μετὰ θάρρους τὴν πρότασιν ταύτην ὡς ἀντικειμένην εἰς τὴν δοθεῖσαν εἰς αὐτοὺς ὑπὸ τῶν νησιωτῶν ἐντολὴν καὶ εἰς τοὺς ἐθνικοὺς πόθους αὐτῶν, ὁ στρατηγὸς ἐξεμάνη περισσότερον καὶ ἐπαναλαβὼν τὰς ὕβρεις καὶ τὰς ἀπειλὰς ἀπέπεμψεν ὅλους τοὺς παρισταμένους ἀντιπροσώπους, οὓς ἀμέσως ἔθεσεν ὑπὸ ἀστυνομικὴν ἐπιτήρησιν, ὡς ἐὰν ἐπρόκειτο περὶ κακούργων!

Ἐκτὸς ὅμως τούτων, τὴν ἑπομένην οἱ καταφθάσαντες τρεῖς ἕτεροι ἀντιπρόσωποι τοῦ συνεδρίου, οἱ ἀποτελοῦντες τὴν ἐπιτροπὴν πρὸς ἐπίδοσιν τοῦ ψηφίσματος, ὡδηγήθησαν ἅμα τῇ ἀποβιβάσει των οὐχὶ εἰς τὸν στρατηγόν, ἀλλὰ εἰς τὸν βασιλικὸν ἐπίτροπον ἐπὶ τῆς πολιτικῆς διοικήσεως, ὁ ὁποῖος ἀρνηθεὶς νὰ δεχθῇ τὸ ψήφισμα τοῦ συνεδρίου ἤρχισε νὰ ἀπευθύνῃ ὕβρεις καὶ ἀπειλάς, ὡς ὁ στρατηγός, καὶ νὰ προτείνῃ καὶ αὐτὸς τὴν πλαστογράφησιν τοῦ φρονήματος τῶν Δωδεκανησίων.

Οἱ ἀντιπρόσωποι ὅμως καὶ οὗτοι ὄχι μόνον δὲν ἔλαβον ὑπ' ὄψιν τὰς ἀπειλὰς τοῦ Ἰταλοῦ βασιλικοῦ ἐπιτρόπου, ἀλλὰ καὶ εὐθαρσῶς ἀπήντησαν ὅτι μόνον τὴν ἕνωσιν μετὰ τῆς Ἑλλάδος ἐπόθουν καὶ ὅτι μόνον μέχρι τῆς πραγματοποιήσεως τοῦ πόθου τούτου θὰ ἐδέχοντο αὐτονομίαν, ὡς μεταβατικὸν πολίτευμα τῶν νήσων των.

Ὡς ἦτο δὲ ἑπόμενον ἡ στάσις αὐτὴ τῶν ἀντιπροσώπων ἐξηρέθισε τὸν Ἰταλὸν βασιλικὸν ἐπίτροπον, ὁ ὁποῖος ἐπανέλαβε τὰς ὕβρεις καὶ τὰς ἀπειλὰς καὶ ἀπέπεμψε χυδαίως τοὺς ἀντιπροσώπους τούτους.

Ἐκ τούτων καὶ μόνον κατανοεῖται πλέον ἡ μεγίστη κακοήθεια καὶ δολιότης τῶν ἐπισήμων Ἰταλικῶν ἀρχῶν τῆς Δωδεκανήσου, αἱ ὁποῖαι ἀρχικῶς μὲν ὑπέσχοντο εἰς τοὺς Ἕλληνας ὅτι θὰ παρεχωροῦντο αἱ νῆσοι εἰς τὴν Ἑλλάδα ἢ τοὐλάχιστον θὰ ἐδίδετο πλήρης αὐτονομία μέχρι τῆς ἑνώσεως πρὸς ἐκμετάλλευσιν τῶν ἑλληνικῶν πληθυσμῶν κατὰ τῶν Τούρκων, κατόπιν δέ, ὅταν οἱ Ἕλληνες βάσει τῶν ὑποσχέσεων ἠθέλησαν νὰ κατοχυρωθῶσι διὰ τοῦ συνεδρίου, ἠρνοῦντο τὰς ὑποσχέσεις των, ὕβριζον καὶ ἠπείλουν τοὺς Ἕλληνας, τοὺς ὁποίους πλέον ἀπὸ τῆς ἐποχῆς ταύτης ἤρχισαν νὰ κατατυραννῶσι ποικιλοτρόπως ἐπὶ 28 ὁλόκληρα χρόνια μέχρι σήμερον.

Γ. Θ. Γεωργιάδης



Ὁ ἱστορικὸς πλάτανος τοῦ Ἱπποκράτους εἰς τὴν νῆσον Κῶ.



Ο ΚΑΡΚΑΝΑΣ

Μανώλης λεγόταν, Μανώλης Δρόσος. Κι' δμως ἂν τὸν γύρευες ἔτσι, πολὺ δύσκολα θὰ τὸν εὕρισκες. Μπορεῖ νὰ μὴ τὸν εὕρισκες καὶ καθόλου... Ὅλοι τὸν ἤξεραν στὴν πόλι κι' ὅλοι τὸν φώναζαν μὲ τὸ παρατσούκλι «Καρκανᾶς», ποὺ τοὖχε βγάλει πρὶν λίγα χρόνια ἕνας δάσκαλος.

Ἔμοιαζε, λέει, ἡ φωνή του καὶ γενικὰ τὸ σῶμα του μὲ τὴ φωνὴ καὶ τὸ σῶμα ἑνὸς ἀγριοπουλιοῦ ποὺ φέρει αὐτὸ τὸ ὄνομα.

Ἔτσι τὸν ἤξεραν ἀκόμα κι' οἱ πέτρες, ἀκόμα κι' αὐτὸς ὁ ἴδιος κόντευε νὰ συνηθίση στὸ καινούργιο του ὄνομα, ξεχνώντας τὸ ἄλλο, τὸ πραγματικό, ποὖτανε γραμμένο στ' ἀπολυτήριο τοῦ στρατοῦ, στὰ μητρῶα τῆς κοινότητος...

Ἦταν ἕνα παλληκάρι 24—25 χρόνων. Μὰ τὰ τόσα βάσανα ποὖχε τραβήξει ἀπὸ τότε ποὺ πάτησε τὸ πόδι του στὴ γῆ μαζὶ μὲ τὸν καταλύτη χρόνο, εἶχαν ἀφήσει καθαρὰ τὰ σημάδια τους στὸ πρόσωπό του, στὸ σῶμα του γενικά.

Τὰ παιδιὰ τῆς γειτονιᾶς μάλιστα τοὔκαναν τὸ βίο ἀβίωτο τοῦ φουκαρᾶ τοῦ Καρκανᾶ.

— Ρὲ Καρκανᾶ, τί φάτσα εἶν' αὐτὴ ποὖχεις; Σκύλοι σὲ γέννησαν; τοὔλεγε τὄνα γελώντας κοροϊδευτικά.

— Καρκανᾶ, χάλασε ἡ τσάκισι τοῦ πανταλονιοῦ σου, τοὔλεγε ἄλλο σκασμένο κι' αὐτὸ στὰ γέλια, ἐπειδὴ τὸ πανταλόνι του ἦταν τρύπιο...

....

— Καρκανᾶ, πάρε τὸ κοφίνι μὲ τὶς ντομάτες νὰ τὸ πᾶς στὸ μαγαζὶ καὶ νὰ πῆς τῆς κυρᾶς πῶς μπορεῖ ν' ἀργήσω τὸ μεσημέρι.

— Καρκανᾶ, πάρε τὶς βαλίτσες νὰ τὶς πᾶς ὡς τὸ λιμάνι.

Κι' ὁ Καρκανᾶς φορτωνόταν τὰ κοφίνια, τὶς βαλίτσες, τοὺς μπόγους καὶ τὰ πήγαινε ὅπου τοὔλεγαν.

Μὰ ποτὲ κανεὶς δὲν τὸν ἄκουσε νὰ παραπονιέται γιὰ ὅ,τι τοὔδιναν.

— Μόνο ἡ οὐρὰ τοῦ λείπει, εἶπε κάποτε ὁ κὺρ Ἀντώνης ὁ φούρναρης θέλοντας νὰ πουλήση πνεῦμα.

Καμμιὰ φορά, σὰν δὲν εἶχε δουλειὰ ὁ Καρκανᾶς κι' ἔβλεπε κανένα γεροντάκι ἢ καμμιὰ γρηοῦλα νὰ σηκώνουν κάτι βαρύ, ἔτρεχε ἀμέσως πρόθυμος νὰ τοὺς ξεκουράση.

Τοὔφθανε ἕνα «τὴν εὐχή μου νἆχεις», κι' ἃς μὴν ἔπαιρνε τίποτα.

Γιατὶ παρ' ὅλα ποὺ ὑπέφερε ἀπ' τῆς γειτονιᾶς τὰ παληόπαιδα, ποὖπρεπε νὰ τοὖχουν σκληρύνει τὴν καρδιά, εἶχε ἀγαθὴ ψυχὴ ὁ Καρκανᾶς.

Τελευταῖα, ποὺ οἱ δουλειὲς πήγαιναν καλὰ ὅπως ἔλεγε, εἶχε σκοπὸ νὰ πάρη ἕνα χειροκίνητο καρροτσάκι γιὰ νὰ μὴ κουράζεται πάρα πολύ.

Μὰ δὲν πρόφτασε, γιατὶ στὶς 28 τοῦ Ὀκτώβρη κηρύχτηκε ὁ πόλεμος. Πῆγε ἀπὸ τοὺς πρώτους καὶ ντύθηκε τὴν ἔνδοξη στολὴ τοῦ Ἕλληνα στρατιώτη. Κι' ἔτσι τὴν ἄλλη μέρα ἔκανε τὴν ἐμφάνισί του στοὺς δρόμους τῆς γειτονιᾶς, πλέοντας στὴ στολή του.

Μὰ δὲν ἦταν πιὰ ὁ Καρκανᾶς ποὺ ἤξερε ἡ γειτονιά.

Ἦταν ὁ Μανώλης Δρόσος, ὁ ὑπερασπιστὴς τῆς Πατρίδος. Ὁ στρατὸς τὸν ἔκανε ἄλλο ἄνθρωπο, τὸν ἔκανε νὰ ξαναβρῆ τὸν ἑαυτό του, τοὔδωσε ἄλλη ὄψι, ἄλλο... ὄνομα.

Σὰν πῆγε νὰ χαιρετίση, πρὶν φύγη, τὸν φούρναρη τὸν κὺρ Ἀντώνη, ποὺ τοὔκανε καμμιὰ φορὰ εὐκολία στὸ ζήτημα τοῦ ἐπιουσίου, τὸν βρῆκε καθισμένο ἔξω ἀπὸ τὸ μαγαζί του.

Μόλις τὸν εἶδε ὁ κὺρ Ἀντώνης, ἄρχισε νὰ γελάη.

— Ρὲ Καρκανᾶ, τοὔπε, κι' ἐσὺ ντύθηκες; Τί μπορεῖ νὰ περιμένη ἡ Πατρίδα ἀπὸ κάτι «μισὰ μερτικὰ» σὰν κι' ἐσένα;

— Μήπως ἐγὼ δὲν εἶμαι Ἕλληνας; Δὲν πρέπει νὰ προσφέρω κι' ἐγὼ στὴν Πατρίδα ἐκεῖνο ποὺ μπορῶ;

Θὰ συνέχιζε ὁ Μανώλης, ἂν ὁ φούρναρης δὲν ἔμπαινε στὸ μαγαζί του.

Ἀπομακρύνθηκε πικραμένος καὶ τὴν ἄλλη κι' ὅλας μέρα ἔφευγε γιὰ τὸ μέτωπο. Πήγαινε νὰ βοηθήση κι' αὐτὸς στὸ διώξιμο τοῦ ἀτίμου ἐχθροῦ ποὺ τόλμησε νὰ μολύνη τὸ ἱερὸ κι' ἔνδοξο χῶμα τῆς ἑλληνικῆς γῆς.

....

Εἶχε πιὰ πάρει τὸ βάπτισμα τῆς φωτιᾶς ὅπως λένε. Πρῶτος μέσ' στοὺς πρώτους.



— Μῆνε ἥσυχος, Μανώλη...

Ὅλοι οἱ ἄνδρες τοῦ λόχου του εἶχαν νὰ κάνουν μὲ τὸ θάρρος καὶ τὸν ἡρωϊσμό του. Προχωροῦσε πάντα ἐμπρός, ἐνῷ στ' αὐτιά του ἐβούϊζαν τὰ λόγια τοῦ φούρναρη:

«Τί μπορεῖ νὰ περιμένη ἡ Πατρίδα ἀπὸ κάτι μισὰ μερτικὰ σὰν κι' ἐσένα;»

— Νὰ δοξαστῆ, ἀπαντοῦσε μὲ σφιγμένα δόντια, προχωρώντας πάντα, «μεθυσμένος ἀπ' τ' ἀθάνατο κρασὶ τοῦ Εἰκοσιένα...»

Συχνὰ τ' ὄνομά του περνοῦσε ἀπ' τὴν ἡμερησία διαταγὴ τοῦ λόχου του.

«Τὸν στρατιώτην Δρόσον Ἐμμανουήλ...»

«Τὸν δεκανέα Δρόσον Ἐμμανουήλ...».

Γιατὶ εἶχε γίνει δεκανέας κατὰ τὰ τέλη τοῦ Δεκεμβρίου. Εἶχε, λέει, συμβάλει ἀποτελεσματικὰ στὴν κατάληψι ἑνὸς ὀχυροῦ λόφου ὕψους 1450 μ.

Μὰ δὲν τὸν ἔνοιαζε τόσο πολὺ γιὰ τὸ γαλόνι ποὖχε πάρει μέσ' στὴ φωτιὰ τῆς μάχης, ὅσο ἐνδιαφερόταν γιὰ κάτι ἄλλο, πιὸ σπουδαῖο γι' αὐτόν.

Ἤθελε ν' ἀποδείξη στὸ φούρναρη πὼς κι' ἂν ἦταν μισὸ μερτικό, μποροῦσε νὰ χύση τὸ αἷμα του γιὰ τὴ δόξα καὶ τὴ ΝΙΚΗ τῆς γλυκειᾶς μας Πατρίδας... Καὶ πολεμώντας μὲ πραγματικὴ λύσσα κατὰ τοῦ ἀτίμου ἐχθροῦ, πληγώθηκε βαριὰ στὴ μεγάλη μάχη τῆς Κλεισούρας.

Σὲ λίγες μέρες βρέθηκε ξαπλωμένος στὸ ἄσπρο κρεββάτι ἑνὸς στρατιωτικοῦ νοσοκομείου στὴν Ἀθήνα, ὅπου τὸν μετέφεραν.

Ὀκτὼ ὁλόκληρα μερόνυχτα χαροπάλευε ὁ Μανώλης. Ὁ πυρετὸς τοῦ τραύματος γύρισε σὲ πυαιμικὸ ἀπ' τὴ βαρειά του λαβωματιὰ κι' ἡ ζωή του κινδύνευσε. Μὲ τῆς ἐπιστήμης ὅμως τὴ βοήθεια, ποὺ ἔκανε ὅ,τι μπόρεσε, ὁ ὀργανισμός του ὑπερίσχυσε καὶ τὴν ἄλλη μέρα τὸ βράδυ ἡ ἔντασι τοῦ πυρετοῦ χαλαρώθηκε καὶ σιγὰ-σιγὰ ἔπεσε ὅλως διόλου.

Ἄνοιξε τὰ μάτια του κι' ἄρχισε νὰ αἰσθάνεται...

Τὸ πρῶτο πρόσωπο ποὺ ἀντίκρυσε ἦταν ὁ κὺρ Ἀντώνης ὁ φούρναρης. Ὅπως τοῦ ἐξήγησε ὁ γιατρός, ὁ κὺρ Ἀντώνης εἶχε διαβάσει στὴν ἐφημερίδα πὼς τραυματίσθηκε κι' ἔτρεξε ἀμέσως νὰ τὸν δῆ. Κι' ὅταν ἔμαθε πὼς εἶχε ἀνάγκη ἀπὸ λίγο αἷμα γιὰ νὰ σωθῆ, προθυμοποιήθηκε νὰ δώση ἀπ' τὸ δικό του...

Ἔτσι κι' ἔγινε. Ὁ Μανώλης τἄχε χαμένα. Ἀπ' τὴ μιὰ ἔκπληξι ἔπεφτε στὴν ἄλλη. Καὶ δάκρυσε νοιώθοντας πὼς βρέθηκε κάποιος νὰ τὸν σώση δίνοντας λίγο αἷμα. Τὰ μάτια του πλημμύρισαν δάκρυα. Ζήτησε ἀπ' τὸν κὺρ Ἀντώνη μιὰ χάρι. Νὰ τὸν φιλήση στὰ μάγουλα. Ὁ κὺρ Ἀντώνης δέχτηκε κατασυγκινημένος. Καὶ φιλήθηκαν. Ὅσοι ἦταν μπροστὰ δάκρυσαν.

Καὶ χώρισαν μέσα σὲ μιὰ ἀδελφικὴ ἀτμοσφαῖρα, ἀφοῦ ἄλλως τε εἶχαν γίνει ἀδελφοὶ μὲ αἷμα...

— Νἄρχεσαι νὰ μὲ βλέπης πότε-πότε κὺρ Ἀντώνη...

— Μεῖνε ἥσυχος, Μανώλη...

Σπῦρος Καρπούζης



ΣΤΑ ΧΡΟΝΙΑ ΤΟΥ ΜΕΓΑΛΟΥ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ

54. (Συνέχεια)

Ὁ Νέαρχος κοίταξε τὸ βασιλιᾶ· τὰ μάτια του ἔλαμψαν.

— Μαντεύω! εἶπε χαρούμενος.

— Ποιόν; Λέγε!

— Νὰ πάρουμε τὸν ποταμὸ καὶ νὰ φτάσουμε ὡς τὸν Ἰνδικὸ ὠκεανό.

— Τὸ βρῆκες! φώναξε ὁ Ἀλέξανδρος μὲ θαυμασμό. Αὐτὸν τὸν δρόμο διάλεξα. Εἶσαι σύμφωνος;

— Συμφωνότατος, βασιλιᾶ μου. Ἔτσι θὰ δοῦμε νέες χῶρες, θὰ ἐρευνήσουμε μεγάλες θάλασσες, θὰ βροῦμε, ἴσως, εὐκαιρίες νὰ κάμουμε καὶ μεγάλα ἔργα κατὰ θάλασσαν νὰ μὴν ποῦν πὼς ὁ Ἀλέξανδρος ἦταν μεγάλος κατακτητὴς μονάχα τῆς ξηρᾶς μὰ καὶ τῆς θάλασσας.

— Ναί, ναί, ἔχεις δίκιο, Νέαρχε! ἀνεφώνησε ὁ βασιλιᾶς ἐνθουσιασμένος. Ὅμως τὸ σχέδιο αὐτὸ ἔχει μιὰ μέγιστη δυσκολία. Χρειαζόμαστε...

— Μεγάλο στόλο! συνεπλήρωσε ὁ Νέαρχος. Θὰ κάμουμε, βασιλιᾶ μου. Ἔχουμε δῶ ξυλεία ἄφθονη, οἱ ὄχθες τοῦ ποταμοῦ εἶναι σκεπασμένες ἀπὸ παρθένα δάση. Ἔχουμε μαστόρους καλοὺς καὶ δικούς μας καὶ ντόπιους. Ἔχουμε, ἔμαθα, καὶ πλούσια μεταλλεῖα σιδήρου· θὰ βάλουμε ντόπιους τεχνῖτες νὰ μᾶς ὑφάνουν τὰ πανιά. Τίποτα δὲ μᾶς λείπει. Ἔχουμε χιλιάδες ἀνθρώπους στὴ δούλεψή σου, βασιλιᾶ μου. Σὲ λίγους μῆνες ὅλα θὰ εἶναι ἕτοιμα.

Ὁ βασιλιᾶς σηκώθηκε. Ἔκαμε μερικὰ βήματα μέσα στὴ σκηνή. Ἦταν πολὺ εὐχαριστημένος μὲ τὰ λόγια τοῦ φίλου του τοῦ Νέαρχου. Ξαφνικὰ στάθηκε μπροστά του.

— Σήκω ἀπάνω, Νέαρχε! τοῦ εἶπε.

Ὁ Νέαρχος σηκώθηκε.

Ὁ Ἀλέξανδρος ἀκούμπησε τὸ χέρι του στὸν ὦμο τοῦ πιστοῦ φίλου του.

— Ἀναλαμβάνεις, εἶπε μὲ σοβαρὴ σιγανὴ φωνή, τὴν εὐθύνη; Ἀναλαμβάνεις νὰ ἐπιστατῇς νὰ κατασκευασθῇ ὁ μέγας στόλος ποὺ μᾶς χρειάζεται καὶ ν' ἀναλάβῃς τὴν ἀρχηγία του;

Ὁ Νέαρχος σιωποῦσε· μὰ ἡ καρδιά του κτυποῦσε χαρούμενη.

— Ἐσένα ἀπ' ὅλους μου τοὺς συνεργάτας περισσότερο ἀγαπῶ, ὕστερα ἀπὸ τὸν Ἡφαιστίωνα, ἐξακολούθησε ὁ Ἀλέξανδρος. Εἶσαι ἀφωσιωμένος καὶ πιστός· εἶσαι ἀτρόμητος κι' ἔχεις καὶ μιὰν ἄλλη ἀρετή, πολὺ μεγάλη: ἔχεις βαθὺ μυαλό, ὅταν βρεθῇς μπροστὰ ἀπὸ ἕνα ἐμπόδιο, ξέρεις νὰ βρῇς τὸν τρόπο νὰ τὸ ὑπερπηδήσῃς. Αὐτὸ σημαίνει πὼς εἶσαι γεννημένος γιὰ ἀρχηγός. Νέαρχε, σὲ διορίζω ἀρχηγὸ τοῦ νέου μεγάλου μου στόλου. Δέχεσαι;

Ὁ Νέαρχος σήκωσε τὸ κεφάλι.

— Δέχουμε, βασιλιᾶ μου, ἀποκρίθηκε χωρὶς τίποτα ἄλλο νὰ προσθέσῃ. Μὰ τὰ μάτια του ἔλαμπαν ἀπὸ χαρὰ κι' ὑπερηφάνεια.

— Ἐμπρὸς λοιπόν! εἶπε ὁ Ἀλέξανδρος. Ἂς μὴ χάνουμε καιρό. Ξημέρωσε πιά. Πήγαινε, μάζεψε ὅσες χιλιάδες ἐργάτες σοῦ χρειάζονται, στεῖλε τους νὰ κόψουν ξύλα, νὰ σκάψουν τὴ γῆ νὰ βγάλουν σίδερο, στῆσε στὶς ὄχθες τοῦ ποταμοῦ μεγάλα ναυπηγεῖα, ἄρχισε τὸ ἔργο. Πόσα καράβια μᾶς χρειάζονται;

— Θὰ μπῇ ὅλος ὁ στρατὸς στὰ καράβια; ρώτησε ὁ Νέαρχος.

— Ὄχι. Ὁ μισὸς στρατὸς θὰ παρακολουθῇ ἀπὸ τὴν ξηρὰ τὸ ρεῦμα τοῦ ποταμοῦ καὶ θὰ πηγαίνῃ δίπλα στὸ στόλο. Ὁ ἄλλος μισὸς θὰ μπῇ στὰ καράβια. Πόσα λοιπὸν καράβια θὰ μᾶς χρειαστοῦν, μικρὰ καὶ μεγάλα;

Ὁ Νέαρχος σκέφθηκε.

— Ἕως δυὸ χιλιάδες, ἀποκρίθηκε τέλος.

— Ἐμπρὸς λοιπόν, ἑτοίμασέ μου δυὸ χιλιάδες. Πόσος καιρὸς θὰ σοῦ χρειαστῇ;

— Ἕξ μῆνες περίπου, ἀποκρίθηκε ὁ Νέαρχος.

— Ἂς μὴ χάνουμε λοιπὸν μήτε στιγμή!

Ἄνοιξε ὁ Ἀλέξανδρος τὴ σκηνή. Οἱ πρῶτες ἀχτῖδες τοῦ ἥλιου φώτισαν τὸ πρόσωπό του. Δὲ φαίνονταν πιὰ κουρασμένος· τὰ μάγουλά του εἶχαν κοκκινίσει, οἱ δυὸ γαλάζιοι κύκλοι γύρω ἀπὸ τὰ μάτια του εἶχαν ἐξαφανισθῇ.

— Μεγάλη ἡμέρα ἀνατέλλει σήμερα! εἶπε. Οἱ θεοὶ τῆς Ἑλλάδος ἂς εἶναι μαζί μας!


Ἄνοιξε ὁ Ἀλέξανδρος τὴ σκηνή.

Κεφ. 71.

Δὲν πέρασαν πολλὲς ἡμέρες κι' ὅλα εἶχαν ἀλλάξει. Ἐπὶ πολλὰ μίλια στὶς ὄχθες τοῦ ποταμοῦ εἶχαν ἐγκατασταθῆ μεγάλα ναυπηγεῖα· χιλιάδες ντόπιοι ὑλοτόμοι εἶχαν τρυπώσει μέσα στὰ παρθένα δάση κι' ἔκοβαν πεῦκα, ἔλατα, κέδρους. Χιλιάδες μουλάρια καὶ κάρρα καὶ ἐλέφαντες μετεκόμιζαν τὴν ξυλεία κι' ἄλλες χιλιάδες ἐργάτες καὶ τεχνῖτες — ξυλουργοί, σιδηρουργοί, ναυπηγοὶ — δούλευαν κι' ἔφκειαναν τὰ νέα καράβια. Σὲ ὅλα τὰ χωριὰ ἄντρες καὶ γυναῖκες τῶν Ἰνδιῶν ὕφαιναν χοντρὰ ὑφάσματα γιὰ τὰ πανιὰ τῶν καραβιῶν κι' ἄλλοι τὰ ἔβαφαν μὲ διάφορα χρώματα.

Ὁ Νέαρχος ἔτρεχε παντοῦ, ἔδιδε διαταγές, ἐπέβλεπε τὰ πάντα. Σὲ λίγους μῆνες ὅλα ἦταν ἕτοιμα. Αὐτὸς εἶχε σοφιστῆ τὰ βαφοῦν τὰ πανιὰ μὲ διάφορα χρώματα. Γιατὶ ἤξερε πὼς ὁ στόλος θὰ μοιράζονταν σὲ διάφορες τριηραρχίες καὶ κάθε τριήραρχος ἔπρεπε νὰ ξέρῃ ποιὰ καράβια ἦταν στὴ δικαιοδοσία του· κάθε τριήραρχος λοιπὸν θὰ εἶχε καὶ τὸ δικό του χρῶμα κι' ἔτσι δὲν θὰ γίνονταν ποτὲ σύγχυσι.

Κατὰ τὰ τέλη τοῦ Σεπτεμβρίου ὁ στόλος ἦταν ἕτοιμος. Ὁ Νέαρχος παρουσιάστηκε στὸν Ἀλέξανδρο. Τὸ πρόσωπό του ἔλαμπε:

— Βασιλιᾶ μου, εἶπε, ὁ στόλος εἶναι ἕτοιμος.

Ὁ Ἀλέξανδρος ἔσφιξε τὸ χέρι τοῦ μεγάλου συνεργάτου του.

— Ναύαρχέ μου, εἶπε, σ' εὐχαριστῶ. Κράτησες τὸ λόγο σου, ὅ,τι ὑποσχέθηκες τὸ ἔκαμες. Τὸ ὄνομά σου πιὰ θὰ μείνῃ ἀθάνατο δίπλα στὸ δικό μου.

Κάλεσε ἀμέσως τοὺς καλλίτερους συνεργάτας του ἀξιωματικούς. Μοίρασε τὸ στόλο σὲ 33 τριηραρχίες· διάλεξε καὶ διώρισε 33 τριηράρχους· οἱ τριανταδυὸ ἦσαν Ἕλληνες, ὁ ἕνας δὲ ἦταν Πέρσης καὶ τὸν ἔλεγαν Βαγώα.

— Βαγώα, τοῦ εἶπε ὁ Ἀλέξανδρος, ἀπ' ὅλους τοὺς Ἀσιᾶτες ἐσένα διαλέγω καὶ σοῦ ἐμπιστεύομαι μιὰ μοῖρα ἀπὸ τὸ στόλο μου. Ἔχω ἐμπιστοσύνη σὲ σένα· πρόσεξε μὴ μὲ ντροπιάσῃς.

— Θὰ προσπαθήσω, βασιλιᾶ μου, ἀποκρίθηκε ὁ Βαγώας συγκινημένος, νὰ φανῶ ἀντάξιος τῶν Ἑλλήνων.

Ὅλα πιὰ ἦταν ἕτοιμα.

— Ἂς προσφέρουμε θυσίες στοὺς θεούς! εἶπε ὁ Ἀλέξανδρος. Καινούργιοι ἀγῶνες μᾶς περιμένουν· ἂς παρακαλέσουμε τοὺς θεοὺς νὰ εἶναι μαζί μας!

Προσέφεραν μεγάλες θυσίες στοὺς δώδεκα θεοὺς καὶ στοὺς δυὸ θεϊκοὺς προγόνους τοῦ Ἀλεξάνδρου: στὸν Ἡρακλῆ καὶ στὸν Διόνυσον.

(Ἀκολουθεῖ)

ΙΣΑΑΚ ΝΕΥΤΩΝ

Ὁ Ἰσαὰκ Νεύτων ἐγεννήθη στὴν Ἀγγλία κατὰ τὸ ἔτος 1642. Κατὰ τὰ πρῶτα του ἔτη ἐμαθήτευσε στὸ σχολεῖο τῆς πατρίδος του.

Ὁ νεαρὸς Νεύτων σπανίως ἐλάμβανε μέρος στὰ θορυβώδη παιγνίδια τῶν συμμαθητῶν του καὶ ἐπροτιμοῦσε νὰ ἀφιερώνῃ τὰς ὥρας τῆς ἀναπαύσεώς του εἰς τὸ νὰ ἐκτελῇ μὲ τὴν βοήθειαν ἐργαλείων, τὰ ὁποῖα εἶχε προμηθευθῆ ἀπὸ τὰς οἰκονομίας του καὶ τὰ ὁποῖα μετεχειρίζετο μὲ μεγάλην δεξιότητα, τὰ μοντέλα διαφόρων μηχανῶν, μεταξὺ τῶν ὁποίων ἀναφέρουν ἕνα ὡρολόγι μὲ νερό, ἕνα ἁμάξι ποὺ τὸ ἔθετεν εἰς κίνησιν ἕνας ὁδηγὸς καθισμένος ἐμπρὸς στὸ καθισμά του καὶ ἕναν ἀνεμόμυλο.

Τὰ μαθήματα τοῦ ἐξαιρέτου διδασκάλου του Barow ἀνέπτυξαν τὴν πρώϊμον μεγαλοφυΐαν του καὶ τοῦ ἐγέννησαν τὴν ἀγάπην εἰς τὴν σπουδὴν τῶν μαθηματικῶν. Εἰς ἡλικίαν 27 ἐτῶν ἦτο καθηγητὴς Πανεπιστημίου, τρία χρόνια ἔπειτα ἦτο μέλος τῆς Βασιλικῆς Ἑταιρείας τοῦ Λονδίνου καὶ τὸ 1689 μέλος τοῦ Ἀγγλικοῦ Κοινοβουλίου. Αἱ πολιτικαὶ ὅμως συζητήσεις δὲν εὐχαριστοῦσαν τὸν μεγάλον σοφόν, ὁ ὁποῖος, λέγουν, μιὰ φορὰ μονάχα ὕψωσε τὴν φωνήν του εἰς τὸ Κοινοβούλιον, διὰ νὰ παρακαλέσῃ τὸν κλητῆρα νὰ κλείσῃ ἕνα παράθυρο, ἀπὸ τὸ ὁποῖον ἤρχετο ρεῦμα ἀέρος. Πλούσιος καὶ φορτωμένος ἀπὸ τιμὰς παντὸς εἴδους, ὁ Νεύτων ἀπέθανε τὸ 1727 εἰς ἡλικίαν 85 ἐτῶν.

Κατὰ τὸ 1692 μία πυρκαϊὰ κατέστρεψεν ἕνα μέρος τῶν χειρογράφων του. Ἰδοὺ τί λέγουν σχετικῶς: «Πηγαίνοντας ἕνα βράδυ διὰ νὰ κοινωνήσῃ τῶν Ἀχράντων Μυστηρίων ὁ Νεύτων ἀφῆκε ἀπὸ ἀπροσεξία ἕνα κερὶ ἀναμμένο στὸ ἐργαστήριό του. Κατὰ τὴν ἀπουσίαν του ὁ ἀγαπητὸς σκύλος του, ποὺ τὸν ὠνόμαζε Diamant, ἀνέτρεψε τὸ κερὶ καὶ ἀπ' αὐτὸ μιὰ πυρκαϊὰ ἀπετέφρωσε μεγάλην ποσότητα χειρογράφων καὶ σημειώσεών του. Κατὰ τὴν ἐπιστροφήν του παρετήρησε τὴν ἀνεπανόρθωτον συμφοράν. Κατὰ τοὺς μὲν ἠρκέσθη νὰ εἴπῃ: «Ἄ! Diamant, Diamant, δὲν ὑποπτεύεις τὸ κακὸ ποὺ μοῦ ἔκαμες». Κατ' ἄλλους ἡ ἀπώλεια τῶν χειρογράφων καὶ σημειώσεων τοῦ ἐπροξένησε μίαν ἐντύπωσιν ἀλγεινήν, ὥστε κατέπεσεν ἀσθενὴς γιὰ κάμποσο χρόνο. Ἀπὸ τὴν ἐποχὴ αὐτὴ δὲν ἔδωκε πλέον καμμίαν ἐργασίαν πρωτότυπον καὶ ἐδημοσίευσε τὰς προηγουμένας ἐργασίας του.



Ὁ Ἰσαὰκ Νεύτων

Δὲν θὰ ἀριθμήσωμεν ὅλας τὰς ἀνακαλύψεις τοῦ μεγαλοφυοῦς τούτου ἀνδρός. Ἐκεῖνο ποὺ νομίζομεν ὅτι ἁρμόζει νὰ μὴ παραλειφθῇ ἐδῶ εἶναι ὅτι ἀπέδειξεν, ἀναχωρώντας ἀπὸ τοὺς νόμους τοῦ Κεπλέρου, ὅτι ὅλοι οἱ πλανῆται ἕλκονται ἀπὸ τὸν ἥλιον. Ὁ Νεύτων ἔδειξεν ὅτι ὅλα τὰ σώματα τῆς φύσεως ἕλκονται καὶ ὅτι ἡ δύναμις, ἡ ὁποία κάνει νὰ πίπτῃ ὁ καρπὸς ἑνὸς δένδρου εἶναι ἡ ἰδία, ἡ ὁποία κάνει νὰ κυκλοφοροῦν τὰ ἄστρα εἰς τὸ διάστημα.

Χάρις εἰς τὸν Νεύτωνα μποροῦμε νὰ γνωρίζουμε ἐπακριβῶς ποῦ εὑρίσκεται ὁ δεῖνα πλανήτης τὴν δεῖνα ἡμέραν, τὴν δεῖνα ὥραν.

Ἀξίζει ἀκόμη ἐδῶ νὰ ἐνθυμηθοῦμε τὴν θρησκευτικότητα τοῦ μεγάλου σοφοῦ. Αὐτός, ποὺ μὲ τὴ μεγαλοφυΐα του, κοντὰ σὲ τόσας ὡραίας ἀνακαλύψεις εἰς τὰς μαθηματικὰς καὶ φυσικὰς ἐπιστήμας, μᾶς ἀπεκάλυψε τὰ μυστήρια τῆς κινήσεως τῶν ἄστρων καὶ τῆς ἁρμονίας τοῦ Σύμπαντος μὲ τοὺς περιφήμους νόμους του τῆς παγκοσμίου ἕλξεως, ἐνεφορεῖτο ἀπὸ μιὰ βαθειὰ θρησκευτικότητα. Ὁ Νεύτων ἀπεκαλύπτετο, λέγουν, ὅταν ἐπρόφερε τὴν λέξιν «Θεός»!

Ἀξιοπρόσεκτη ἀκόμη εἶναι καὶ ἡ ἀπάντησις ποὺ ἔδωκεν ὁ Νεύτων, ὅταν τὸν ἠρώτησαν μιὰ μέρα πῶς εἶχε φθάσει εἰς τὰς ὡραίας ἀνακαλύψεις του. «Σκεπτόμενος ἄνευ διακοπῆς», ἀπεκρίθη.

Λέγουν προσέτι γι' αὐτὸν ὅτι βλέποντας νὰ πέφτῃ ἕνα μῆλο ἀπὸ μιὰ μηλιά, συνέλαβε τὴν ἰδέαν τῆς παγκοσμίου ἕλξεως. Τί τὸ ἐκπληκτικὸν δι' ἕνα νοῦν, ὁ ὁποῖος εὑρίσκετο πάντοτε ἐν ἐγρηγόρσει;

Ἡ περίφημη μηλιὰ ὑπῆρξε γιὰ πολὺν καιρὸν τὸ ἀντικείμενον ἑνὸς εἴδους λατρείας ἐκ μέρους τῶν θαυμαστῶν τοῦ Νεύτωνος. Συνετρίβη τὸ 1826 ἀπὸ μιὰ θύελλα καὶ ἀπὸ τοὺς παληούς της κλώνους κατεσκεύασαν μιὰ καρέκλα, τὴν ὁποίαν δείχνουν ἀκόμη ἕως σήμερα.

Βοῦλα Γ. Βασιλειάδου

ΕΠΙΚΑΙΡΟΣ ΕΓΚΥΚΛΟΠΑΙΔΕΙΑ

Αὐτὲς τὶς ἡμέρες ἀκοῦμε νὰ μιλοῦν συχνὰ γιὰ τὴν Ἀδριατικὴ θάλασσα! Τί εἶναι τέλος πάντων αὐτὴ ἡ Ἀδριατική; Ἡ θάλασσα αὐτὴ ὠνομάσθηκε ἔτσι ἀπὸ τὸ ὄνομα τῆς ἰταλικῆς πόλεως Ἀδρία, ἡ ὁποία εὑρίσκεται στὴ δεξιὰ ὄχθη τῆς διώρυγος ποὺ συνδέει τὸν ποταμὸ Ἀντίτζε πρὸς ἕνα ἄλλον παραπόταμο τοῦ ποταμοῦ Πάδου.

Ἡ Ἀδριατικὴ θάλασσα ἀποτελεῖ διακλάδωσιν τῆς Μεσογείου ἀνάμεσα στὴ μεγάλη χερσόνησο τοῦ Αἵμου καὶ στὴν Ἰταλική. Τὸ στενώτερο μέρος της εἶναι ὁ πορθμὸς τοῦ Ὀτράντο, ποὺ σχηματίζεται μεταξὺ τοῦ ἀκρωτηρίου Ὀτράντο, ποὺ βρίσκεται στὴν ἰταλικὴ ἀκτὴ πρὸς νότον, καὶ τῆς Λιγκουέττα ποὺ βρίσκεται στὴν ἀκτὴ τῆς Ἀλβανίας.

Τὸ στενὸ αὐτὸ ἔχει πλάτος 43 ναυτικὰ μίλλια καὶ ἀποτελεῖ τὸ φυσικὸ θαλάσσιο σύνορο, κάτω ἀπὸ τὸ ὁποῖον ἁπλώνεται τὸ Ἰόνιον πέλαγος.

Τὸ μεγαλείτερον πλάτος τῆς Ἀδριατικῆς εἶναι 115 μίλλια μεταξὺ τῆς ἰταλικῆς πόλεως Ρίμινι καὶ τῆς ἀλβανικῆς Μορλάκα. Ὅλο τὸ μῆκος της εἶναι περίπου 430 μίλλια.

Ἡ ἀνατολικὴ ἀκτὴ τῆς Ἀδριατικῆς περιλαμβάνει τὰς ἀκτὰς τῆς Βορείου Ἠπείρου, τῆς Ἀλβανίας, τῆς Γιουγκοσλαυΐας, μέχρι τοῦ Τεργεσταίου κόλπου.

Ἡ ἄποψις τῆς ἀκτῆς αὐτῆς εἶναι γραφική. Πλῆθος κόλπων καὶ κολπίσκων σχηματίζονται κατὰ μῆκος της καὶ κομβολόγια ἀπὸ νησιά, νησῖδες σκοπέλους καὶ ὑφάλους κάμνουν τὴν ναυσιπλοΐα δύσκολη.

Τὸ ἔδαφος τῆς ἀνατολικῆς αὐτῆς ἀκτῆς εἶναι τραχὺ καὶ ἄγονο, πτωχὸ σὲ ἥμερη βλάστησι καὶ μονάχα κάπου-κάπου δασῶδες. Ἔχει ὅμως πλούσιο ὑπέδαφος καὶ πολύτιμα ὀρυκτὰ (ἰδίως πετρέλαιο), καθὼς ἐγράψαμε σὲ προγενέστερο τεῦχος μας.

Κατ' ἀντίθεσιν οἱ δυτικὲς ἀκτὲς τῆς Ἀδριατικῆς παρουσιάζουν ἐντελῶς διαφορετικὴ ὄψι. Ἐκτάσεις ἀμμώδεις, ἀνιαρές, ὁμοιόμορφες, ἁπλώνονται καὶ στὸ βάθος των σκιαγραφοῦνται τὰ Ἀπέννινα ὄρη. Κατὰ διαστήματα ὑπάρχουν ἑλώδεις ἐκτάσεις ποὺ καθιστοῦν τὸ κλῖμα ἀνθυγιεινό. Στὴν πλευρὰ αὐτὴ ἐλάχιστοι ὅρμοι γιὰ ἀγκυροβολία ὑπάρχουν. Κατὰ μικρὰς ἀποστάσεις συναντᾷ κανεὶς πόλεις μεγάλες, κωμοπόλεις καὶ χωρία. Οἱ πεδιάδες ποὺ συνορεύουν μὲ τὶς ἀμμουδιὲς τῆς παραλίας εἶναι εὐφορώτατες καὶ ὅλα τὰ παράκτια χωριὰ καὶ οἱ πόλεις συνδέονται μὲ πυκνὸ σιδηροδρομικὸ δίκτυο.

Στὸ προσεχὲς θὰ συνεχίσωμε τὴν περιγραφὴν τῆς θαλάσσης αὐτῆς, ποὺ σήμερα εἶναι τόσο ἐνδιαφέρουσα, γιατὶ ἀποτελεῖ ζωτικὸ χῶρο τῶν πολεμικῶν μας ἐπιχειρήσεων στὴν Ἀλβανία.











1) Ἰταλικὸν ἀντιαερο
ἀπὸ τὰ ἐγκαταλειφθέντ
2) Ὑπαίθριον κουρεῖον
ται οἱ φαντάροι μας κ
ἀναπαύσεώς των. 3) Τρε
που εἰς τὸ Μέτωπον».
μοιράζει τὴν ἀλληλογρα
στρατιώτας τῆς πρώτης
ἄλλο ἀντιαεροπορικὸν π
τοῦ στρατοῦ μας. 6) Οἱ
ταφέρουν εἰς τοὺς ὤμου
7) Πολεμισταὶ τρώγουν
μετὰ τὴν μάχην. 8) Ἑτο











ορικὸν πυροβόλον
α ὑπὸ τοῦ ἐχθροῦ.
ὅπου καλλωπίζον-
ατὰ τὴν ὥραν τῆς
εῖς πολεμισταὶ «κά-
4) Ὁ ταχυδρόμος
αφίαν των εἰς τοὺς
γραμμῆς. 5) Καὶ
υροβόλον, λάφυρον
φαντάροι μας με-
ς των πυροβόλον.
τὸ συσσίτιόν των
μοι πρὸς ἐπίθεσιν.



50. (Συνέχεια)

Αὐτὴ τὴ φορὰ μὲ τὸ στρατηγὸ Κρατερὸ ποὺ δὲν εἶχε καλλίτερη τύχη, γιατί ὄχι μόνο ὁ στρατός του καταστράφηκε μὰ καὶ τὸν ἴδιο τὸν ἔπιασαν στὴν Κῶ ποὺ θέλησε νὰ ζητήση σωτηρία καὶ τὸν κρέμασαν.

Ὕστερα ἀπὸ δυὸ χρόνια δοκίμασε κι᾽ ὁ ναύαρχος Ὠορύφας νὰ καταλάβη τὸ νησί. Τοῦ κάκου.

Κι᾽ ἄλλες κι᾽ ἄλλες ἀκόμα ἐστρατεῖες ἱστοροῦνται ἀπὸ τοὺς χρονογράφους, μικρὲς καὶ μεγάλες.

Στὸ μεταξὺ σ᾽ ὅλο τὸν Ἀραβικὸ κόσμο, ἀπὸ τὴν Ἀνατολὴ καὶ τὴ Δύσι, διαδόθηκαν οἱ ἀποτυχίες τοῦτες κι᾽ ἄρχισαν νὰ καταφθάνουν ἀπὸ παντοῦ κι᾽ ἄλλες συμμορίες ἀπὸ πειρατές, ἔτσι ποὺ ἡ Κρήτη σὲ λίγο διάστημα ἄλλαξε χαρακτῆρα κι᾽ ἔγινε ἐκεῖ, στὶς νότιες θάλασσες, ὁ πρόσκοπος τοῦ μεγάλου ἐχθροῦ...

Κάθε ἄνοιξι, σὰν μιὰ τεράστια πολεμικὴ μηχανή, ἐξαπολοῦσε ἀναρίθμητα μικρὰ καὶ μεγάλα πλοῖα μὲ μαῦρα πανιά, ποὺ πλημμυροῦσαν τὴν Ἄσπρη θάλασσα, ρίχνονταν ἀπάνω στὰ πραματευτάδικα καὶ τὰ ληστεύανε, καίγανε χωριὰ καὶ πολιτεῖες καὶ σέρνανε στὴ σκλαβιὰ τοὺς χριστιανούς.

Δὲν ἦταν κανεὶς τὴν ἐποχὴ αὐτὴ ποὺ νὰ μὴν ξέρη καὶ μιὰ θλιβερὴ ἱστορία γιὰ τὰ θαλασσινὰ τοῦτα γεράκια... Τοῦ κάκου οἱ αὐτοκρατορικοὶ δρόμωνες προσπαθοῦσαν νὰ περιορίσουν τὸ κακό· ὡς ποὺ νὰ φτάση τὸ μαντᾶτο πὼς κάπου παρουσιάσθηκαν οἱ Σαρακηνοὶ κι᾽ ὡς ποὺ νὰ κινηθοῦνε τὰ βαριὰ σκαριά τους γιὰ νὰ φέρουν βοήθεια, αὐτοὶ εἶχαν γίνει καπνός, θαρρεῖς, καὶ σκορπίστηκαν ἀνάμεσα πελάγου καὶ οὐρανοῦ· μοναχὰ τ᾽ ἀποκαΐδια μαρτυροῦσαν τὸ διάβα τους... Ὕστερα ἀπὸ λίγες μέρες ὅμως τὸ παζάρι τοῦ Χάντακα, μπροστὰ στὴν ἀνατολικὴ πόρτα τοῦ κάστρου, ἦταν γεμᾶτο σκλάβους καὶ λάφυρα. Ἔμποροι ἀπὸ τὴ Συρία καὶ τὴν Αἴγυπτο ἀγόραζαν στὴ δημοπρασία τὴν ἀνθρώπινη πραμάτεια γιὰ νὰ τὴ μεταφέρουν ὡς τὴ Βασόρα καὶ τοὺς καταρράκτες τοῦ Νείλου, ὡς τὶς φλεγόμενες ἐρημιὲς τῆς Χετζάζης καὶ στὰ μακρινὰ ἀκρογιάλια τῆς Ἀνταλουσίας...

Τὸ 949 ἡ κατάστασις εἶχε γίνει πιὰ ἀνυπόφορη. Ὁ Κωνσταντῖνος ὁ Ζ´ ἑτοίμασε μεγάλη ἐκστρατεία μὲ τὸ στρατηγὸ Γογγύλη, τὸν εὐνοῦχο καὶ κουβικουλάριο τοῦ Ἱεροῦ Παλατιοῦ. Τοῦτος ὅμως στάθηκε ὄχι μονάχα ἀνίκανος, μὰ καὶ δειλός. Στὴν πρώτη μάχη οἱ Σαρακηνοὶ προσποιήθηκαν πὼς νικήθηκαν καὶ γύρισαν τὶς πλάτες... Μόλις ὅμως νύκτωσε πέσανε ξαφνικὰ πάνω στοὺς Βυζαντινοὺς ποὺ τὄχαν ρίξει στὸ γλεντοκόπι καὶ τέτοια σύγχυσι καὶ τρομάρα σκορπίσανε ἀνάμεσά τους ποὺ τοὺς ἔκαμαν πατεῖς με πατῶ σε νὰ μποῦνε στὰ καράβια τους καὶ νὰ σαλπάρουν ντροπιασμένοι γιὰ τὴ Βασιλεύουσα...

Τούτη ἡ στερνὴ συμφορὰ ἔβαλε πιὰ τὸ ζήτημα στὴ θέσι του... Ἕνα ἀπὸ τὰ δυό: ἢ τὴν Κρήτη ἔπρεπε νὰ πάρουν πίσω ἀπὸ τοὺς κουρσάρους, γιὰ ν᾽ ἀνοίξουν οἱ θαλασσινοὶ δρόμοι καὶ ν᾽ ἀναπαύσουν τ᾽ ἀκρογιάλια ἤ, τελείωσε, ἡ Βυζαντινὴ αὐτοκρατορία σιγὰ σιγὰ θάσβηνε σὰν ἄνθρωπος ποὺ τοῦ κόβουν τὸν ἀέρα...

* * *

Πίσω ἀπὸ τὸν Νικηφόρο στέκονταν τώρα καὶ οἱ τρεῖς φίλοι.

Δὲν εἶχαν κοιμηθῆ κείνη τὴ νύκτα προσμένοντας τούτη τὴ μεγάλη στιγμή.

— Σὰ νᾶναι θεριὸ ξαπλωμένο κατὰ μεσῆς στὸ πέλαγος... μουρμούρισε ὁ Μιχαήλ...

Κινημένος ἀπὸ τοῦτο τὸ λόγο ὁ Δημήτρης θυμήθηκε τὸ μεγάλο ψηφιδωτὸ ποὺ βρίσκονταν στὴ Χαλκῆ Πόρτα τοῦ παλατιοῦ.

Ὁ φρικτὸς λεπιδωτὸς δράκος τίναζε τὴ διχαλωτὴ γλῶσσα του σὰ σπαθί. Δὲν ἄφηνε, λέει, τὸ νερὸ νὰ κατεβῆ στὴ χώρα κι᾽ ἔτσι ἔρρεβε κι᾽ αὐτὴ ἀφανισμένη... Ζωντανὰ καὶ βότανα μαραίνονταν καὶ σωτηρία δὲν φαινόταν πουθενά... Καὶ νὰ ποὺ πετάχτηκε μπρὸς ὁ Ἅη Γιώργης, ὁ νιός, ὁ καβαλλάρης... Μ᾽ ἕνα ἀνάλαφρο κοντάρι μονάχα καὶ μὲ τὴν καρδιὰ γεμάτη πίστι ξεκίνησε... Πῶς νὰ ξεχάση ποτὲ τὸ χλωμὸ κι᾽ ἀτάραχο κεῖνο πρόσωπο, ὅλο γλύκα καὶ εὐγένεια μυστική...

Πάντα ἡ εἰκόνα τούτη τοὔκανε βαθειὰ ἐντύπωσι... Δὲν μποροῦσε ἀλήθεια καλὰ καλὰ νὰ καταλάβη τὴν αἰτία... Καὶ νά... τώρα, σ᾽ αὐτὴ τὴν κρίσιμη ὥρα τῆς ζωῆς του, ἄστραψε πάλι στὴ θύμησί του... ποιὸς ξέρει, γιὰ νὰ τοῦ φανερώση τὴ σημασία τοῦ ἀγῶνα ποὺ ἀνέλαβε κι᾽ αὐτὸς μαζὶ μὲ τόσους ἄλλους...

Ὡς τόσο ἀπὸ τὸν ἴδιο λόγο τοῦ Μιχαὴλ ξαφνιάστηκε καὶ κάποιος ἄλλος γι᾽ ἄλλη, ὁλότελα διαφορετικὴ ἀφορμή. Ὁ Δομέστικος. Γύρισε μονομιᾶς καὶ κοίταξε τοὺς τρεῖς φίλους μὲ τὴ διαπεραστική του σκοτεινὴ ματιά...

Δὲν ἔφευγε ἀπὸ τὸ νοῦ του τ᾽ ὄνειρο ποὺ λίγο πιὸ πρὶν εἶχε δῆ... Πίστευε πὼς ὅλα τοῦτα τὰ ὀνειροφαντάσματα στέλνονται ἀπὸ τὸ Θεὸ στὴν ἄγρυπνη ψυχὴ τοῦ ἀνθρώπου γιὰ νὰ μηνύσουν μὲ τρόπο μυστικὸ τὰ μελλούμενα...

Ποιὸ νᾆταν ἄραγε τὸ κρυφὸ νόημά του; Τί νὰ παράσταινε ἡ γοργόνα ποὺ βγῆκε μπροστὰ στὴ μάσκα τοῦ καραβιοῦ του καὶ ποὺ τὸν πῆρε στὴν πλάτη της γιὰ νὰ τὸν γυρίση ἔτσι πανηγυρικὰ στὴ Βασιλεύουσα;

Τὸν ξύπνησε ἡ κραυγὴ «Κρήτη». Καὶ τώρα τοῦτος ἐδῶ ὁ νεαρὸς φαντάσθηκε τὸ νησὶ ποὺ σηκώνει τὴ ράχι του πάνω ἀπὸ τὰ νερὰ ἐκεῖ κάτω, σὰ ζωντανὸ θεριὸ ξαπλωμένο καταμεσῆς στὸ πέλαγος...

Νᾆταν ἄραγε τούτη ἡ φαντασία μιὰ ἀπόκρισι στὸ ρώτημά του;

Ἤ μήπως καὶ τ᾽ ὄνειρο καὶ οἱ διαλογισμοί του αὐτοὶ ἦσαν μονάχα σκάνδαλα τοῦ σατανᾶ, ποὺ ἦρθε αὐτὴ τὴν ἱερὴ στιγμὴ νὰ τὸν πειράξη... Τώρα ἴσα ἴσα ποὺ τὸ πνεῦμα του καὶ ἡ καρδιά του πρέπει νᾶναι γυρισμένα μὲ ἀγνότητα κατὰ τὸ Θεό;

«Ἐλέησόν με ὁ Θεός...», ψιθύρισε καὶ μὲ σκυμμένο κεφάλι μπῆκε πάλι πίσω στὸ κελλί του...

Τὸ μεγαλόπρεπο θέαμα ποὺ παρουσιάζει ἡ πολεμικὴ μηχανὴ τῆς αὐτοκρατορίας... οἱ λαμποκοποῦσες μάσκες τῶν καραβιῶν, τὰ χρυσοκέντητα λάβαρα, οἱ ἀστραφτερὲς πανοπλίες... κι᾽ ὅλα τοῦτα στὸ πρωϊνὸ φῶς ποὺ τἄκανε νὰ φαντάζουν λαμπρότερα, καὶ στὴ λάμψη τῆς γαλανῆς θάλασσας... μποροῦσαν νὰ ξελογιάσουν τὴν καρδιά του καὶ νὰ τὴν πλανέσουν... Μονάχα ἐκεῖ στὸ μισοσκότεινο κελλί του, γονατιστὸς μπροστὰ στὸ εἰκόνισμα τῆς Παναγίας, ἁγνὸς καὶ μὲ τὴν ἀντίληψι πὼς εἶναι ἕνα ταπεινὸ ὄργανο στὰ παντοδύναμα χέρια τοῦ Κυρίου, θὰ μποροῦσε νὰ ζυγιάση τὴν περίστασι καὶ ν᾽ ἀποφασίση κεῖνο ποὺ πρέπει!...

(Ἀκολουθεῖ)



Τὸ μεγάλο ψηφιδωτὸ τοῦ Ἅϊ Γιώργη

Πῶς ἀντικρύζουν τὰ Ἑλληνόπουλα τὶς μεγάλες ἱστορικές μας στιγμὲς

Σελίδες ἀπὸ τὸ ἡμερολόγιο τοῦ μαθητοῦ Μιχαλάκη Στρούζα



Ὁ Πόλεμος



13ον

Ὅσο γιὰ μένα, δὲν ἔβλεπα τὴν ὥρα νὰ φτάσῃ ἡ κουβέντα μας σ' αὐτὸ τὸ σημεῖο. Ὄχι γιατὶ πραγματικὰ ἔνοιωθα τὸν ἑαυτό μου κουρασμένο κι' ἤθελα νὰ κοιμηθῶ. Κάθε ἄλλο. Ἐκεῖνο ποὺ ἤθελα, μὲ κάθε τρόπο, ἦταν νὰ μείνω μόνος. Ἤθελα, τὸ γρηγορώτερο, νὰ βάλω μπροστὰ τὴν ἀπόφασι ποὺ εἶχα πάρει, ἐδῶ καὶ λίγο, ὅταν ἐγύριζα στοὺς σκοτεινιασμένους δρόμους τῆς Ἀθήνας: Ν' ἀρχίσω νὰ γράφω τὶς ἐντυπώσεις μου ἀπὸ τὴν ἐπίσημη καὶ μεγάλη αὐτὴ μέρα ποὺ εἶχα περάσει...

* * *

Καὶ νά ποὺ τὸ κατάφερα!

Εἶναι ἡ ὥρα ἕξη τὸ πρωΐ, τῆς 29 Ὀκτωβρίου, τὴ στιγμὴ ποὺ γράφω τὶς τελευταῖες αὐτὲς γραμμές. Τὶς γραμμὲς αὐτὲς ποὺ κλείνουν μέσα τους τὶς ἐντυπώσεις ἑνὸς πολεμικοῦ εἰκοσιτετραώρου στὰ μετόπισθεν.

Νοιώθω ἕνα μικρὸ πονοκέφαλο, ἀλλὰ εἶμαι πολὺ εὐχαριστημένος. Μοῦ φαίνεται σὰ νἄχω βγάλει κάποιο βάρος ἀπὸ τὴν καρδιά μου καὶ τ' ἀκούμπησα πάνω σ' αὐτὰ τὰ χειρόγραφα ποὺ ἔχω μπροστά μου. Ἔζησα τὸ πρῶτο πολεμικὸ εἰκοσιτετράωρο τῆς ζωῆς μου καὶ γιὰ πρώτη φορὰ στὴ ζωή μου δὲν ἔκλεισα μάτι εἰκοσιτέσσερις ὧρες συνέχεια!...

Κι' ἀληθινά: Πόσες ἐντυπώσεις! Πόσες ἀγωνίες καὶ λαχτάρες! Πόσο μεγάλες καὶ ἱστορικὲς στιγμὲς ἔζησα μέσα σ' αὐτὸ τὸ εἰκοσιτετράωρο! Χτὲς τέτοιαν ὥρα οὔτε νὰ φαντασθῶ δὲν θὰ μποροῦσα πὼς μὲ περίμενε μιὰ τέτοια μέρα!...

Κάθομαι τώρα καὶ φυλλομετρῶ τὰ χειρόγραφά μου. Καθὼς τὰ ξαναδιαβάζω μοῦ φαίνονται πολὺ σπουδαῖα αὐτὰ ποὺ ἔγραψα, καὶ προσπαθῶ νὰ συγκρατήσω τὸν ἐγωϊσμό μου καθὼς πάει νὰ μὲ κυριεύσῃ! Τὸν ἀκούω νὰ μοῦ λέῃ πὼς εἶμαι ἕνας .... σπουδαῖος συγγραφεύς! Πὼς εἶμαι ἕνα συγγραφικὸ ταλέντο ποὺ ἐπερίμενε τὸν πόλεμο γιὰ νὰ φανῇ, νὰ ξεσπάσῃ καὶ νὰ δοξαστῇ! Μοῦ λέει κι' ἄλλες ἀκόμα ἀνοησίες ποὺ ντρέπομαι νὰ τὶς δῶ κι' ὁ ἴδιος γραμμένες ἀπάνω στὸ χαρτί. Γι' αὐτὸ καὶ δὲν τὶς γράφω...

Ὅπως κι' ἂν εἶναι, ὅμως, κάτι πιστεύω σ' ὅλη αὐτὴ τὴν ἱστορία. Πιστεύω δηλαδὴ πὼς ὅσο κι' ἂν εἶναι κουταμάρες αὐτὰ ποὺ ἔγραψα, ὡστόσο δὲν εἶναι τίποτ' ἄλλο παρὰ ἐκεῖνα ποὺ εἶδα, ἐκεῖνα ποὺ ἄκουσα, ἐκεῖνα ποὺ ἔνοιωσα κι' ἔζησα μέσα σ' ἕνα εἰκοσιτετράωρο. Γι' αὐτό, ἂν καμμιὰ μέρα τὰ γραφόμενά μου αὐτὰ ἀξιωθοῦν νἄχουν κι' ἄλλους ἀναγνῶστες ἐκτὸς ἀπὸ μένα, τοὺς ζητῶ προκαταβολικὰ νὰ μὲ συχωρέσουν ὄχι γι' αὐτὰ ποὺ ἔγραψα, ἀλλὰ ἴσως γιὰ τὸν ἄτεχνο τρόπο ποὺ τἄχω γραμμένα.

Νά ὅμως ποὺ, καθὼς γράφω τώρα αὐτὲς τὶς γραμμές, μουρχεται μιὰ ἰδέα: Γιατί, τάχα, νὰ μὴν ὑποβάλω αὐτὰ τὰ χειρόγραφα στὴν κρίσι κάποιου περιοδικοῦ; Ποῦ ξέρεις ἂν δὲν τὰ βροῦν καλὰ κι' ἂν δὲν μοῦ τὰ δημοσιεύσουν; Μιὰ φορά, εἶναι γραμμένα μὲ εἰλικρίνεια καί, τώρα, καθὼς τὰ διαβάζω, ἐμένα τοὐλάχιστον μοῦ ἀρέσουν. Ναί, ἀλλὰ σὲ ποιὸ περιοδικὸ νὰ τὰ δώσω; Εἶμαι κουτός! Καὶ ποῦ ἀλλοῦ μπορῶ νὰ τὰ δώσω παρὰ στὴ «Νεολαία»;!...

Καὶ τώρα, τελεία καὶ παῦλα! Φτάνει γιὰ σήμερα. Δὲν ἔχω τὴ δύναμι πιὰ νὰ συνεχίσω. Ἄλλως τε δὲν ἔχω καὶ τίποτ' ἄλλο νὰ γράψω. Τὴ συνέχεια τῶν ἐντυπώσεών μου θὰ τὴν γράψω ὅταν ἀρχίσω νἄχω καινούργιες ἐντυπώσεις κι' ὅταν μὲ ξανακυριεύσῃ ὁ πυρετὸς ποὺ μὲ κυρίευσε ἐδῶ καὶ λίγο στὸ δρόμο...

Κάθομαι γιὰ μιὰ στιγμὴ καὶ ἀφουγκράζομαι τὴν ἀπόλυτη σιγαλιὰ τῆς κάμαρής μου. Ἔτσι λοιπόν: Ἡ νύχτα πέρασε χωρὶς καμμιὰν ἐπιδρομή. Χασμουριέμαι. Ἀπὸ μακριὰ ἀκούεται ἕνα σφύριγμα. Δὲν εἶναι σειρῆνα. Σίγουρα ξεκινάει κάποιο τραῖνο ἀκόμα μὲ στρατιῶτες. Ὁ Θεὸς μαζί τους...

Τώρα ποὺ θὰ σηκωθῶ, σκέπτομαι νὰ σβήσω τὸ φῶς καὶ ν' ἀνοίξω τὸ παράθυρο τῆς τραπεζαρίας. Ἀπαράλλαχτα ὅπως τ' ἄνοιξα καὶ χτὲς τὴν ἴδιαν ὥρα, ὅταν εἶχα διαβάσει τὰ μαθηματικά μου. Ἀλήθεια! Πὼς πέρασαν τόσο γρήγορα οἱ ὧρες! Νομίζω ἀκόμα πὼς ζῶ τὴν ἴδια χθεσινὴ στιγμὴ ποὺ ἄνοιγα τὸ παραθύρι μου γιὰ νὰ ρουφήξω τὴ μυρωμένη ἀνάσα ποὺ ροβόλαγε ἀπὸ τὸν πευκῶνα τοῦ Λυκαβηττοῦ, πρὶν ἀκουστοῦν οἱ σειρῆνες.

Οἱ σειρῆνες τοῦ πολέμου ποὺ ἐμᾶς τοὺς Ἕλληνες πρέπει νὰ μᾶς βγάλῃ νικητὲς ἢ πεθαμένους...

ΟΙ ΠΡΩΤΕΣ ΝΙΚΕΣ!...

18 Δεκεμβρίου 1940.

Ἀπὸ τὶς 28 Ὀκτωβρίου, τὴν μεγάλη ἐκείνη μέρα ποὺ κηρύχτηκε ὁ πόλεμος, ὡς σήμερα βράδυ, δὲ βρῆκα οὔτε μιὰ στιγμὴ εὔκαιρη γιὰ νὰ πιάσω τὴν πέννα καὶ νὰ συνεχίσω τὶς ἐντυπώσεις ποὺ ἄρχισα τότε νὰ γράφω.

Ὅμως αὐτὸ δὲν εἶναι ἐντελῶς σωστό. Εὐκαιρίες μπορεῖ νὰ βρῆκα, σ' ὅλο αὐτὸ τὸ διάστημα, καὶ θὰ μποροῦσα ἴσως νὰ τὶς ἐκμεταλλευθῶ ἂν — ἀπὸ φυσικοῦ μου — δὲν ἤμουνα τόσο φλύαρος καὶ ἂν οἱ ἐντυπώσεις ποὺ εἶχα νὰ γράψω δὲν ἦσαν τόσο μεγάλες καὶ οἱ εὐκαιρίες καὶ οἱ δυνάμεις μου δὲν ἦσαν τόσο μικρές.

Ὅταν καθήσω νὰ γράψω, μοῦ φαίνεται — πάντα — πὼς δὲν μὲ φτάνει οὔτε τὸ χαρτὶ ποὺ ἔχω μπροστά μου, οὔτε ὁ καιρός! Γράφω, γράφω, καὶ τελειωμὸ δὲν ἔχω! Θέλω νὰ τὰ γράψω ὅλα, νὰ μὴν ἀφήσω τίποτε. Κι' ὅμως, τίποτε δὲν νομίζω πὼς μπορῶ νὰ ἐκφράσω καλά, ἀπὸ ὅσα σκέπτομαι καὶ ἀπὸ ὅσα βλέπω νὰ γίνωνται γύρω μου, τὶς ἱστορικὲς καὶ μεγάλες αὐτὲς μέρες ποὺ ζῶ.

(Ἡ συνέχεια στὸ ἑπόμενο)



(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

Οἱ ἀποσκευὲς μεταφέρθηκαν στὸ Λουτσένι, ποὺ ἦταν ὁ πλησιέστερος σταθμός, καὶ ὁ Ὀλύμπιος διατάχτηκε νὰ καταλάβῃ τὶς σπουδαιότερες πολεμικὲς θέσεις τῆς Μικρῆς Βλαχίας. Στὸ Δραγατσάνι πάλι σταλθήκανε ἀπὸ τὸν Ὀλύμπιο κεῖνοι ποὺ διοικοῦσαν τὸ ὑπόλοιπο σῶμα τοῦ Βλαδιμηρέσκου, ὁ Χατζῆ-Πρόδρομος κι' ὁ Μακεδόνσκης.

Τὴν ἴδια μέρα ζύγωσε κι' ὁ Κεχαγιάμπεης μὲ δυὸ δυνατὰ σώματα καβαλλαρέων.

Πρῶτο, ἕνα ἀπόσπασμα τοῦ σώματος τοῦ Γιάννη Κολοκοτρώνη, παληοῦ καὶ τούτου Μωραΐτη κλέφτη, δέχτηκε τὴν ἐπίθεσι στὸ μοναστῆρι τοῦ Νοτσέτι, ποὺ βρισκότανε μέσα στοὺς κόλπους ἑνὸς δάσους καὶ ἀπεῖχε κάπου ἕνα τέταρτο τῆς ὥρας ἀπὸ τὸ Δομνέστι. Διοικηταὶ τοῦ ἀποσπάσματος αὐτοῦ ἦσαν: ὁ ἑκατόνταρχος Σαχίνης κι' ὁ Κυνουριώτης Γιῶργος Σφήκας. Κράτησαν ἀντίστασι καλή, ὥσπου ἔφτασε σὲ λίγο ὁ Γιάννης Κολοκοτρώνης μὲ τοὺς χίλιους ἄντρες του κι' ἔτρεψε σὲ ἄτακτη φυγὴ τοὺς Τούρκους καβαλλαρέους. Τὸ Δομνέστι ὅμως, ποὺ εἶχε καταληφθῆ ἀπὸ τὸν Κεχαγιάμπεη, δὲν ἦταν μακριά. Βέβαιο πὼς τώρα ἔπρεπε νὰ καρτερᾶνε μεγαλείτερη ἐπίθεσι.

Ὁ Κολοκοτρώνης ἔστειλε τὸν ὑπασπιστή του Ζαχαριάδη νὰ εἰδοποιήσῃ τὸν ἀρχηγό. Κι' ἐδῶ ὁ Ὑψηλάντης ἀνέπτυξε ἀξιοθαύμαστη στρατιωτικὴ δρᾶσι. Μόλις πῆρε τὸ μήνυμα τοῦ Κολοκοτρώνη διέταξε τὸν Ὀρφανό, τὸ Δούκα κι' ἕνα Σέρβο ἀρχιμανδρίτη, ποὺ διοικοῦσε ἑκατὸ συμπατριῶτες του, νὰ τρέξουν σ' ἐνίσχυσι τοῦ Κολοκοτρώνη. Ὁ Ὀρφανὸς καὶ ὁ Σέρβος ἀρχιμανδρίτης πήγανε ἐκεῖ ποὺ διαταχτήκανε ἀμέσως. Ἀκολούθησε ἀργὰ καὶ ὁ Δούκας, ἀφοῦ πρῶτα ἔβγαλε ἕναν ἐνθουσιώδη πατριωτικὸ λόγο στοὺς στρατιῶτες του.

Τὴν ἄλλη μέρα κιόλας, κατὰ τὰ χαράματα, ἔγινε ἡ τουρκικὴ ἐπίθεσι. Μέσα στὸ δάσος ἦσαν κρυμμένοι ὁ Καλοκοτρώνης, ὁ Ὀρφανὸς κι' ὁ Σέρβος. Στὸ μοναστῆρι εἶχαν μείνει ὁ Σαχίνης κι' ὁ Σφήκας.

Πρῶτοι χύμηξαν ἀπάνω στοὺς Τούρκους οἱ κρυμμένοι μέσα στὰ φυλλόκλαδα τοῦ δάσους Ἕλληνες. Τοὺς μιμηθήκανε κι' οἱ ἄλλοι τοῦ μοναστηριοῦ. Οἱ Τοῦρκοι νικήθηκαν κι' ἐτράπησαν εἰς φυγήν. Ὅλην τὴν ἡμέραν κράτησε τὸ κυνηγητὸ αὐτὸ καὶ οἱ Τοῦρκοι γιὰ νὰ γλυτώσουν ἀπὸ τὸν κίνδυνο ἄφηκαν τὸ Δομνέστι καὶ χώθηκαν ἀκόμα βαθύτερα. Τὸ κυνήγημα αὐτὸ θὰ κράταγε ἀκόμα ἂν δὲν βασίλευε ὁ ἥλιος κι' ἂν δὲν ἐρχότανε βιαστικὰ ἡ νύχτα.

Ἀλλ' ἐνῶ ἐκεῖνοι οἱ γενναῖοι Ἕλληνες, ἔχοντας κοντά τους καὶ τὸν ἀτρόμητο καὶ πιστὸ στὶς πραγματικὲς ἐλευθερίες Σέρβο, σημείωσαν στὸν πολεμικό τους τομέα μιὰ τέτοια ἐπιτυχία, ὁ Δούκας μὲ τοὺς ἄριστους καβαλλαρέους του, ποὺ θὰ μποροῦσαν νὰ συντελέσουν περισσότερο στὴν κατατρόπωσι τοῦ ἐχθροῦ, δὲν εἶχε φανῆ. Ὅπως πήγαινε κι' εἶδε τὰ τουρκικὰ σώματα ποὺ ἦταν ἁπλωμένα στὸν κάμπο, ὄχι μονάχα δείλιασε, ἀλλὰ γύρισε στὸ Τυργοβίστι καὶ γιὰ νὰ δικαιολογηθῇ ἀνήγγειλε στὸν Ὑψηλάντη τὴν ὁλοκληρωτικὴ καταστροφὴ ἐκείνων ποὺ πολεμοῦσαν στὸ Νοτσέτι.

Γιὰ πρώτη φορά, ἀπὸ τὴν ἡμέρα ποὺ ἄρχισε σ' ἐκείνους τοὺς ἀφιλόξενους τόπους τὸ κίνημα, ἀπογοητεύθηκε ὁ Ὑψηλάντης. Τί ἦταν ἐκεῖνο ποὺ τὸν κυνηγοῦσε; Ποιὰ βαρειὰ κατάρα τὸν ἐβάρυνε; Πάνου ποὺ συγκέντρωσε τὸ στρατό του, ποὺ ἑτοιμαζότανε νὰ δώσῃ μιὰ μάχη, καὶ νά, μὲ τὴν πρώτη κιόλας ἐπαφή, τὸν βρίσκει ἡ συντριβή.

Τρόμος κατέλαβε τὸν ὑπόλοιπο στρατό του σὰν ἄκουσε ἀπὸ τὸ στόμα τοῦ Δούκα τὰ μαῦρα αὐτὰ μαντάτα. Τὸ δειλινὸ τῆς ἰδίας ἡμέρας ἔφυγαν ἀπὸ τὸ Τυργοβίστι, ἀφίνοντας πίσω τους τὶς τροφὲς καὶ τὰ ζῶα, καὶ τράβηξαν κάτω ἀπὸ καταρρακτώδη βροχὴ γιὰ τὸ Πιτέστι, περιπλανώμενοι ἀπὸ μονοπάτι σὲ μονοπάτι, δίχως ν' ἀκούεται πουθενὰ τουφεκιά. Τὸ ἴδιο ἔκαναν καὶ οἱ κάτοικοι. Πῆραν κι' ἐκεῖνοι τὰ βουνὰ καὶ τοὺς δρόμους — θύματα τραγικὰ τῆς ἀνανδρίας καὶ τῆς ψευτιᾶς τοῦ Δούκα.

Μουσκεμένος ἀπὸ τὴ βροχὴ ἔφθασε ὁ ἑλληνικὸς στρατὸς στὸ Πιτέστι. Πεινοῦσε καὶ παξιμάδια δὲν ὑπῆρχαν. Διέταξε τότε ὁ Ὑψηλάντης τὸν Δούκα νὰ μοιράσῃ σ' ὅλους ἐκεῖνα ποὺ εἶχε γιὰ τοὺς δικούς του στρατιῶτες. Ὁ Δούκας ὅμως δὲν ἐνδιαφερότανε καὶ τόσο γιὰ τοὺς ἄλλους καὶ παρήκουσε τὴ διαταγή. Ὁ Ὑψηλάντης τοὔκανε παρατηρήσεις, τὸν ἠπείλησε. Ὁ Δούκας τότε προσποιήθηκε τὸν ἄρρωστο καὶ ζήτησε μιὰ μικρὴ ἄδεια. Ὁ πρίγκηπας τοῦ τὴν ἔδωσε πρόθυμα. Κι' ὁ ἴδιος ἐπιθυμοῦσε ν' ἀπαλλαγῇ ἀπὸ ἕνα τέτοιο ἀπείθαρχο ἀξιωματικό. Ὁ Δούκας γνώριζε τώρα πὼς ἀπὸ ὥρα σὲ ὥρα θὰ μαθαινότανε ἡ ἀπάτη του καὶ θὰ προδινότανε ἡ ἀνανδρία του. Καὶ πάσχιζε νἄβρῃ ἀφορμὴ γιὰ νὰ ἐγκαταλείψῃ τὸ στρατὸ καὶ νὰ περάσῃ στὴν Τρανσυλβανία.

Τοὺς ἴδιους ἐφιάλτες δοκίμασαν καὶ οἱ ἄνδρες τοῦ Κολοκοτρώνη.

Τὴν ἄλλη μέρα, ποὺ καρτεροῦσαν καινούργια τουρκικὴ ἐπίθεσι, θέλησαν νὰ ἐπικοινωνήσουν μὲ τὸν ἀρχηγό. Στάθηκε ἀδύνατο. Ἀναγκαστήκανε τότε νὰ μαζευθοῦνε στὸ Τυργοβίστι. Τοὺς καρτεροῦσε ἐκεῖ ἡ ἐρήμωσι. Ἡ γῆ λὲς κι' εἶχε ἀνοίξει τὸ στόμα της καὶ τοὺς εἶχε ὅλους καταπιῆ. Προχωροῦσαν χωρὶς νὰ ξέρουν ποῦ θὰ σμίξουν μὲ τοὺς ἄλλους. Στὸ δρόμο, τέλος, ἔπειτα ἀπὸ πολλά, ἔλαβαν γνῶσι μιᾶς διαταγῆς τοῦ Ὑψηλάντη ποὺ καλοῦσε ὅλα τὰ σώματα νὰ μαζευτοῦνε στὸ Ρίμνικο.

ΤΟ ΜΟΙΡΑΙΟ ΔΡΑΓΑΤΣΑΝΙ

Ὁλόκληρη ἡ στρατιωτικὴ δύναμις τοῦ Ὑψηλάντη, πέντε χιλιάδες πεζοί, πεντακόσιοι καβαλλαρέοι καὶ τέσσερα κανόνια, εἶχε μαζευθῆ στὸ Ρίμνικο. Ἐκεῖ μπόρεσε καὶ ξαναφούντωσε τὸ ἠθικὸ τοῦ στρατοῦ του. Θὰ χτυποῦσε, ὁπωσδήποτε, τοὺς Τούρκους. Καὶ γιὰ πιὸ κατάλληλη στρατηγικὴ θέσι ξεχώρισε τὸ Δραγατσάνι. Τὸ μέρος αὐτὸ ἀπέχει κάπου 8 ὧρες ἀπὸ τὸ Ρίμνικο καὶ βρίσκεται μέσα σὲ μιὰ μικρὴ πεδιάδα· μπροστά της ἁπλώνεται μιὰ χαράδρα μὲ πολλὰ καὶ μεγάλα δένδρα, ποὺ θὰ χρησίμευαν τὴν ὥρα τῆς ἐπιθέσεως γιὰ γερὰ στηρίγματα.

(Ἀκολουθεῖ)

ΚΩΣΤΑΣ ΚΑΛΑΝΤΖΗΣ



ΚΑΘΗΚΟΝ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΩΜΑ



Νέο κορίτσι,

Ἀγαπητή μου Φαλαγγίτισσα,

Ὅλες ξέρομε ἀπὸ τὴν Παλαιὰ Διαθήκη τὴν θυσία τοῦ Ἀβραάμ. Μᾶς τὴν δίδαξαν στὸ μάθημα τῶν θρησκευτικῶν, ὅταν πηγαίναμε ἀκόμη στὸ δημοτικὸ σχολεῖο.

Μὰ ἴσως μερικὲς ἀπὸ μᾶς δὲν νοιώθουν βαθιὰ τὴ σημασία της. Ὁ δάσκαλος μᾶς τὴν διηγήθηκε σὰν μικρὴ νόστιμη ἱστορία, σὰν παλιὸ παραμυθάκι, ποὺ τ' ἀκούγαμε ἀχόρταγα. Μέσα ὅμως στὴ σκέψι μας εἶχε γεννηθῆ ἕνα μεγάλο ἐρωτηματικό. Πῶς ἦταν δυνατὸ ὁ Θεός, ὁ καλὸς Θεός, ποὺ ἔπλασε καὶ ἐπροίκισε τὰ πλάσματά του μὲ τόσα καλὰ κι' ἀγαθά, ποὺ τοὺς εἶχε χαρίσει τὴν ἀγάπη του, νὰ ζητᾶ σὲ μιὰ στιγμὴ ἀπὸ ἕναν πατέρα, τὸν Ἀβραάμ, νὰ θυσιάση τὸν μοναδικό του γυιό, ἀφοῦ μάλιστα ὁ ἴδιος ὁ Θεὸς τοῦ τὸν εἶχε χαρίσει ἔπειτα ἀπὸ τόσες προσευχές; Ἦταν δυνατὸ ὁ Θεὸς νὰ φανῆ ἔστω καὶ γιὰ μιὰ στιγμή, ἔστω καὶ σ' ἕνα ἀπὸ τὰ πλάσματά του, τόσο κακός, τόσο σκληρός; Καὶ μάλιστα ἀφοῦ ὁ Ἀβραὰμ ἦτο ἕνας πολὺ ἐνάρετος καὶ εὐσεβὴς ἄνθρωπος, ποὺ ὅλοι τὸν ἔδειχναν μὲ τὸ δάκτυλο;

Ὑπερβολικὰ μὲ εἶχε ταράξει στὰ παιδικά μου χρόνια αὐτὴ ἡ παράξενη ἱστορία. Κι' ὅταν ἀργότερα φοιτήτρια βρῆκα μέσα στὴ μεσαιωνικὴ ἑλληνικὴ λογοτεχνία ἕνα ἔργο μὲ τὸν τίτλο «Θυσία τοῦ Ἀβραάμ» φρόντισα νὰ τὸ μελετήσω.

Μόνο τότε κατάλαβα καλὰ τὴν ἀληθινὴ σημασία τῆς ἱστορίας αὐτῆς καὶ τὸ συμβολισμό της. Τὸ μεγάλο ἐκεῖνο ποίημα—γιατὶ σὲ στίχους ἦταν γραμμένο τὸ ἔργο—μοῦ ἄνοιξε τὸ δρόμο τῆς σκέψεως γιὰ τὴν ἀληθινή του ἔννοια.

Ὁ Θεὸς θέλησε νὰ ὑποβάλη τὸν Ἀβραὰμ στὴν πιὸ μεγάλη δοκιμασία. Δὲν φθάνανε ὅλες οἱ ἀρετές του καὶ οἱ καλωσύνες του γιὰ νὰ τὸν κάνουν ἄξιο ἄρχοντα, ἂν δὲν ἦταν ἕτοιμος νὰ ὑπακούση στὴν ἐντολὴ τοῦ Θεοῦ, ὅσο κι' ἂν αὐτὴ ἦταν σκληρὴ καὶ βαρειά.

Τὸ καθῆκον τῆς ὁλοκληρωτικῆς ὑπακοῆς, τῆς θυσίας ὅλων τῶν ἀτομικῶν συναισθημάτων καὶ συμφερόντων στὴν ἀνωτάτη ἠθικὴ δύναμι, τὸ Θεό, στέκει ἐπάνω ἀπ' ὅλα. Μόνον ὅταν ἔχη κανεὶς τὴν ψυχικὴ δύναμι νὰ αἰσθανθῆ τί σημαίνει ἡ ἔννοια «καθῆκον», πόσες θυσίες ἀπαιτεῖ καὶ πόση δύναμι ὡς ποὺ νὰ ξεπεράσωμε τὸν ἑαυτό μας, τότε μονάχα θὰ εἶναι ἄξιος νὰ λέγεται ἄνθρωπος, ποὺ ἀκολουθεῖ τὴ γραμμὴ τῆς θεϊκῆς ἀποστολῆς του, νὰ ὀνομάζεται πλάσμα τοῦ Θεοῦ «κατ' εἰκόνα καὶ ὁμοίωσιν αὐτοῦ».

Κάποτε νομίζομε ὅτι μιὰ θέσις, ποὺ καταλάβαμε, μιὰ ὡρισμένη μόρφωσις ποὺ ἀποκτήσαμε, μιὰ κοινωνικὴ τάξις ποὺ ἀνήκουμε, μιὰ οἰκογενειακὴ εὐημερία ποὺ ἔτυχε νὰ δημιουργήσωμε, μᾶς δίνουν ἀπεριόριστα δικαιώματα πάνω στοὺς ἄλλους ἀνθρώπους. Καὶ ὅμως, ἀγαπητές μου φίλες, δὲν εἶναι ἔτσι.

Ὑπάρχει ἕνας ὅρος ἠθικὸς ἀπαράβατος. Πρῶτα ἀπ' ὅλα πρέπει νὰ γνωρίσωμε καὶ νὰ κατανοήσωμε ποιὰ εἶναι ἀκριβῶς τὰ καθήκοντα, ποὺ μᾶς ἐπιβάλλονται ἀπὸ ἕναν ἄγραφο καὶ ἀνώτατο ἠθικὸ νόμο, ποὺ διέπει τὰ πάντα. Μ' αὐτὸν πρῶτα πρέπει νὰ κανονίσωμε τοὺς λογαριασμούς μας, νὰ ἀναλύσωμε μὲ μεγάλη λεπτομέρεια τί ὀφείλομε νὰ προσφέρωμε στὸ βωμό του ἀπὸ τὴν ψυχή μας, τὸ νοῦ μας, τὴν ὕπαρξί μας γενικά.

Ὅταν στερεωθῆ καλὰ καὶ γερὰ πιὰ μέσα μας ἡ ἔννοια τοῦ ἠθικοῦ αὐτοῦ νόμου, ποὺ θὰ μᾶς κάμη νὰ νοιώσουμε βαθιὰ τί θὰ πῆ «καθῆκον», τότε μόνο μποροῦμε νὰ προχωρήσωμε πιὸ μπροστὰ καὶ νὰ θυμηθοῦμε πῶς ὑπάρχουν καὶ δικαιώματα. Πῶς ὑπάρχει δικαίωμα νὰ ἀπολαμβάνη κανεὶς τὰ ἀγαθὰ τῆς ζωῆς, ἀφοῦ ὅμως πρῶτα αὐτὸς ἐπιτελέση ἀπέναντι τοῦ συνόλου τὸ καθῆκον του.

Σήμερα, στὴν πιὸ ἐξαιρετικὴ περίοδο τῆς ἐθνικῆς μας ζωῆς, μᾶς ἐπιβάλλεται νὰ μὴν μιλοῦμε παρὰ μονάχα γιὰ καθήκοντα. Τὰ δικαιώματα παραμερίζονται. Καὶ παίρνουν τὴν θέσι τους τὰ καθήκοντα ποὺ δημιουργοῦν τὴν θυσία, τὴν αὐταπάρνησι, τὸ ξεπέρασμα τοῦ Ἐγώ, τὴν προσφορά. Ἂς μιλᾶμε ὅσο τὸ δυνατὸ ὀλιγώτερο, ἀγαπημένες μου φίλες, γιὰ δικαιώματα. Σᾶς βεβαιῶ, κι' ἴσως νὰ τὸ παρετηρήσατε πολλὲς φορὲς καὶ σεῖς, ὅτι ἡ ἐνάσκησις τῶν δικαιωμάτων ἀπορρέει συχνὰ ἀπὸ τὴν εὐσυνείδητη ἐπιτέλεσι τοῦ καθήκοντος. Καὶ αὐτό, τὸ καθῆκον, ἂς εἶναι πάντοτε ὁ ὁδηγός μας, καὶ κυρίως σήμερα, ποὺ ὅπως εἴπαμε διερχόμεθα στιγμὲς πολεμικὲς καὶ γιὰ τοῦτο ἐξαιρετικὲς στιγμὲς τοῦ Ἐθνικοῦ μας βίου.

Ἡ θυσία τοῦ Ἀβραάμ, ποὺ ἀνεφέραμε στὴν ἀρχή, εἶναι τὸ σύμβολο τῆς θυσίας τῶν πάντων ἐνώπιον τοῦ καθήκοντος. Τῆς θυσίας ἐνώπιον τοῦ κοινοῦ συμφέροντος, τῆς θυσίας ὑπὲρ τοῦ συνόλου.

Σ. Καρ.



ΠΛΕΚΕΤΕ ΠΑΝΤΟΤΕ



Ἂς μὴ σᾶς ξεγελᾷ ἡ λιακάδα κι' ἂς μὴ σᾶς παραπλανῆ ὁ καλὸς καιρός. Ἂν ὁ Ἀττικὸς οὐρανὸς μᾶς στέλλη περίσσεια τὴ θαλπωρή του, ἂν τὰ γύρω βουνά μας γελοῦν, ἂν ἡ θάλασσά μας λαμποκοπᾷ σὰν χυτὸ ἀσήμι, κάτω ἀπὸ τὸν ἥλιο, δὲν πρέπει νὰ ξεχνοῦμε ὅτι τὸ ἡμερολόγιο δείχνει ἀκόμα Φεβρουάριο. Πρὸ πάντων δὲν πρέπει νὰ ξεχνοῦμε κάτι πολὺ σπουδαιότερο. Πῶς στὰ χιονισμένα βουνὰ τῆς Ἀλβανίας, σὲ ὑψώματα δύο χιλιάδων μέτρων, πολεμοῦν νύχτα - μέρα τὰ παιδιά μας καὶ τὰ ἀδέλφια μας γιὰ νὰ ρίξουν στὴ θάλασσα τὸν ἐχθρό, ποὺ θέλησε νὰ ὑποδουλώση τὴν ἀγαπημένη μας Χώρα.

Κάθε μας σκέψι σήμερα ἀνήκει στὰ παιδιὰ αὐτὰ καὶ στὸ ἔργο τους. Γιατὶ μόνον ὅταν τελειώση τὸ ἔργο αὐτὸ τὸ μεγάλο, τότε θὰ ἀνοίξουν τὰ χείλη μας στὸ χαμόγελο καὶ οἱ καρδιές μας στὴ χαρά.

Γι' αὐτὸ δὲν πρέπει νὰ ἀφήνωμε στιγμή, ποὺ νὰ μὴν παραστέκωμε, νὰ μὴν βοηθοῦμε ὅπου





καὶ ὅπως μποροῦμε, μὲ τὰ χέρια, μὲ τὰ λόγια, μὲ τὴν ψυχή μας. Ἂς μὴν ξεχνοῦμε, λοιπόν, ὅτι **ὁ χειμῶνας δὲν τέλειωσε** καὶ ὅτι ἐκεῖ ἐπάνω χρειάζονται πάντοτε μάλλινα, πολλὰ μάλλινα.

Ἂς πλέκωμε λοιπὸν ἀκούραστα καὶ χωρὶς διακοπή. Καμμιὰ δὲν πρέπει νὰ ἡσυχάση μὲ ὅσα ὡς τὰ τώρα ἔκανε, ὅσο πολλὰ κι' ὅσο καλά.

Καμμιὰ γυναῖκα ἂς μὴ στερηθῆ τὴ χαρὰ τοῦ νὰ πλέξη γιὰ τὸν στρατιώτη. Δὲν μπορεῖτε νὰ φαντασθῆτε πόσο εἶναι ταπεινωτικὸ νὰ στέκεται κανεὶς σήμερα στὸ περιθώριο τοῦ πανελληνίου συναγερμοῦ. Τὸ παρετήρησα προχθὲς σὲ κάποια παρέα κοριτσιῶν. Βρέθηκε — στὰ χίλια ἕνα βέβαια — κάποιο, ποὺ ἀπάντησε ἀρνητικὰ στὴν ἐρώτησι, ἂν ἔπλεξε ἢ ἂν πλέκη. Κοκκίνισε στενοχωρήθηκε, σχεδὸν δάκρυσε, ὅταν ἔνοιωσε τὴν περιφρόνησι τῶν ἄλλων. Εἶμαι βεβαία πὼς αὐτὴ τὴ στιγμὴ ἔχει μάθει κιόλας πλέξιμο καὶ τὰ χεράκια της κινοῦνται βιαστικὰ γιὰ νὰ ἀναπληρώσουν ὅ,τι τόσον καιρὸ δὲν ἔκαναν.

Γιὰ κεῖνες λοιπὸν τὶς γυναῖκες, ποὺ δὲν ξέρουν ἢ δὲν ξέρουν καλὰ νὰ πλέκουν, παραθέτομε σήμερα ἕνα σχέδιο γαντιοῦ. Εἶναι τόσο ἁπλό, ποὺ εἶδα κοριτσάκι ἕξ χρονῶν νὰ τὸ τελειώνη μιὰ χαρά.

Πάρετε βελόνες ἀριθμὸ 3 καὶ πιάσετε 56 πόντους. Πλέξετε λάστιχο 1 ἀνάποδη καὶ 1 καλή, ὡς ποὺ νὰ φθάσετε σὲ μῆκος 30 ἑκατοστῶν τοῦ μέτρου. Ὅταν κλείσετε τοὺς πόντους μὴ τους σφίγγετε. Ἀκόμα προσέξετε μετὰ τὰ 15 ἑκατοστὰ νὰ πλέκετε πιὸ ἀραιά, γιὰ νὰ γίνη τὸ γάντι πιὸ ἀπλόχωρο στὸν καρπὸ τοῦ χεριοῦ. Ὅταν τελειώσετε, διπλώσετέ του σὲ δύο — βέβαια κατὰ μῆκος — καὶ ἑνώσετέ το. Μόνο μὴν ξεχάσετε νὰ ἀφήσετε στὴ ραφὴ ἕνα ἄνοιγμα πρὸς τὰ ἐπάνω γιὰ τὸν ἀντίχειρα, ὅπως σᾶς δείχνει τὸ σκίτσο μας.

✻ ΤΙΤΛΟΣ ΤΙΜΗΣ ✻

Σὲ περασμένα χρόνια τὰ κορίτσια καὶ αἱ γυναῖκες ὠνειρεύοντο νὰ εἶναι τὸ ξεκούρασμα καὶ τὸ στολίδι τῆς ζωῆς. Εἰς ὅλας τὰς κοινωνικὰς τάξεις ἀπὸ τὴν κοπελλοῦδα τοῦ χωριοῦ ἕως τὴν κυρία τῆς πόλεως ἐβασίλευε ἕνα πνεῦμα αὐταρεσκείας καὶ—ἂς τὸ ποῦμε μεταξύ μας—ἐπιπόλαιον. Χαρακτηριστικαὶ εἶναι αἱ φωτογραφίαι τῶν κοριτσιῶν τῆς περασμένης ἐποχῆς. Μόνον καλλωπισμένες κοῦκλες ἔβλεπες νὰ στέκωνται ἐμπρὸς εἰς τὸν φακόν, καὶ στὸ χωριὸ καὶ στὴν πόλιν. Ἤθελαν μὲ κάθε τρόπο ν' ἀρέσουν.



Τώρα λαμβάνομεν χιλιάδας φωτογραφιῶν ὅλως διόλου διαφορετικές. Κάθε ἴχνος τῆς καλαισθητικῆς ἐκείνης τάσεως ἔχει ἐξαφανισθῆ. Κορίτσια ἁπλᾶ, γερά, χαρούμενα ποὺ ἀσχολοῦνται στὴ δουλειά τους. Ἡ ἁπλότης των ἡ φυσικὴ εἶναι τὸ μοναχικὸ των στολίδι. Ἀπὸ τὴν πιὸ μικρὴ ὡς τὴν πιὸ μεγάλη ἕνα ἔχουν ἀντικειμενικὸ σκοπό. Κάτι νὰ συνεισφέρουν καὶ αὐτὲς διὰ τὸ μεγάλον ἔργον ποὺ ἀνέλαβεν ἡ Πατρίς.

Καὶ αὐτὸ τὸ ἔχουν καύχημα καὶ τιμήν των. Ἕνα κομμάτι πλεκτὸ εἶναι τὸ ἀποδεικτικὸν τῆς προσφορᾶς των. Καὶ ἔτσι ἔχουν τὴ χαρὰ νὰ φωτογραφηθοῦν καὶ νὰ φυλάξουν τὸ ἀναμνηστικὸν αὐτὸ εἰς τὴν μετέπειτα ζωήν των. Τέτοιες φωτογραφίες μᾶς ἔρχονται σειρά, ὅπως ἡ ἀνωτέρω ἀπὸ ἕνα χωριὸ τῆς Λαρίσης μὲ τὴν ἁπλὴ καὶ συγκινητικὴ ἀφιέρωσι: «Χαρισμένη εἰς τὸν ἀχώριστον σύντροφόν μας περιοδικὸν «Νεολαία» διὰ νὰ πεισθῇ ὅτι δὲν παύομεν νὰ πλέκωμεν διὰ τὸν στρατόν μας».

Αὐτὸ εἶναι σήμερον διὰ τὴν Ἑλληνίδα γυναῖκα, τὴν πιὸ μεγάλη καὶ τὴν πιὸ μικρή, ὁ τίτλος τῆς τιμῆς. Ὅλη της ἡ προσοχὴ ἔχει στραφῆ εἰς τὸ νὰ προσφέρῃ καὶ αὐτὴ τὰς ὑπηρεσίας της εἰς τὸ μαχόμενον Ἔθνος.

Η ΦΡΟΝΤΙΔΑ ΓΙΑ ΤΟ ΠΑΙΔΙ

Πολλάκις μᾶς ἀπορροφοῦν πολλὰ σπουδαῖα γεγονότα εἰς τὴν ἀτομικὴν ἢ τὴν ἐθνικήν μας ζωήν, σὲ τοιοῦτον βαθμόν, ποὺ νὰ μᾶς ἀπομακρύνουν ἀπὸ τὴν καθημερινήν μας τροχιάν. Ὁτιδήποτε ὅμως καὶ νὰ μᾶς συμβαίνῃ, δὲν πρέπει νὰ παραμελήσωμεν τὴν ἀνατροφὴν τοῦ παιδιοῦ μας ἢ νὰ τὴν λησμονήσωμεν τελείως. Δὲν πρέπει νὰ εἴπωμεν π. χ.: «Τώρα τὸ κεφάλι μου εἶναι γεμᾶτο σκοτοῦρες, ἔχω τόσα βάσανα, τώρα εἶναι πόλεμος καὶ ἂς περιμένω νὰ περάσουν ὅλα αὐτά, γιὰ νὰ ξαναρχίσω πάλιν τὴν διαπαιδαγώγησιν τοῦ μικροῦ μου». Ἡ σκέψις αὐτὴ εἶναι πολὺ βλαβερὰ καὶ πρέπει νὰ τὴν ἀποφεύγωμεν μὲ κάθε θυσίαν. Πολλὰ κακὰ δύνανται νὰ προέλθουν ἀπὸ τὴν ἀμέλειάν μας. Ὅπως ὅταν ἀφήσωμεν εἰς τὴν μέσην ἕνα ψαλίδι ἢ ἕνα μαχαῖρι ὁ μικρός μας ἠμπορεῖ νὰ πάθῃ μεγάλο κακό, νὰ πληγωθῇ ἄσχημα, ἔτσι καὶ ὅταν ἀφήσωμε τὴν νεαράν του ψυχήν, ἔστω καὶ μιὰ μέρα, χωρὶς τὴν διδαχήν μας καὶ τὴν προστασίαν μας, τοῦ προξενοῦμε ἀσφαλῶς μεγάλο κακό.

Ἕνα φόρεμα ἠμπορεῖ νὰ καθαρισθῇ καὶ μετὰ ἕνα μῆνα ὅταν γίνῃ ἀνάγκη. Ἡ παιδικὴ ὅμως ψυχὴ δὲν ἠμπορεῖ νὰ μείνῃ δίχως φροντίδας οὔτε μιὰ στιγμή. Μέσα εἰς τὰς μεγαλυτέρας μας ἀσχολίας ἂς μὴν τὸ λησμονοῦμε. Διότι βραδύτερον τὰ ζιζάνια, τὰ ὁποῖα θὰ φυτρώσουν, θὰ εἶναι τόσον πολλά, ὥστε θὰ πνίξουν τὰ ἄνθη των. Αἱ κακίαι θὰ μεγαλώσουν καὶ θὰ πνίξουν τὰς ἀρετάς. Καὶ ἡμεῖς πρέπει νὰ φροντίζωμεν ὥστε τὸ παιδὶ ν' ἀσκῇ τὴν ἀρετὴν ἀπὸ τὴν πρώϊμον ἡλικίαν



διὰ τὸν σχηματισμὸν τοῦ καλοῦ χαρακτῆρος. Μόνον ἔτσι θὰ γίνῃ ὁ σημερινὸς μικρούλης ἄνθρωπος καλὸς καὶ Ἕλλην ἄξιος τῆς Πατρίδος του.

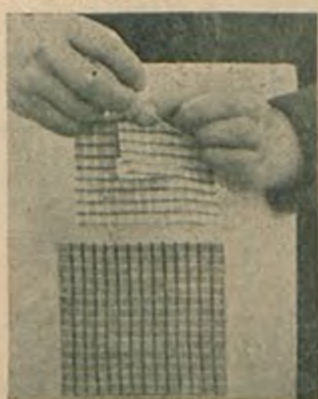
 ΤΟ ΜΠΑΛΩΜΑ 

Κάθε ἐργασία, καὶ ἡ πιὸ μικρὴ καὶ ἡ πιὸ ἀσήμαντη, χρειάζεται προσοχὴ καὶ ζῆλο.

Ὅταν μέσα στὸ μυαλό μας γεννηθῇ γιὰ κάτι ἡ ἰδέα τῆς δυσκολίας του, ἡ ψυχή μας κάνει ἐπιστράτευσι ὅλης τῆς ἱκανότητός μας γιὰ νὰ τὴν θέσῃ στὴν ὑπηρεσία τοῦ ἔργου αὐτοῦ. Μόνον ὅταν ἔχωμε ὑπ' ὄψιν τὴν ψυχολογικὴ αὐτὴ ἀλήθεια θὰ μπορέσωμε ὅλες τὶς ἐργασίες, ποὺ θὰ ἀρχίσωμε, νὰ τὶς τελειώσωμε ὅπως πρέπει.

Βέβαια τὸ μπάλωμα σᾶς φαίνεται εὔκολη δουλειά. Ἐξετάσατε ὅμως καμμιὰ φορὰ μέσα σὲ ἑκατὸ μπαλώματα πόσα θὰ βρῆτε ὡραῖα; Κι' ἕνα μπάλωμα πρέπει νὰ εἶναι ἐπίσης ὡραῖο. Μόνον τότε μπορεῖ νὰ σώσῃ ἕνα φόρεμά μας ἢ ἕνα ροῦχο τοῦ σπιτιοῦ μας ποὺ ἔτυχε νὰ ξεσχισθῇ, ἀπὸ τὴν γρήγορη φθορά. Ποτὲ ἂς μὴν ἀπορρίπτωμε ἀμέσως ἕνα φόρεμα ἢ ἕνα σινδόνι ὅταν παρουσιασθῇ μιὰ βλάβη. Οἱ Ἑλληνίδες ἔχουν τὴ φήμη καλῆς νοικοκυρᾶς. Κι' αὐτὸν τὸν τίτλο ἂς τὸν διατηροῦμε κι' ἂς τὸν ἀναπτύσσωμε. Τώρα μάλιστα χρειάζεται μεγάλη περισυλλογή, ἰδιαιτέρως ἀπὸ μᾶς τὶς γυναῖκες. Ἡ ἐμπόλεμος κατάστασις ἂς μᾶς δώσῃ ἀφορμὴ νὰ νοιώσωμε καλὰ τὸ ἀληθινὸ τῆς οἰκονομίας πνεῦμα.

Θὰ μοῦ πῆτε ὅτι αὐτὰ εἶναι μικροπράγματα καὶ δὲν βαρύνουν στὸ μεγάλο μας σκοπό. Κι' ὅμως, ἀγαπημένες μου φίλες, πόσο εἶναι σπουδαία καὶ ἡ ἐλαχίστη λεπτομέρεια στὴ διεξαγωγὴ ἑνὸς ἔργου! Κάποτε ἀπὸ τὶς σελίδες



αὐτὲς σᾶς ἀπεκάλυψα πόσα ἑκατομμύρια μπορεῖ νὰ οἰκονομήσῃ ἡ Ἑλλὰς ἀπὸ τὸ ψίχουλο καὶ τὴν μικρὴ μπουκιὰ ποὺ μένει ὑπόλειμμα περιφρονημένο στὸ τραπέζι. Τὸ ἴδιο συμβαίνει καὶ μὲ τὰ ροῦχα, ἂν ἡ καθεμιά μας τοὺς δίνῃ τὴν ἀπαιτούμενη φροντίδα καὶ προσοχή.

Κοιτάξετε μιὰ στιγμὴ τὸ μπάλωμα τῆς εἰκόνος μας. Ἕνα φόρεμα τοῦ παιδιοῦ μας ριγωτὸ κάηκε. Εἴμαστε λυπημένες γιατὶ τὸ φόρεμα ἦταν καινούργιο. Ἐπιδέξια ὅμως χέρια μποροῦν νὰ τὸ μπαλώσουν τόσον ὡραῖα, μὲ τόση προσοχή, ποὺ καὶ τὸ πιὸ δυνατὸ μάτι νὰ μὴ τὸ διακρίνῃ.

Τὸ μυστικὸ εἶναι νὰ προσέξωμε τὶς ρίγες. Νὰ τὶς φέρωμε ἐκεῖ ποὺ πρέπει. Δὲν εἶναι ἀριστοτεχνικὸ τὸ τελειωμένο μπάλωμα; Κι' ἐδῶ χρειάζεται, ὅπως παντοῦ, σὲ κάθε ἐργασία μας, τὸ καλλιτεχνικὸ γυναικεῖο συναίσθημα.



Γιά νά μαθαίνετε

Τρίγωνον

* * * * * 1η σειρά: Πόλις
* * * * τῆς Κρήτης, 2α
* * * σειρά: Χερσόνη-
* * σος τῆς Χαλκιδι-
* κῆς, 3η σειρά:
Πρόσωπον τῆς Παλ. Διαθήκης, 4η σειρά: Λεπτὴ κλωστή, 5η σειρά: Φωνῆεν.

Καὶ καθέτως τὰ ἴδια.

Ι. ΔΗΜΑΚΗΣ

Κρυπτογραφικὸν

1234567189	= Χώρα τῆς Ἀσίας
8421429	= Ἐργαλεῖον
5645348	= Νῆσος
542927	= Ἀρχ. θεὸς
78348	= Ἑρπετὸν
53427	= Ἀρχ. βασιλεὺς
98927	= Κοντὸς
8418	= Πόλις
12527	= Δίδεται εἰς τοὺς δανείζοντας χρήματα.

Κ. Ε. ΒΟΥΓΙΟΥΚΟΣ

ΑΙ ΛΥΣΕΙΣ ΤΟΥ 20οῦ ΦΥΛΛΟΥ

Σταυρόλεξον: Ὁριζοντίως 1 Ρέα — μήν, 2 Ν.Α.Σ. — Κάσα, 3 Θέτις — χώρα, 4 Μίδας — δόντι, 5 Ὅμηρος — Περσία, 6 Σορὸς — νότος, 7 Σὸς — Ἶρις — σας, 8 Ἄσημος, 9 Ἀρ — Σομαλὴ — τί, 10 Πόα — τὰς — παῖς, 11 Σμίλη — πίννα, 12 Ὁμὰς — Ἰανός, 13 Σὰν — ἅς. Καθέτως 2 Ἄνεμος, 3 Ἄτιμος — ΑΠΣ, 4 Σιδηρόδρομος, 5 Σάρος — αἷμα, 6 Σ.Ο.Σ. — ἅς — Λάν, 7 Ἰσότης, 8 Ρῆμα, 9 ἱμάς, 10 Σὸλ — πί, 11 Δὲν — σηπία, 12 Χορὸς — Ἄννα, 13 Κωνσταντῖνος, 14 Μάρτιος — Ἴσας, 15 Ἠσαΐας, 16 Νά.

Δικτυωτόν: Ἡ Ἑλλὰς θέλει νὰ ζήση καὶ θὰ ζήση. (ἡνίων, Ζήνων, βέλος, Τῆνος, Ἄτλας, Θάσος, Σοῦλι, ράχης, Πάργα, Ἰσαάκ, λύσσα, παρᾶς, λάθος, Μάϊος, Θέμις, Ἀθηνᾶ, Λέρος, ἄνθος, τέφρα, ἔζησα, τείχη, κτήνη, πεῖνα, μοῦσα, ἱστία, ἀγάπη).

Λεξίγριφοι: Ἀχλάδι (ἀχ — λάδι), Κουνουπίδι (Κουνούπι — δι).

Αἴνιγμα: Ἡ φωτιά.

Τρίγωνον: Τροία, ρόδα, ὀδῷ, ἴα, Α.

Κρυπτογραφικόν: Νεάπολις, Ἔπος, Αἴολος, Πλειάς, ὄνος, λίπος, Ἰλισσός, σπῖνος.

Πτερωτὸν γράμμα: Α (ΑἼολος, ΠΑρος, στΑνη, μετΑληψις, ΠερίΑνδρος, ἸσοκρΑτης, ἈλαμάνΑ).

Γεωγραφικὴ Ἀκροστιχίς: Πειραιεὺς (Πάτραι, Ἔδεσσα, Ἰθάκη, Ρέθυμνον, Ἀθῆναι, Ἰλισσός, Ἐλευσίς, Ὕδρα, Σῦρος).

Μεταγραμματισμός: Μαῦρος — Ταῦρος.

Στοιχειόγριφος: Κολώνια — Πολωνία.

Κρυπτογραφικόν: Ἐλιγολάνδη, Ἅγιον, Δανιήλ, Ὁλλανδία, Δανία, Γαλῆ, Ἀγγλία.

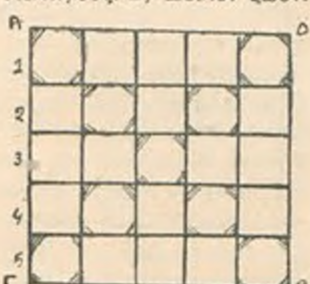
Τρίγωνον: Στάδιον, ταῦρος, Αὐλών, δρῶν, ἴον, ὅς, Ν.

Ἀκροστιχίς: Σολωμὸς (Σῦρος, Ὁλλανδία, Λάρισα, ὥρα, μῆλον, Ὄσσα, Στοκχόλμη).

Δικτυωτὸν

Ὁριζοντίως:

1) Νῆσος τοῦ Αἰγαίου Πελάγους. 2) Δειλὸν ζῶον.



3) Ἀσθένεια τῆς ἐλαίας. 4) Τροφὴ τῶν ζώων. 5) Δοχεῖον ξύλινον συνήθως, ἀλλὰ καὶ μετάλλινον, διὰ τοῦ ὁποίου μεαφέρεται τὸ νερό.

Διαγωνίως:

Α—Β: Τὸν κρατοῦν οἱ μαθηταί (ὀνομ.).

Γ—Δ: Δὲν εἶναι καλός.

Ε. Δ. ΠΑΠΑΓΡΗΓΟΡΑΚΗΣ

Μαγικὴ εἰκὼν ἄνευ εἰκόνος

— Μπέμπα, Λάκη, φωνάξετε καὶ τὴν Πόπη κι' ἐλάτε νὰ παίξωμε.

— Τί νὰ παίξωμε;

— Αὐτὸ ποὺ σᾶς εἶπα.

ΑΦΡΟΔ. Σ. ΜΑΓΓΟΥ

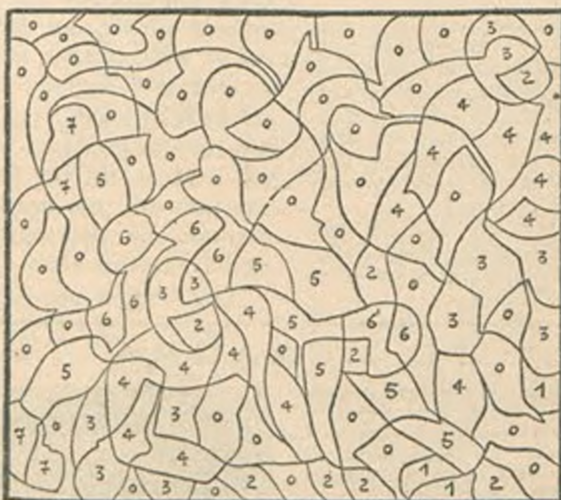
Ἡ κληρονομία

Ἕνας χωρικὸς ἀπέθανε καὶ ὅταν ἠνοίχθη ἡ διαθήκη του τὰ πέντε παιδιά του ὑπεχρεώθησαν νὰ μοιρασθοῦν ὡς ἑξῆς τὸ κτῆμα τοῦ πατέρα, ἕνα κτῆμα τετράγωνον. Ἡ κόρη ἔλαβε τὸ ¼ καὶ τὰ τέσσαρα ἀγόρια του τὰ ὑπόλοιπα ¾, χωρισμένα εἰς ἴσα καὶ ὁμοιόμορφα μερίδια. Αὐτὴ ἦτο ἡ θέλησις τοῦ πατέρα.

Πῶς ἔγινεν ἡ διανομή;



ΖΩΓΡΑΦΙΚΗ



Στερεώσατε ἕνα διαφανὲς χαρτὶ ἐπάνω εἰς τὸ σχέδιον καὶ ὁδηγούμενοι ἀπὸ τοὺς ἀριθμούς, χρωματίσατε τὰ μέρη τῆς εἰκόνος ὡς ἑξῆς:

Ὅπου ὑπάρχει:

1 μὲ κίτρινο,
2 μὲ καφὲ ἀνοικτό,
3 μὲ καφὲ σκοῦρο.
4 μὲ κόκκινο ζωηρόν,
5 μὲ πράσινο,
6 μὲ μπλέ,
7 μὲ μαῦρο.

Τὰ μέρη ποὺ ἔχουν 0 θὰ μείνουν λευκά.

ΚΑΙ ΛΙΓΗ

ΔΡΑΣΤΙΚΑ ΜΕΣΑ...



— Γιατί ἔβαλες φίμωτρο στὸν ἀδελφό σου;
— Τὸν ἔστειλα στὸ ζαχαροπλαστεῖο νὰ μοῦ πάρη καραμέλλες!...

Περίμενε νὰ τὸν ντύσουν!

Λέει ὁ κύριος στὸ νέο ὑπηρέτη:

— Αὐτὴ εἶναι ἡ κάμαρά σου. Θἄχης μισθὸ χίλιες δραχμοῦλες κι' ἀκόμα καὶ τὰ τυχερά σου. Θὰ τρῶς, θὰ πίνης, θὰ κοιμᾶσαι (ἐκτὸς αὐτὰ ποὺ θὰ σοῦ δίνω) κι' ἀκόμα θέλω νὰ θυμᾶσαι πῶς τακτικὰ θὰ σὲ ντύνω.

Χριστούγεννα τὴν ἄλλη μέρα, κι' ὁ Γιάννης δὲν ξυπνάει ἀκόμα. Τὸν βρίσκουνε στὴν κάμαρά του νἆναι ξαπλωμένος εἰς τὸ στρῶμα.

— Κοιμᾶσαι ἀκόμα, ἔσπασε ἡ πόρτα καὶ σὺ παρᾶ δὲν δίνεις;

— Συγγνώμην, κύριε, μὰ δὲν μοῦ εἶπες ὅτι ἐσὺ θὰ μὲ ντύνης;

ΕΛ. Β. ΠΑΡΛΑΒΑΝΤΖΑ

Παλιόκρασο...

Ἔστειλαν τὸν Κουφιοκεφαλάκη ν' ἀγοράση κρασὶ καὶ τὰ βάζει μὲ τὸν ταβερνιάρη:

— Τί παλιόκρασο εἶναι αὐτὸ ποὺ μοῦ ἔδωσες; Ἀκοὺς πέντε χρονῶν! Ἐγὼ θέλω κρασὶ φρέσκο!

Μία δραχμή...

Ὁ Κουφιοκεφαλάκης ἔχασε μιὰ δεκάρα καὶ παρακαλεῖ τὴν ὑπηρέτρια νὰ τοῦ τὴ βρῆ.

Σὲ λίγο ἡ ὑπηρέτρια βρίσκει τὴ δεκάρα καὶ τοῦ τὴν πάει.

— Μπράβο! τῆς λέει ἐνθουσιασμένος· νά, πάρε γιὰ τὸν κόπο σου μιὰ δραχμή!

Διασκεδάζονται



ΕΥΘΥΜΙΑ

Παῦλος — Παῦλα

Στὸ σχολεῖο ὁ δάσκαλος ρωτᾷ γιὰ τὰ σημεῖα τῆς στίξεως.

— Τί εἶναι Τάκη ἡ παῦλα;

Κι' ὁ Τάκης:

— Τὸ θηλυκὸν τοῦ Παύλου, κύριε!

Ὑπερβολὴ

Τὴν ὥρα ποὺ ἔπινε ὁ Τάκης νερό, ὁ ἀδελφός του ὁ Νῖκος τὸν ἔσπρωξε.

Ὁ Τάκης θυμωμένος τοῦ λέει:

— Κάτσε ἥσυχα! Κόντεψες νὰ μὲ πνίξῃς!

Κι' ὁ Νῖκος:

— Σώπα καϋμένε ποὺ κόντεψα νὰ σὲ πνίξω μέσα σ' ἕνα ποτῆρι νερό!

Παρεξήγησις...

Ἡ μητέρα στοὺς δυὸ γιούς της:

— Θὰ σᾶς κάμω καπαμᾶ!

Καὶ ὁ ἕνας τρομαγμένος:

— Καὶ τοὺς δυό, μαμά;

Σώθηκε!...

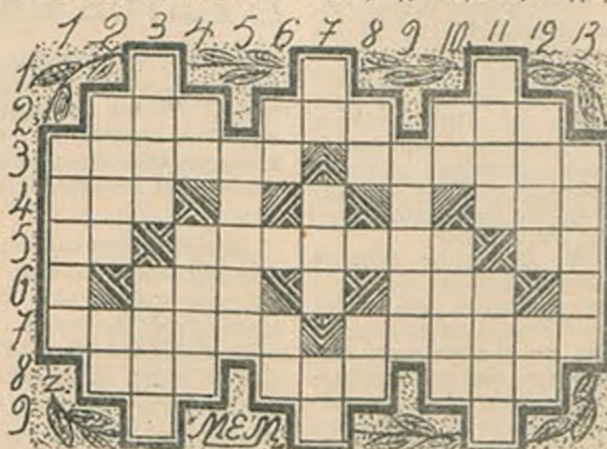
Μιὰ νύκτα δάγκαναν οἱ ψύλλοι ἄγρια τὸν μικρὸ Νῖκο. Ἐκεῖνος τότε σηκώθηκε, ἔσβησε τὸ φῶς καὶ εἶπε:

— Ἔτσι κακοὶ δὲν θὰ μὲ βλέπετε τώρα!

ΤΟ ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟΝ ΜΑΣ

Ὁριζοντίως:

1) Σύμφωνα. 2) Θεὸς τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων — ἀριθμητικὸν — τίτλος Ἀθησσουνῶν φυλάρχων. 3) Πόλις τῆς Ρουμανίας — βράχοι



ὑπὸ τὴν θάλασσαν, ἐπικίνδυνοι εἰς τὰ πλοῖα. 4) Χρονικὴ ὑποδιαίρεσις — τραγουδῶ. 5) Μόριον ὑποτακτικῆς — διατηρεῖ τὰς τροφὰς κατὰ τὰς θερμὰς ἡμέρας τοῦ καλοκαιριοῦ καὶ μᾶς δίδει παγωμένο νερὸ — ὑποθετικόν. 6) Στρατηγὸς τοῦ Μ. Ναπολέοντος — ἡ μητηρ τῶν Θεῶν. 7) Ὁ καταγόμενος ἀπὸ ὡρισμένην περιφέρειαν τοῦ ἀρχαίου κόσμου (ἦτο ὁ Αἴσωπος ἐκ καταγωγῆς) — ἀνδρικὸν ὄνομα. 8) Συμπερασματικὸν — γυνὴ τῆς μυθολογίας — ἡ πρώτη λέξις τοῦ 8 ὁριζοντίως. 9) Ἀρχὴ... — Ἀρχὴ... — Τέλος...

Καθέτως:

1) Εἶχεν εὑρεθῆ εἰς τὴν κοιλίαν τοῦ κήτους. 2) Πρόθεσις — ΚΑ. 3) Ἐνδύματα τῶν κληρικῶν — μουσικὸν ὄργανον τῶν ἀρχαίων. 4) Νότα βυζαντινῆς μουσικῆς — λέγεται ὅτι ἐπάνω εἰς αὐτὴν πεθαίνουν οἱ ποιηταί... 5) Πόνος. 6) Πρόθεσις — νότα εὐρωπαϊκῆς μουσικῆς. 7) Ἐρωτηματικὸν — νῆσος τῶν Κυκλάδων — δεικτικὸν (δημ.). 8) Προσωπικὴ ἀντωνυμία — ΜΩ. 9) Αὐτὴν ὑφίσταται ἐκεῖνο ποὺ φθείρεται (ὀνομ.). 10) Αἰγυπτιακὴ θεότης τοῦ ἡλίου — ὕδατα (δημ.). 11) Ἡ τροφὴ τῶν βρεφῶν — σηκώνω (ἀρχ.). 12) Χωνευτικὸ — ΟΑ. 13) Μία ἀπὸ τὰς ἀρχαίας ἑλληνικὰς φυλάς.

ΜΗΝΑΣ ΜΑΤΣΑΚΗΣ

Ἐπίγραμμα

Τὸ χίλια ἐννεακόσια σαράν-
[τα ἐν βουλιμίᾳ
οἱ Ἰταλοὶ ἐφάγανε σαράν-
[τα παρὰ μία,
Στὴν Πίνδο καὶ στὴν Κορυ-
[τσὰ
Καὶ στὴ Χειμάρρα ἀκόμη!
Τὸν ἄλλο μῆνα εὔχομαι
Νὰ φᾶνε καὶ στὴ Ρώμη!

Θ. Λ.

Αἴνιγμα ἀκροστιχὶς

Σὲ πέντε λέξεις μαγικὲς
— δὲς ὡς διὰ μαγείας —
τὸ κράτος ποὺ ἐνδοξότατες
ἔγραψεν ἱστορίας...
Μὰ πρὶν νὰ προχωρήσουμε
στῶν λέξεων τὴν ἔννοια
σᾶς γράφω τί καταγωγὴ
ἔχουν καὶ οἰκογένεια:
Τὸ πρῶτο καὶ τὸ τέταρτο
ὡς καὶ τὸ τελευταῖο
ὀνόματ' εἶναι θηλυκὰ
καὶ κύρια σᾶς λέω.
Τὸ τρίτο μὲ τὸ δεύτερο
λέξεις ἀφῃρημένες.
Ὅλα ὅμως δείχνουν ἀρετὲς
μὲ πίστι χαρισμένες,
ναί, χαρισμένες μὲ τιμὴ
καὶ δόξα ὡς ἐκεῖνο
ποὺ γρῖφος εἶναι καὶ γρῖφο
[ἐγὼ
ἐπίσης σᾶς τὸ δίνω...

Θ. ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΣ
Στρατιώτης



(Συνέχεια ἀπ' τὸ προηγούμενο)

Ἀλλὰ δὲν ἦταν ἄνθρωπος ἐκεῖνος ποὺ κτυποῦσε. Ἦταν μιὰ ἀρκούδα ποὺ τὸ μεγάλο κεφάλι της φάνηκε στὴν πόρτα.

Ἡ Ροδοῦλα τρομαγμένη ἔβαλε μιὰ φωνή· τὸ ἀρνάκι βέλαξε, τὸ περιστέρι ἐπέταξε καὶ ἡ Ἀσπροῦλα ἐκρύφθη πίσω ἀπὸ τὸ κρεββάτι τῆς μητέρας της.

Ἡ ἀρκούδα τότε τῆς εἶπε:

— Μὴ φοβηθῆτε, δὲν θὰ σᾶς κάνω κακό. Εἶμαι μισοπαγωμένη καὶ θὰ ἤθελα νὰ ζεσταθῶ λίγο κοντά σας.

— Καϋμένη ἀρκούδα, εἶπε ἡ μητέρα, ἔλα κάθισε κοντὰ στὴ φωτιά· ἀλλὰ πρόσεξε νὰ μὴ τσουρουφλίσῃς τὰ μαλλιά σου.

Καὶ ἐφώναξε:

— Ἀσπροῦλα, Ροδοῦλα, ἐλᾶτε! Ἡ ἀρκούδα δὲν σᾶς πειράζει.

Τότε παρουσιάστηκαν καὶ οἱ δύο καὶ σὲ λίγο τὸ ἀρνάκι καὶ τὸ περιστεράκι ἐπλησίασαν καὶ αὐτά.

Ἡ ἀρκούδα εἶπε πάλι:

— Παιδιά, τινάξετε λίγο τὸ χιόνι ἀπὸ τὴν γοῦνα μου.

Τὰ κορίτσια ἐπῆραν τὴν σκούπα καὶ τὴν ἐσκούπισαν καλὰ καλά, καὶ



τότε αὐτὴ εὐχαριστημένη ἐξαπλώθηκε κοντὰ στὴ φωτιά.

Λίγο-λίγο τὰ κορίτσια τόσο ξεθαρρεύτηκαν ποὺ ἄρχισαν καὶ νὰ τὴν πειράζουν. Τῆς ἐτραβοῦσαν τὰ μαλλιά, σκαρφάλωναν ἐπάνω της καὶ προσπαθοῦσαν νὰ τὴν κυλίσουν καὶ μὲ μιὰ βεργίτσα τὴν ἐκτυποῦσαν ἐλαφρά, ξεκαρδισμένες στὰ γέλια κάθε φορὰ ποὺ ἐμούγκριζε. Ἡ ἀρκούδα τὶς ἄφηνε νὰ κάμουν τὸ κέφι τους. Κάποτε ὅμως ποὺ τὸ παράκαμαν τοὺς φώναξε:

— Ἀμὰν παιδάκια μου, ἀφῆστε με ἥσυχη τὴν καϋμένη! Ἐγὼ σᾶς ἀγαπῶ!

— Σὰν ἦρθε ἡ ὥρα νὰ πλαγιάσουν ἡ μητέρα εἶπε στὴν ἀρκούδα.

— Ἔξω φυσᾷ ὁ Βορηᾶς καὶ κάνει κρύο. Μπορεῖς νὰ μείνῃς κοντὰ στὴ φωτιά!

Μόλις ἐξημέρωσε οἱ δύο ἀδελφοῦλες ἄνοιξαν τὴν πόρτα καὶ ἡ ἀρκούδα ἐπῆγε στὸ δάσος τρέχοντας ἐπάνω εἰς τὸ χιόνι.

Ἀπὸ ἐκείνη τὴν βραδυὰ ἡ ἀρκούδα ἐρχόταν κάθε βράδι τὴν ἴδια ὥρα καὶ κοιμῶταν κοντὰ στὴ φωτιά. Καὶ τὰ κορίτσια τόσο ἐσυνήθισαν νὰ τὴν βλέπουν, ποὺ δὲν ἔβαζαν πιὰ τὸν σύρτη μέχρις ὅτου νὰ ἔρθῃ.

(Ἀκολουθεῖ)



ὁ κῆπος τῶν



Ἀπὸ τὴν Ἀλεξανδρούπολιν μᾶς ἦλθε χθὲς ἡ παραπάνω φωτογραφία τῆς μικρῆς σκαπάνισσας Ἀναστασίας Μποσταντζόγλου, ποὺ προσφέρει κι' αὐτὴ τὶς μικρὲς δυνάμεις της στὴν πανελλήνιο προσπάθεια, γιὰ τὴν ἀνακούφισι τῶν μαχομένων ἡρώων μας στὸ μέτωπο.

Τὸ μαλλὶ ποὺ γνέθει τόσο χαριτωμένα, θὰ τὸ πάρουν ὕστερα ἡ γιαγιὰ καὶ ἡ μητέρα νὰ πλέξουν κάλτσες, γάντια καὶ πουλόβερ καὶ ἄλλα μάλλινα εἴδη, ποὺ τόση ἀνάγκη ἔχουν, τὴν ἐποχὴ αὐτή, ἐκεῖνοι ποὺ δοξάζουν τὴν Ἑλλάδα μας στὰ βουνὰ τῆς Ἀλβανίας.

Μὰ δὲν εἶναι αὐτὴ ἡ συναγωνίστρια μονάχα ποὺ ἐργάζεται γιὰ τὴ Νίκη. Ὅλοι οἱ συναγωνισταὶ καὶ συναγωνίστριες, φαλαγγῖτες καὶ φαλαγγίτισσες, σκαπανεῖς καὶ σκαπάνισσες ὅλης τῆς Ἑλλάδος, μὲ τὴν ψυχὴ γεμάτη φλόγα, ἐκτελοῦν τὰ ἔργα ποὺ τοὺς ἀναθέτει ἡ Ὀργάνωσις δίδοντας ὄχι μονάχα τὰς μικρὰς δυνάμεις των, μὰ καὶ τὴν ζωὴν των ἀκόμη, ὅπως συνέβη στοὺς ἀεροπορικοὺς βομβαρδισμούς, στὸν Πειραιᾶ, στὴ Λάρισα, στὰ Χανιά... ὅπου τόσοι συναγωνισταὶ εὕρηκαν τὸν θάνατον.

Μὲ τὴν ἴδια πίστι, μὲ τὴν ἴδια πειθαρχία, μὲ τὸν ἴδιο παλμό, θὰ συνεχίσουμε τὸ ἔργο μας ὡς ποὺ ἡ Νίκη ἡ τελειωτικὴ νὰ στεφανώσῃ τοὺς ἀγῶνας μας.

Ο ΜΕΓΑΛΟΣ ΣΚΑΠΑΝΕΑΣ

Ἀπὸ τοὺς θρύλους τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ

Ο ΒΑΤΟΣ ΚΑΙ Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ

Γιὰ τὸν θάμνο αὐτὸν ὑπάρχουν πολλοὶ λαϊκοὶ θρῦλοι. Ὁ πιὸ διαδεδομένος εἶναι ἐκεῖνος ποὺ κυκλοφορεῖ στὴν Λακωνία καὶ ποὺ θὰ τὸν διηγηθοῦμε σήμερα:

Ὁ Βάτος ἦταν κάποτε ἕνας ἐξαιρετικὰ ὡραῖος νέος, ποὺ τριγυρνοῦσε στὰ χωριὰ καὶ πουλοῦσε τὶς πραμάτειες του σὲ πολὺ ἀκριβὲς τιμές. Στὸν τόπον αὐτὸν ἦσαν καὶ τρεῖς κοπέλλες, ποὺ ψώνιζαν τακτικὰ ἀπὸ τὸν Βάτο. Μὰ ἐπειδὴ δὲν ὑπῆρχε ἄλλος ἔμπορος στὴν περιφέρεια, ἀναγκαζόνταν νὰ πληρώνουν ὅσο τοὺς ζητοῦσε αὐτός. Ἀποφάσισαν λοιπὸν ἕνα πρωῒ νὰ πᾶν στὴ λαγκαδιά, ποὺ ἤξεραν πὼς ἦσαν οἱ Νεράϊδες καὶ νὰ τὶς παρακαλέσουν νὰ τὸν «συνεπάρουν».

Πραγματικὰ οἱ Νεράϊδες, τὴν ἄλλη μέρα, καθὼς περνοῦσε ἀπὸ κεῖ ὁ Βάτος τραγουδῶντας τὸν καταράσθηκαν νὰ γίνῃ ἕνα χαμόκλαδο. Καὶ ὁ Βάτος, ὁ ὡραῖος ἐκεῖνος νέος, μεταμορφώθηκε στὸν γνωστὸ θάμνο ποὺ ὅλοι ξέρουμε.

Ἔτσι λοιπόν, καθὼς εἶναι σήμερα, ἕνα χαμόκλαδο, μὲ τὰ ἀγκάθια του, ὁποιος διαβάτης πλησιάζει στὸ φράκτη ποὺ ὁ βάτος ἔχει πλέξει τὰ κλαριά του, τοῦ τραβάει τὸ φόρεμά του καὶ τοῦ λέει: «Ἔλα δῶ, αὐτὸ τὸ φόρεμα τὸ ἔχεις ψωνίσει ἀπὸ μένα! Τὸ θέλω πίσω!»

Ἀλλὰ καὶ στὴν ἀρχαιότητα καὶ μεταγενέστερα στοὺς βυζαντινοὺς χρόνους ὑπῆρχε κάποια παράδοσις παρόμοια γιὰ τὴν μεταμόρφωσι τοῦ Βάτου.

Καὶ ὁ Αἴσωπος στὸ μῦθο του γιὰ τὴν Νυκτερίδα, τὸν Βάτο καὶ τὴν Αἴθυια, μᾶς δίδει τὸν Βάτο ὡς ἔμπορον μεταμορφωμένο σὲ θάμνο ποὺ συλλαμβάνει τοὺς περαστικοὺς διαβάτες ζητῶντας νὰ πάρῃ πίσω τὰ ἐμπορεύματα ποὺ τοὺς ἐπώλησε προτοῦ μεταμορφωθῇ.



12. (Συνέχεια)

«Τί διάβολο, ἐγὼ ξέρω πὼς οἱ ἄνθρωποι ποὺ ἔχουν ἀνατροφή, ὅταν ξυπνοῦν ἕναν κύριο ποὺ κοιμᾶται γιατὶ ἔκαναν λάθος στὴν καμπίνα, κι' ἂν ἀκόμα ξεχάσουν νὰ τοῦ ζητήσουν συγγνώμη... φεύγοντας τοὐλάχιστον κλείνουν τὴν πόρτα».

Σηκώνεται ὁ κὺρ Μπούλης καὶ κλείνει τὴν πόρτα τῆς καμπίνας του... Ὕστερα τὸν ξαναπαίρνει μὰ μὲ τὸ φῶς ἀναμμένο... Προφύλαξι περιττὴ ὡς τόσο γιατὶ τοῦ κυρίου πρώην —αὐτὸς ἦταν ποὺ ἦγε μεταμορφωμένος σὲ γυναίκα— δὲν τοῦ πέρασε κἂν ἀπὸ τὸ νοῦ νὰ ξαναπάῃ κείνη τὴ νύχτα...

Πῆγε στὴν καμπίνα του, κλειδώθηκε μέσα, πέταξε κάτω ἕνα μαχαίρι ποὺ κρατοῦσε στὸ χέρι καὶ ψιθύρισε...

«Αὐτὸ ὁμολογουμένως δὲν τὸ περίμενα... Ἔχω ὅμως ἄλλο τρόπο νὰ ἐνεργήσω... Χὰ χὰ χά». Κείνη τὴ στιγμὴ εἶχε ἀρχίσει κιόλας ὁ τρομερὸς βρόντος καὶ τὸ ἀπαίσιο βουητὸ μιᾶς ἀναπάντεχης φουρτούνας!...

Κεφ. ΣΤ'.

Τὸ βαπόρι ἀρχίζει νὰ κουνιέται σὰ δαιμονισμένο καὶ κάνει τοὺς ταξιδιῶτες ποὺ ἐκοιμῶντο ἥσυχα καὶ καλά, νὰ πεταχτοῦν ἀπάνω σὰν τρελλοὶ ἀπὸ τὸν τρόμο. Μισόγυμνοι μὲ φωνὲς καὶ κλάματα τρέχουν ἐδῶ κι' ἐκεῖ. Ὅσοι βγαίνουν στὸ κατάστρωμα βλέπουν κάτι θεόρατα κύματα ποὺ μουγκρίζουν σὰ θεριά. Ἀδύνατο νὰ περιγράψῃ κανεὶς τὴν εἰκόνα ποὺ παρουσιάζει ὁ «Λεβιάθαν» αὐτὴ τὴ στιγμή!...

Ὁ γέρο λύκος, ὁ πλοίαρχος, φωνάζει μὲ μιὰ ἀγριοφωνάρα ποὺ ἀκούγεται πάνω ἀπὸ τὸ θόρυβο τῆς θαλασσοταραχῆς...

—Πετάξετε ὅλοι τὶς ἀποσκευές σας στὴ θάλασσα, γιὰ ν' ἀλαφρώσῃ τὸ πλοῖο... Ὅποιος παρακούσῃ θάχῃ νὰ κάνῃ μαζί μου.

Ποιὸς νὰ τὸν ἀκούσῃ ὅμως! Μόνον ὁ πλοίαρχος καὶ ὁ κὺρ Μπούλης δὲν τάχουν χάσει σ' αὐτὴ τὴν κρίσιμη στιγμή.

Ξαφνικὰ ἕνας τρομερὸς κρότος ἀκούγεται. Τὸ πλοῖο ποὺ τιναζόταν καὶ σερνόταν ἐδῶ κι' ἐκεῖ, σὰν μιὰ καρυδότσουφλα, χτυπάει πάνω σ' ἕνα τεράστιο ὕφαλο.

—Ὅλοι στὶς βάρκες! ἀκούεται μιὰ κραυγή.

Οἱ ναῦτες λύνουνε τὶς βάρκες νὰ προσπαθοῦν μὲ κάθε τρόπο ν' ἀραιώσουν κομμάτι τὸν κόσμο ποὺ σπρώχνεται γύρω τους.

Ἡ μέρα ἀρχίζει πιὰ νὰ χαράζῃ καὶ ρίχνει τὸ θαμπὸ φῶς της σ' αὐτὲς τὶς ἄγριες καὶ φοβερὲς σκηνές. Οἱ ταξιδιῶτες ὁρμοῦν στὶς βάρκες χωρὶς καμμιὰ τάξι, πατεῖς με πατῶ σε... δίνουν γροθιὲς καὶ κλωτσιὲς γιὰ νὰ καταφέρουν νὰ περάσουν πρῶτοι καὶ νὰ βροῦν μιὰ θέσι στὶς βάρκες.

—Νὰ τί θὰ πῆ ἀγῶνας γιὰ τὴ ζωή... Ἔβγαλε τὸ

Σκαπανέων μας



'Από τὴν ζωὴν τῶν Σκαπανέων

ΕΡΓΑΣΙΑ ΚΑΙ ΣΙΩΠΗ

'Ο ἐνωμοτάρχης εἶχε τελειώσει τὴν διδασκαλία του καὶ οἱ σκαπανεῖς εἶχαν διαλυθῆ στὸ προαύλιο τοῦ 'Υποτομέως. Δυὸ σκαπανεῖς ἄξαφνα εἶδαν ἔξω στὸ δρόμο νὰ περνᾶ κουτσαίνοντας ἕνας τραυματίας. Ἦταν ἕνας ἄντρας ὑψηλός, μαυριδερός, μὲ τσαλακωμένα ροῦχα, ποὺ ἀκουμποῦσε στὸ ραβδί του καὶ προχωροῦσε ἀργὰ γιατὶ φαίνεται πὼς τὸν ἐμπόδιζε τὸ τραῦμα του.

'Ο ἕνας ἀπὸ τοὺς δυὸ ἔτρεξε τότε, τὸν ἐπλησίασε μὲ σεβασμὸ καὶ τοῦ εἶπε:

— Θέλετε νὰ σᾶς φέρω ἕνα κάθισμα νὰ καθίσετε ἐδῶ λίγο νὰ ξεκουρασθῆτε;

— Εὐχαριστῶ, παιδί μου, εἶπε ὁ τραυματίας χαϊδεύοντάς τον, εἶσαι πολὺ καλός. Πραγματικὰ θὰ ἤθελα λίγο νὰ ξεκουρασθῶ.

Ἔτρεξε τότε ὁ σκαπανέας καὶ ἔφερε μιὰ καρέκλα ἀπὸ τὸ γραφεῖο καὶ σὲ λίγο ὅλη ἡ ἐνωμοτία τὸν εἶχε περικυκλώσει.

— Ποῦ ἐτραυματισθήκατε; τὸν ἐρώτησαν.

— Μὰ βλέπετε πὼς κουτσαίνω, εἶπε ὁ τραυματίας χαμογελώντας, μπορεῖ κανένας νὰ κουτσαίνη ἂν τραυματισθῆ στὸ χέρι;...

— Μὰ θέλουμε νὰ σᾶς ρωτήσουμε σὲ ποιὰ μάχη ἐπήρατε τὸ τραῦμα σας, τοῦ ξαναεῖπαν.



Ἔτρεξε κι' ἔφερε μιὰ καρέκλα.

'Ο τραυματίας τότε ἐσήκωσε τὸ χέρι καὶ ἔδειξε στὸν ἀπέναντι τοῖχο μιὰ εἰκόνα, ποὺ παρουσίαζε ἕνα πρόσωπο μὲ μιὰ κλειδαριὰ στὰ χείλη.

— Κοιτάξετε ἐκεῖ, τοὺς εἶπε, ὅλοι πρέπει νὰ σιωποῦμε. Αὐτὰ τὰ πράγματα θὰ σᾶς τὰ ποῦμε, καὶ ἄλλα ἀκόμη ἀπὸ τὴ ζωή μας καὶ τὰ θαυμαστὰ ἔργα ποὺ ὅλος ὁ στρατός, κάθε μέρα, κάθε στιγμή, γράφει ἐκεῖ πάνω στὸ μέτωπο, ὅταν θὰ γυρίσουμε, μὲ τὴν βοήθεια τοῦ Θεοῦ καὶ τῆς Μεγαλόχαρης, φέρνοντας τὴ μεγάλη Νίκη. Τώρα ἕνα πρᾶγμα ἔχω νὰ σᾶς πῶ: Βοηθῆστε ὅλοι ἐκείνους ποὺ πολεμοῦν. Τὰ παιδιὰ τῆς Νεολαίας ἔδειξαν ὡς τώρα πόσο τὸ καταλαβαίνουν αὐτό. Ὅλοι ἐμεῖς ἐκεῖ πάνω στὸ μέτωπο ποὺ παρακολουθοῦμε τὸ ἔργο σας στὴν Ε.Ο.Ν. εἴμαστε ὑπερήφανοι, γιατὶ εἶστε τὰ ἄξια παιδιὰ ποὺ θὰ πάρετε τὴν ὡραία Ἑλλάδα ποὺ θὰ σᾶς φέρωμε σὲ λίγο νὰ τὴν δοξάσετε ἀκόμη πιὸ πολύ. Τώρα ἐκεῖνο ποὺ θέλουμε ἀπὸ σᾶς εἶναι: Ἐργασία καὶ σιωπή!

Κ.

Η ΜΕΛΑΓΧΟΛΙΑ ΤΟΥ ΓΙΑΝΝΑΚΗ

Πέρασαν ἀρκετὲς μέρες ποὺ ὁ Γιαννάκης — ἕνα λεπτοκαμωμένο σκαπανάκι δώδεκα χρονῶν — δὲν εἶχε πάει στὸν ὑποτομέα του. Καὶ ὁ φίλος του ὁ Πετράκης — ποὺ ἂν καὶ μικρότερος στὰ χρόνια ἦταν μεγαλείτερος στὸ σῶμα καὶ στὸ μπόϊ — τοῦ ἔκανε αὐστηρὲς παρατηρήσεις.

— Τεμπελιὰ σὲ βρῆκε; τοῦ εἶπε. Δὲν φτάνει ποὺ δὲν πηγαίνεις στὸ σχολεῖο, πῶς τώρα νὰ μᾶς τὸ σκάσῃς κι ἀπὸ τὸν ὑποτομέα;

— Θάρθω, ἀπήντησε ὁ Γιαννάκης. Ἄσε ὅμως, νὰ περάσουν μερικὲς μέρες. Δὲν ἔχω διάθεσι, δὲν ἔχω κέφι.

— Μπᾶς καὶ βούλιαξαν τὰ καράβια σου; τὸν εἰρωνεύθηκε ὁ Πετράκης. Κύττα τώρα ποὺ μᾶς κάνει καὶ τὸν μελαγχολικό.

— Καὶ πῶς νὰ μὴν εἶμαι, ἀφοῦ πέθανε ὁ Ἀρχηγός;

— Καὶ νομίζεις πὼς ἐσὺ τὸν ἀγαποῦσες πιὸ πολὺ ἀπὸ μένα; Μὰ ἴσα-ἴσα, ἐπειδὴ τὸν ἀγαποῦσαμε πολύ, πρέπει νὰ κάνουμε τὸ θέλημά του. Καὶ τὸ θέλημά του ἦταν νὰ εἴμαστε πάντα γεμᾶτοι θάρρος καὶ αἰσιοδοξία.

'Ο Γιαννάκης ἔμεινε σιωπηλός.

— Δὲν θὰ ξεχάσουμε βέβαια ποτὲ τὰ λόγια του καὶ τὴν ἀγάπη του καὶ γι' αὐτὸ ἀκριβῶς πρέπει νὰ εἴμαστε πάντα ὅπως μᾶς ἤθελε καὶ νὰ κάνουμε ὅ,τι μᾶς ζητοῦσε. Μόνο ἔτσι θἄμαστε ἄξια «παιδιά» του.

— Ἔχεις δίκιο, ἀπεκρίθη ὁ Γιαννάκης. Ἀπὸ τώρα θὰ εἶμαι τακτικός. Θὰ στρωθῶ στὴ δουλειά.

Καὶ ὁ Πετράκης ξαναβρῆκε τὸ χαρούμενο ὕφος του.

Μ. Ν.

φιλοσοφικὸ συμπέρασμα ὁ ἀστυνομικός.

Πρέπει ὅμως ν' ἀναφέρουμε πρὸς τιμὴν τῶν ζώων, πὼς δίπλα σ' αὐτὰ τὰ τόσο λυπηρὰ καμώματα, σημειώθηκαν καὶ κάμποσοι ἀξιόλογοι ἱπποτισμοί.

'Ο κὺρ Μπούλης λόγου χάριν δείχτηκε πραγματικὸς ἥρωας. Αὐτὸς μάλιστα στὸ ἔργο τῆς σωτηρίας τῶν ἐπιβατῶν ξεπέρασε ἀκόμα καὶ τοὺς ναῦτες τοῦ βαποριοῦ. Δὲν ξεχνοῦσε ὅμως καὶ τὴν ἐπαγγελματική του ἀποστολή.

Ἔτσι μπόρεσε νὰ βεβαιωθῆ πὼς ὁ κύριος πρώην ὕστερα ἀπὸ τὴ μάταιη δολοφονικὴ ἐπίθεσι ποὺ τοῦ εἶχε κάνει ἐκεῖνο τὸ βράδυ εἶχε ξεχάσει ἢ δὲν πρόφτασε νὰ βγάλῃ τὰ γυναικεῖα φουστάνια ποὺ εἶχε φορέσει.

Γρήγορα γρήγορα ὁ κύριος πρώην βάζει σ' ἕνα πέτσινο σάκκο τὰ σπουδαιότερα χαρτιά του καὶ τρέμοντας, ὅπως ὅλοι οἱ κακοὶ ἄνθρωποι μπροστὰ στὸ θάνατο, ἀφίνει νὰ τὸν σηκώσουν καὶ νὰ τὸν κατεβάσουν στὴ βάρκα.

Ἦταν καιρός, γιατὶ τὰ νερὰ μουγκρίζοντας μπαίνουν ἀπὸ τὶς τρῦπες ποὺ εἶχαν ἀνοίξει στὸ πλοῖο καὶ σφυρίζουν ἀπαίσια.

— Κάνετε γρήγορα, φωνάζει ὁ πλοίαρχος.

'Ο κὺρ Μπούλης κάνει μιὰ βουτιὰ καὶ γίνεται ἄφαντος γιὰ μιὰ στιγμή. Σὲ λίγο ξαναφαίνεται ἀρκετὰ μέτρα πιὸ πέρα καὶ τραβᾶ πρὸς τὸ μέρος τῆς βάρκας τοῦ κυρίου πρώην Νομάρχη, ποὺ μὴ βλέποντας πουθενὰ τὸν ἐχθρό του ἀρχίζει νὰ ἡσυχάζῃ μὲ τὴ σκέψι πὼς θὰ εἶχε πνιγῆ.

'Ο γενναῖος ἀστυνομικὸς παλεύει ἡρωϊκὰ μὲ τὰ μανιασμένα κύματα, ποὺ τὸν κτυποῦνε καὶ τὸν τυφλώνουν. Στὸ τέλος καταφέρνει νὰ φθάσῃ στὴ βάρκα καὶ ν' ἀκουμπήσῃ τὰ δυό του μπροστινὰ πόδια στὴν κουπαστή της, ἴσα ἴσα πίσω ἀπὸ τὸν κύριο πρώην.



— Ἔχω ὅμως ἄλλο τρόπο νὰ ἐνεργήσω... Χά, χά, χά!!

Αὐτὸς ὅμως μόλις γυρίζει καὶ τὸν βλέπει, προτοῦ προφθάσῃ κανεὶς νὰ τὸν ἐμποδίσῃ, γρήγορα γρήγορα σηκώνει τὸ μαχαίρι του καὶ τὸν κτυπᾶ... 'Ο καϋμένος ὁ κὺρ Μπούλης χάνεται πάλι στὸ νερό, προφταίνει ὅμως καὶ τραβάει μαζί του ἐκεῖ κάτω τὸ σάκκο μὲ τὰ πολύτιμα χαρτιὰ τοῦ ἀντιπάλου του.

— Τὰ χαρτιά μου... Σῶστε τὰ χαρτιά μου... φωνάζει ὁ κύριος πρώην Νομάρχης. Δίνω ἑκατὸ λίρες σ' ὅποιον...

Μὰ δὲν προφθάνει νὰ τελειώσῃ τὴ φράσι του. Ἕνας ναύτης πηδάει καὶ τὸν ἁρπάζει ἀπὸ τὸ λαιμό.

— Ἐλεεινέ, φωνάζει μὲ μανία.

— Ἔλεος... Ἔλεος...

('Ακολουθεῖ)



ΖΩΗ ΚΑΙ ΚΙΝΗΣΙΣ ΤΗΣ ΝΕΟΛΑΙΑΣ ΜΑΣ

Κεντρική Διοίκησις

50 ΕΚΑΤΟΜΜΥΡΙΑ Η ΝΕΑ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΙΣ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ Ε. Ο. Ν.

Λόγῳ περιορισμοῦ τῶν ἐσόδων τῆς Ε.Ο.Ν. τὸν ὁποῖον ἐπέφερεν ὁ πόλεμος, ἀλλὰ καὶ τῆς μεγάλης ἐπεκτάσεως τῆς δράσεως τῆς Νεολαίας εἰς διαφόρους ἄλλους νέους τομεῖς, δημιουργηθέντας ἐκ τῆς ἐμπολέμου καταστάσεως, ἡ Κυβέρνησις διὰ νόμου ηὔξησε σημαντικῶς τὴν πρὸς τὴν Ε.Ο.Ν. παρεχομένην ἐτησίαν ἐπιχορήγησιν ἀναβιβάσασα ταύτην ἀπὸ 5 ἑκατομμύρια εἰς 50.

ΦΑΛΑΓΓΙΤΑΙ ΑΙΜΟΔΟΤΑΙ

Εἰς τὴν Διοίκησιν Ἀνωτάτων Σχολῶν Ε.Ο.Ν. παρουσιάσθησαν μέχρι σήμερον πλέον τῶν τριάκοντα σπουδαστῶν Φαλαγγιτῶν δηλώσαντες ὅτι θέλουν νὰ προσφέρουν τὸ αἷμα των διὰ τὴν θεραπείαν τῶν ἡρωϊκῶν τραυματιῶν μας.

Ἐξ αὐτῶν ἐχρησιμοποιήθησαν μέχρι τοῦδε οἱ κάτωθι: Κοντοσιᾶνος Ἀνδρέας σπουδαστὴς Ἀνωτάτης Σχολῆς Οἰκονομικῶν καὶ Ἐμπορικῶν Ἐπιστημῶν, Ἀγιανόζογλου Ἰωάννης φοιτητὴς Χημείας, Κομπατῆς Ἰωάννης ἀπόφοιτος Γυμνασίου, Σακελλαρίου Κωνσταντῖνος φοιτητὴς Νομικῆς, Θεοφιλόπουλος Θεόδωρος σπουδαστὴς τοῦ Πολυτεχνείου.

Ἐξ αὐτῶν οἱ δύο πρῶτοι αἱμοδότησαν μέχρι σήμερον τρεῖς φοράς.

Σχηματισμοὶ Πρωτευούσης



Εἰς τὰ πλωτὰ νοσοκομεῖα κατετάγησαν τελευταίως καὶ ἄλλαι Φαλαγγίτισσαι τῶν Ὑποτομέων Πρωτευούσης.

Εἰς τὸ 12ον νοσοκομεῖον ἐστάλησαν πλεκτὰ μὲ ἔξοδα τῶν ἰδίων Φαλαγγιτισσῶν, αἱ ὁποῖαι ἐπίσης δι' ἰδίων ἐξόδων διένειμαν δῶρα εἰς τοὺς τραυματίας τοῦ 12ου νοσοκομείου. Ἐπίσης Φαλαγγίτισσαι τοῦ 1ου Ὑποτομέως προσέφεραν 200 βιβλία μορφωτικά, τὰ ὁποῖα καὶ διένειμαν αἱ ἴδιαι εἰς τοὺς τραυματίας τοῦ νοσοκομείου «Σωτηρία». Συγχρόνως μέλη τῆς Διοικήσεως Θηλέων Πρωτευούσης παρέχουν τὰς ὑπηρεσίας των εἰς τὰ συσσίτια, εἰς τὸ Ταχυδρομεῖον καὶ κυρίως εἰς τὰ νοσοκομεῖα ὅπου προσφέρουν τὰς ὑπηρεσίας των ἢ ὡς βοηθοὶ νοσοκόμων ἢ ὡς ἐπισκέπτριαι τῆς Π.Υ.Α.Μ. προσφέρουσαι δῶρα εἰς τοὺς ἡρωϊκοὺς τραυματίας μας καὶ βοηθοῦσαι αὐτοὺς εἰς τὴν διεξαγωγὴν τῆς ἀλληλογραφίας των.

Ἡ Διοικήτρια τῆς Ὑποδιοικήσεως Ε.Ο.Ν. Θηλέων Πρωτευούσης ἐπεσκέφθη καὶ ἐπεθεώρησε τὰ ἐκπαιδευόμενα τμήματα, μείνασα ἀπολύτως εὐχαριστημένη ἀπὸ τὴν ἐπικρατοῦσαν τάξιν καὶ τὰ ἐπιτευχθέντα ἀποτελέσματα.

— Ἐπίσης ἐπεσκέφθη καὶ ἐπεθεώρησε τὰ συνεργεῖα Φαλαγγιτισσῶν τῶν Ταχ. Γραφείων Πλαταιῶν καὶ Μακρυγιάννη δεχθεῖσα τὰ συγχαρητήρια καὶ τὰς εὐχαριστίας τῶν ὑπηρεσιῶν διὰ τὴν συμβολὴν τῶν Φαλαγγιτισσῶν εἰς τὸ ἔργον των.

— Εἰς Ἅγ. Σάββαν ἐδέχθη τὰς εὐχαριστίας τῶν κυριῶν τοῦ ἐκεῖ συσσιτίου διὰ τὴν προθυμίαν καὶ τὴν ἐργατικότητα τῶν κοριτσιῶν τῆς Ε.Ο.Ν. τὰ ὁποῖα προσφέρουν πολλὰς ὑπηρεσίας καὶ συντελοῦν εἰς τὴν ἀπρόσκοπτον λειτουργίαν τοῦ συσσιτίου.

Η Ε.Ο.Ν. ΔΙΑ ΤΟΥΣ ΤΡΑΥΜΑΤΙΑΣ

Φαλαγγίτισσαι τοῦ 4ου καὶ 15ου Ὑποτομέως ἐργαζόμεναι εἰς τὸ περίπτερον τῆς Ε.Ο.Ν. τοῦ Σταθμοῦ Σ.Ε.Κ., μὲ ἐπὶ κεφαλῆς τὴν Διευθύντριαν τοῦ περιπτέρου καὶ μίαν βαθμοφόρον διένειμαν εἰς 300 τραυματίας τσιγάρα, γλυκίσματα καὶ διάφορα ἄλλα χρήσιμα εἴδη.

Ὡσαύτως Φαλαγγίτισσαι τῆς αὐτῆς Ὑποδιοικήσεως Θηλέων Ἀθηνῶν ὑπεδέχθησαν καὶ διένειμαν τσιγάρα, σοκολάτες καὶ διάφορα ἄλλα γλυκίσματα καὶ εἴδη εἰς 500 νεοαφιχθέντας τραυματίας τῶν τελευταίων μαχῶν. Οἱ ἡρωϊκοὶ τραυματίαι ἐνθουσιασμένοι ηὐχαρίστησαν τὰς Φαλαγγιτίσσας.

— Εἰς τὴν Ὑποδιοίκησιν Νότου συνεχίζονται ἐντατικῶς αἱ δοκιμαὶ τοῦ Ψυχαγωγικοῦ προγράμματος νοσοκομείων. Εἰδικὰ συνεργεῖα Σκαπανισσῶν συνεχίζουν τὸ πλέξιμον μαλλίνων εἰδῶν διὰ τὸν στρατόν.

ΠΡΟΣΦΟΡΑΙ ΠΡΟΣ ΤΗΝ Π.Υ.Α.Μ.

Πρὸς τὴν Περιφ. Ὑπηρεσίαν Ἀλληλεγγύης Μετώπου προσέφεραν οἱ κάτωθι τὰ ἑξῆς ποσά:

Κάππος Ἀναστάσιος δρχ. 100 καὶ τὸ 12ον Δημ. Σχολεῖον δρχ. 1.000.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΑΙ ΤΩΝ ΤΡΑΥΜΑΤΙΩΝ ΜΑΣ

Πρὸς τὴν Περιφ. Διοίκησιν Θηλέων Ἀθηνῶν καταφθάνουν πλεῖσται ἐπιστολαὶ τραυματιῶν νοσηλευομένων εἰς τὰ νοσοκομεῖα τῆς Πρωτευούσης καὶ οἱ ὁποῖοι ἐκφράζουν τὰς θερμάς των εὐχαριστίας διὰ τὰς περιποιήσεις καὶ τὸ ἐνδιαφέρον τῶν Φαλαγγιτισσῶν αἱ ὁποῖαι τοὺς ἐπισκέπτονται τακτικὰ κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς νοσηλείας των.

ΑΙ ΦΑΛΑΓΓΙΤΙΣΣΑΙ ΤΗΣ ΥΠΟΔΙΟΙΚΗΣΕΩΣ ΘΗΛΕΩΝ ΝΟΤΟΥ

Τὰ συνεργεῖα ἐπισκέψεως στρατιωτικῶν νοσοκομείων ἐλειτούργησαν καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῆς ἑβδομάδος κανονικώτατα.

Φαλαγγίτισσαι τῶν συνεργείων τοῦ 8ου καὶ 9ου Τάγματος δι' ἐξόδων των προσέφεραν εἰς τοὺς τραυματίας γλυκὰ καὶ φροῦτα, ἐπίσης δὲ ἔγραψαν καὶ πολλὰ γράμματα.

Τὰ συνεργεῖα πλεκτικῆς καὶ ραπτικῆς ἔχουν ζωηροτάτην κίνησιν. Αἱ Φαλαγγίτισσαι ἐργάζονται ἀκούραστα καὶ ἄφθονα πλεκτὰ φεύγουν καθημερινῶς.

Ἤρχισαν πάλιν αἱ Φαλαγγίτισσαι τοῦ 10ου Τάγματος νὰ ἐργάζωνται διὰ τὴν ἐξακρίβωσιν τῶν ἀναγκῶν τοῦ ἀμάχου πληθυσμοῦ εἰς τὴν ἐνορίαν Ἁγ. Ἀποστόλων.

ΔΙΑ ΤΟΥΣ ΓΕΡΟΝΤΑΣ ΓΟΝΕΙΣ ΤΩΝ ΗΡΩΪΚΩΝ ΝΕΚΡΩΝ ΜΑΣ

Ἡ Ὑποδιοίκησις Θηλέων τῆς Ε.Ο.Ν. Πειραιῶς, πλὴν τῆς συνήθους ἐργασίας πλεκτικῆς, ραπτικῆς, ἐξυπηρετήσεως ἀφικνουμένων τραυματιῶν κλπ., ὁρίζει Φαλαγγιτίσσας αἱ ὁποῖαι μεταφέρουν κατ' οἶκον τὸ ἐκ τοῦ συσσιτίου φαγητὸν εἰς τοὺς γέροντας γονεῖς φονευθέντων στρατιωτῶν, οἱ ὁποῖοι λόγῳ τῆς ἡλικίας των δὲν δύνανται νὰ μεταβοῦν μόνοι των πρὸς παραλαβήν του.

Η Π.Υ.Α.Μ. ΔΙΑ ΤΟΥΣ ΗΡΩΪΚΟΥΣ ΜΑΣ ΝΕΚΡΟΥΣ

Εἰς τὸν Πειραιᾶ ἐτελέσθη μνημόσυνον ὑπὲρ ἀναπαύσεως τῆς ψυχῆς τοῦ στρατιώτου Ἰωάννου Λεντάκη θανόντος ὑπὲρ Πατρίδος. Εἰς τὸ ἐσωτερικὸν τοῦ Ναοῦ, πέριξ τοῦ δίσκου ὅστις εἶχε προσφερθῆ ὑπὸ τῆς Π.Υ.Α.Μ. καθὼς καὶ ἔξω αὐτοῦ ἦσαν παρατεταγμένοι Φαλαγγίτισσαι καὶ Φαλαγγῖται ὡς τιμητικὴ φρουρά. Ἀντιπρόσωπος τῆς Π.Υ.Α.Μ. συνελυπήθη κατ' οἶκον τοὺς γονεῖς τοῦ ἡρωϊκοῦ νεκροῦ.

ΑΣΠΡΟΠΥΡΓΟΣ (Ἀττικῆς). — Τὴν Κυριακὴν 16ην Φεβρουρίου καὶ ὥραν 9ην καὶ 30' π. μ. ἐτελέσθη ἐν τῷ Ἱερῷ Ναῷ τῆς κωμοπόλεώς μας πάνδημον καὶ ἐπιβλητικὸν μνημόσυνον ὑπὲρ ἀναπαύσεως τῆς ψυχῆς τοῦ ἀειμνήστου Ἀρχηγοῦ Ἰωάννου Μεταξᾶ. Εἰς τὸ μνημόσυνον παρευρέθησαν ἅπασαι αἱ πολιτικαὶ καὶ στρατιωτικαὶ Ἀρχαὶ ὡς καὶ πλῆθος κόσμου. Ὁ Διοικητὴς τῆς Ε.Ο.Ν. Ἀσπροπύργου συναγωνιστὴς Εὐθυμίου Ἀναστάσιος ἐξεφώνησε συγκινητικώτατον λόγον ἐξάρας τὸ μεγαλειῶδες καὶ ἱστορικὸν ἔργον τοῦ Δημιουργοῦ τῆς Ε.Ο.Ν. Ἰωάννου Μεταξᾶ. Ἐπίσης Φαλαγγίτισσαι ἀπήγγειλαν ποιήματα ἀφιερωμένα εἰς τὴν μνήμην Του.

ΖΩΗ ΚΑΙ ΚΙΝΗΣΙΣ ΤΗΣ ΝΕΟΛΑΙΑΣ ΜΑΣ



Κίνησις Περιφερειακῶν Διοικήσεων

ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ

ΟΙ ΤΥΧΗΡΟΙ ΤΗΣ Ε.Ο.Ν.

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ. — Τὸν πρῶτον λαχνὸν τοῦ Μεγάλου πολεμικοῦ Λαχείου ἐκέρδισεν ὁ παντοπώλης κ. Ἄγγελος Δ. Χατζῆς, κάτοικος τοῦ χωρίου Ὄσσα Λαγκαδᾶ καὶ πατὴρ ἑπταμελοῦς οἰκογενείας. Ὁ τυχηρὸς πατὴρ εἶχεν ἀγοράσει τὸν λαχνόν του παρὰ τῆς ὑπηρεσίας Πολεμικοῦ Λαχείου τῆς Ἐθνικῆς Ὀργανώσεως Νεολαίας Θεσσαλονίκης.

ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ

ΝΑΥΠΛΙΟΝ.—Ὁ Γεν. Ἐπόπτης τῆς Ε.Ο.Ν. ἐκοινοποίησε τὴν κάτωθι ἡμερησίαν διαταγὴν ἐπὶ τῇ ἀναγγελίᾳ τοῦ θανάτου τοῦ Ἰ. Μεταξᾶ:

Συναγωνισταὶ καὶ Συναγωνίστριαι,

Ὑπέστημεν τὸν αἰφνιδιασμὸν τῆς μοίρας.

Χθὲς ἡ Ἑλλὰς ἔχασε τὸν Ἐθνικὸν Κυβερνήτην της καὶ ἡ Ε.Ο.Ν. τὸν ἀρχηγὸν καὶ πατέρα της.

Ὁ μάγος τῆς μεταυγουστιανῆς μεταβολῆς ποὺ μᾶς πῆρε ἀπὸ τὰ λάβαρα τῆς ἀναρχίας καὶ μᾶς παρέδωσε θαῦμα στὴν προσοχὴν τῆς Οἰκουμένης, ὁ Ἰωάννης Μεταξᾶς ἐπέρασεν ἀπὸ χθὲς στοὺς τόπους τῆς αἰωνίας σιωπῆς.

Μὲ τὴν εὐγνωμοσύνην μας ἡ ἱστορία, τὸ ἔπος καὶ ὁ θρῦλος τὸν συνοδεύουν στὸ πάνθεον τῶν ἀθανάτων.

Ὑπὸ τὴν αἰγίδα τῆς Αὐτοῦ Μεγαλειότητος τοῦ Βασιλέως μας τὸ γιγάντειον ἔργον Του παραδίδεται ἀπὸ σήμερον στὰ στιβαρὰ χέρια τοῦ ἀνταξίου διαδόχου Του κ. Ἀλεξάνδρου Κοριζῆ.

Συναγωνισταὶ καὶ Συναγωνίστριαί μου,

Στὸν ὑπὲρ ὅλων ἱερὸν ἀγῶνα μας, ποὺ συνεχίζεται στὰ ἀλβανικὰ βουνά, σᾶς καλῶ μὲ τὴν ἴδια πίστι καὶ ἀφοσίωσι, τὸν ἴδιο ἐνθουσιασμὸ καὶ ἔνθεον ζῆλον νὰ προσφέρητε ὅλας σας τὰς δυνάμεις καὶ ὅλας σας τὰς ἱκανότητας μέχρις ὅτου ἡ Νίκη στεφανώσῃ τὰ ὅπλα μας καὶ δημιουργήσωμεν τὴν Μεγάλην Ἑλλάδα, οἵαν τὴν ὡραματίσθη ὁ Ἀρχηγός.

Ζήτω ἡ Πατρίς, Ζήτω ὁ Βασιλεύς, Ζήτω ἡ Ἐθνικὴ Κυβέρνησις, Ζήτω ὁ Στρατός, Ζήτω ἡ Ε. Ο. Ν.

Ὁ Νομάρχης Ἀργολιδοκορινθίας
Γενικὸς Ἐπόπτης Ε. Ο. Ν.

ΠΥΡΓΟΣ.—Ἡ Περιφερειακὴ Διοίκησις Ε. Ο. Ν. ἐτέλεσε μνημόσυνον εἰς μνήμην τοῦ ἀειμνήστου Ἀρχηγοῦ καὶ Ἱδρυτοῦ τῆς Ε.Ο.Ν. Τὴν ἰδίαν ἡμέραν ἐγένοντο συγκεντρώσεις εἰς τὰ διάφορα τμήματα καθ' ἃς ὡμίλησαν οἱ βαθμοφόροι περὶ τῆς δράσεως τοῦ ἀειμνήστου Ἀρχηγοῦ, ἐν συνεχείᾳ δὲ ἐδόθησαν εἰς τὰ μέλη ὁδηγίαι ἐν σχέσει μὲ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν καθηκόντων τῶν ἀνατεθέντων εἰς τὰ μέλη, πρὸς ἐξυπηρέτησιν τοῦ ἀμάχου πληθυσμοῦ καὶ τῶν ἐνόπλων δυνάμεων, ἀνακούφισιν τῶν ἐκεῖ εὑρισκομένων τραυματιῶν καὶ τὴν περίθαλψιν ἀσθενούντων μελῶν τῶν οἰκογενειῶν τῶν ἐπιστρατευθέντων.

ΤΑ ΝΗΣΙΑ

ΜΥΤΙΛΗΝΗ.— Ἡ Ε.Ο.Ν. Θηλέων τῆς πόλεώς μας κατήρτισεν ἐρασιτεχνικὸν θίασον, ὅστις ἔδωσε μὲ μεγάλην ἐπιτυχίαν εἰδικῶς γραφεῖσαν πολεμικὴν ἐπιθεώρησιν. Τόση ὑπῆρξεν ἡ ἐπιτυχία, ὥστε πολλὰ χωρία τῆς νήσου ἐζήτησαν νὰ παιχθῇ καὶ ἐκεῖ, πρᾶγμα ὅπερ καὶ ἐγένετο. Αἱ εἰσπράξεις ἐκ τῶν παραστάσεων διετέθησαν ὑπὲρ τῶν οἰκογενειῶν τῶν στρατευθέντων.

ΣΑΜΟΣ.—Τὴν 31ην Ἰανουαρίου ἐγένετο ἐπιμνημόσυνος δέησις εἰς μνήμην τοῦ ἀειμνήστου Ἀρχηγοῦ Ἰωάννου Μεταξᾶ. Ἅπασα ἡ δύναμις τῆς Ε.Ο.Ν. παρηκολούθησε μὲ κατάνυξιν τὴν δέησιν, κατὰ τὴν ὁποίαν ὡμίλησαν ὁ σεβ. Μητροπολίτης, ὁ Γεν. Ἐπόπτης τῆς Ε.Ο.Ν. καὶ ὁ Περιφ. Διοικητὴς Ἀρρένων.

ΤΗΝΟΣ.—Τὴν προπαρελθοῦσαν Κυριακὴν 2)2)1941 καὶ ὥραν 3.30' μ. μ. ἐτελέσθη ἐν τῇ αἰθούσῃ τελετῶν τοῦ δημοτικοῦ σχολείου Τήνου μνημόσυνον ὑπὲρ τοῦ ἀειμνήστου Ἱδρυτοῦ τῆς Ἐθνικῆς Ὀργανώσεως Νεολαίας Ἰωάννου Μεταξᾶ.

Κατὰ τοῦτο ὡμίλησεν ἡ Ὑποδιοικήτρια Θηλέων Τήνου ἐξάρασα τὸ ἔργον τοῦ Μεγάλου Κυβερνήτου καὶ Ἱδρυτοῦ τῆς Ε.Ο.Ν.

Τὴν στρατιωτικὴν καὶ πολιτικὴν δρᾶσιν τοῦ ἐκλιπόντος ἐξιστόρησαν οἱ κ. κ. Οἰκονομόπουλος Γυμνασιάρχης καὶ Νικ. Τίγκας Δικηγόρος.

Ἀκολούθως ἀπηγγέλθησαν ὑπὸ ἑνὸς Φαλαγγίτου καὶ μιᾶς Φαλαγγιτίσσης ποιήματα ἀφιερωμένα εἰς τὸν Μεγάλον Νεκρόν.

Τὸ μνημόσυνον ἔληξε μὲ τὴν ἀνάκρουσιν τοῦ Ἐθνικοῦ Ὕμνου.

ΚΡΗΤΗ

ΛΑΣΗΘΙΟΝ (Κρήτης).—Εἰς τὴν Π.Υ.Α.Μ. Λασηθίου ἀπεστάλησαν παρὰ διαφόρων πολλαὶ ἐπιστολαί, ἀποσπάσματα δὲ μερικῶν ἐξ αὐτῶν παραθέτομεν κατωτέρω:

«Τὰ δῶρα σας φθάσανε καὶ μέχρι τοῦ δικοῦ μας τμήματος ἐδῶ στὰ χιονισμένα βουνὰ τῆς Ἀλβανίας. Ὅλοι μας μὲ μεγάλον ἐνθουσιασμὸν τὰ δεχθήκαμε, οἱ δὲ στρατιῶται ἤρχισαν νὰ φωνάζουν ζήτω τὸ Λασῆθι. Ἦτο απερίγραπτος ἡ χαρά μας διότι τὰ δῶρα αὐτὰ προήρχοντο ἀπὸ τὴν ἰδιαιτέραν Πατρίδα μας τὸν νομὸν Λασηθίου. Ὅλοι οἱ στρατιῶται καὶ ἐγὼ μαζὶ σᾶς εὐχαριστοῦμεν καὶ σᾶς εὐχόμεθα μὲ τὸ καλὸν νὰ ὑποδεχθῆτε τὰ ἡρωϊκὰ ἀδέλφια σας».

ΑΓΓΕΛΑΚΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ
Ὑπολοχαγὸς 43ου Συντάγματος

«Δὲν εὑρίσκω λέξεις νὰ σᾶς ζωγραφίσω τὴν χαρὰν τῶν στρατιωτῶν μας ὅταν χθὲς μᾶς ἐστάλησαν πέντε σάκκοι δεμάτων προερχομένων ἀπὸ τὴν Περιφερειακήν μας Διοίκησιν. Ἦταν τυχερὸ νὰ σταλοῦν σὲ μᾶς τοὺς καταγομένους ἀπὸ τὸν νομὸν Λασηθίου τὰ δῶρα αὐτὰ ποὺ ἀποτελοῦν τὴν συνισταμένην τῆς ἀγάπης τῶν ἀδελφιῶν μας καὶ τὸ ξεχείλισμα τῆς φιλοπατρίας καὶ τοῦ θαυμασμοῦ των πρὸς τοὺς συμπατριώτας των. Μὲ ρίγη συγκινήσεως οἱ παραλαμβάνοντες τὰ δέματα στρατιῶται μας ἐδιάβασαν τὰς συγκινητικὰς φράσεις καὶ τὰς θερμὰς εὐχὰς καὶ τὰ πετυχεμένα ποιηματάκια ποὺ περιεῖχον.

»Ἡ δική μου συγκίνησις καὶ χαρὰ ὑπερβαίνει κάθε ὅριον ὅσον σκέπτομαι ὅτι καὶ ἐγὼ ὡς ἀξιωματικὸς τῆς Ε.Ο.Ν. μας ἔβαλα μερικὰ πετράδια ὅταν ἀνοικοδομεῖτο τὸ μεγαλοπρεπὲς οἰκοδόμημά της στὸν τόπον μας.

»Ἐπεφορτίσθην ἀπὸ τὴν διοίκησιν τῆς μονάδος μας νὰ σᾶς στείλω ἀπὸ τὰ χιονισμένα ἀλβανικὰ βουνὰ τὸν θερμὸν χαιρετισμὸν καὶ τὰς ἀπείρους εὐχαριστίας ὅλων μας, τὰς ὁποίας παρακαλῶ νὰ διαβιβάσητε πρὸς ὅλα τὰ μέλη τῆς Ὀργανώσεως τὰ ὁποῖα πρέπει νὰ ὑπερηφανεύωνται διὰ τὴν Ὀργάνωσίν των, ἡ ὁποία τόσα καὶ τόσα προσφέρει εἰς τὸν ἱερόν μας ἀγῶνα».

ΑΡΙΣΤΕΙΔΗΣ ΒΟΥΡΑΑΚΗΣ
Ὑπ/γὸς V Ὄρχου Πυρ/κοῦ

«Σᾶς στέλλω ἀπὸ μιὰ γωνιὰ τῆς ὁλονὲν μεγαλυνομένης ἀγαπημένης μας Πατρίδος τὶς πιὸ θερμές μου εὐχές. Θεωρῶ τὸν ἑαυτόν μου ἐξαιρετικὰ εὐτυχισμένον ποὺ καὶ γὼ μαζὶ μὲ τόσα καὶ τόσα ἡρωϊκὰ ἀδέλφια μου ὑψώνομεν τὰ κορμιά μας προπύργιον ἐναντίον τῆς πιὸ βδελυρᾶς καὶ ἀτίμου ἐπιθέσεως ἀνάνδρου ἐχθροῦ. Εἴθε ὁ καινούργιος χρόνος νὰ φέρῃ μόνον νίκας καὶ δαφνοστέφανα στὰ τιμημένα μας ὅπλα. Διαβιβάσατε παρακαλῶ τὰ ἀνωτέρω στοὺς μικρούληδες καὶ ἀγαπημένους μου συναγωνιστὰς τῶν ὁποίων σφίγγω, ἑνὸς ἑκάστου, τὸ χέρι καὶ εὔχομαι καλὴν ἀντάμωσιν».

ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΠΕΤΡΑΚΗΣ
Ὁπλίτης Ο.Δ.Σ. 43ου Συν/τος

«Ἀγαπητά μου ἀδέλφια τῆς Ε.Ο.Ν. ἔλαβα σήμερον τὸ πλούσιον δέμα σας ποὺ ἐστείλατε διὰ τὰ ἡρωϊκὰ παλληκάρια τῆς ἐνδόξου Ἑλλάδος μας καὶ δὲν ἔχω λόγους νὰ σᾶς εὐχαριστήσω. Ἀλλὰ σᾶς ὑπόσχομαι ὅτι καὶ ἐγὼ θὰ πράξω τὸ καθῆκον μου διὰ τὴν ἐντελῆ ἐκκαθάρισιν τῶν Φρατέλλων ἀπὸ τὴν Ἑλληνικὴν Ἀλβανίαν».

ΠΑΝΤΕΛΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΥ
Στρατιώτης, Μονάδος 1264/3

ΤΟ ΠΟΛΕΜΙΚΟΝ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΝ ΤΗΣ "ΝΕΟΛΑΙΑΣ,,

ΔΕΥΤΕΡΑ 10 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 1941.— Εἰς τὸν βόρειον καὶ παράκτιον τομέα ὁ στρατός μας προώθησε τὰς θέσεις του, συντρίψας καὶ ἄλλην ἀντεπίθεσιν τῶν Ἰταλῶν.

Ἐκ τοῦ Γενικοῦ Στρατηγείου ἐξεδόθη τὸ Πολεμικὸν Ἀνακοινωθὲν ὑπ' ἀριθμ. 106, ἔχον ὡς ἑξῆς:

«Περιωρισμένη δρᾶσις περιπόλων καὶ πυροβολικοῦ. Συνελήφθησαν αἰχμάλωτοί τινές.

Ἡ ἀεροπορία μας ἔδρασεν ἐπιτυχῶς καταρρίψασα 8 ἐχθρικὰ ἀεροπλάνα. Ἅπαντα τὰ ἀεροπλάνα μας ἐπέστρεψαν εἰς τὰς βάσεις των».

Ἐξ ἄλλου ὑπὸ τοῦ Ὑφυπουργείου Δημοσίας Ἀσφαλείας ἐξεδόθη ἡ κατωθι ἀνακοίνωσις:

«Ἡ ἐχθρικὴ ἀεροπορία ἐνήργησε τὰς κάτωθι ἐπιδρομὰς εἰς τὸ ἐσωτερικὸν τῆς Χώρας:

1) Εἰς Θεσσαλονίκην. Ἐρρίφθησαν βόμβαι ἀδιακρίτως κατὰ τῆς πόλεως, μὲ ἀποτέλεσμα τὸν φόνον καὶ τραυματισμὸν ὀλίγων ἀτόμων ἐκ τοῦ ἀμάχου πληθυσμοῦ καὶ μικρᾶς ὑλικὰς ζημίας. Ἐβλήθη καὶ ὑπέστη σοβαρὰς βλάβας ὁ μεγάλης ἱστορικῆς καὶ καλλιτεχνικῆς ἀξίας βυζαντινὸς ναὸς τῆς Ἁγίας Σοφίας, κτισθεὶς κατὰ τὸν 5ον μ. Χ. αἰῶνα.

2) Εἰς Ἰωάννινα μὲ θύματα 20 γυναῖκας καὶ παιδία ἐκ τοῦ ἀμάχου πληθυσμοῦ καὶ τὴν κατάρρευσιν μικροῦ ἀριθμοῦ οἰκιῶν.

Ὁμοίως ἐβλήθη ὁ ναὸς τοῦ Ἁγίου Σπυρίδωνος, ὅστις καὶ κατέρρευσεν.

3) Εἰς Πρέβεζαν ἄνευ θυμάτων καὶ ζημιῶν.

4) Εἰς Πάτρας, μὲ ἀποτέλεσμα τὸν φόνον ἑνὸς παιδίου καὶ μικρᾶς ζημίας εἰς κτίρια.

5) Εἰς κωμόπολιν Δυτικῆς Πελοποννήσου, ἄνευ θυμάτων καὶ ζημιῶν. Τὰ ἐπιδραμόντα ἀεροπλάνα ἐπολυβόλησαν βόσκοντα ποίμνια.

6) Εἰς ἀγροτικὴν περιοχὴν Κορίνθου ἄνευ ἀποτελεσμάτων».

ΤΡΙΤΗ 11 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 1941.— Ἡ ἀεροπορία μας κατέρριψε τρία ἐχθρικὰ ἀεροπλάνα καὶ ὁ στρατός μας συνέχισεν ἐπιτυχῶς τὰς τοπικάς του ἐπιχειρήσεις.

Ὑπὸ τοῦ Γενικοῦ Στρατηγείου ἐξεδόθη τὸ κάτωθι ὑπ' ἀριθμ. 107 πολεμικὸν ἀνακοινωθέν:

«Ἐπιτυχεῖς τοπικαὶ ἐνέργειαι. Ἡ ἀεροπορία μας κατέρριψε 3 ἐχθρικὰ ἀεροπλάνα. Ἅπαντα τὰ ἀεροπλάνα μας ἐπέστρεψαν εἰς τὰς βάσεις των».

Τὸ Ὑφυπουργεῖον Δημοσίας Ἀσφαλείας ἀνακοινοῖ:

«Ἡ ἐχθρικὴ ἀεροπορία ἐνήργησε τὰς κάτωθι ἐπιδρομὰς εἰς τὸ ἐσωτερικὸν τῆς Χώρας:

1) Εἰς Βόλον, μὲ ἐλάχιστα θύματα ἐκ τοῦ ἀμάχου πληθυσμοῦ καὶ ἀσημάντους ζημίας.

2) Εἰς περιοχὴν Ἰωαννίνων, μὲ ἀποτέλεσμα τὸν φόνον καὶ τραυματισμὸν ὀλίγων ἐργατῶν, ἐργαζομένων εἰς ἀγροκτήματα.

3) Εἰς Πρέβεζαν ἄνευ θυμάτων ἢ ζημιῶν.

4) Εἰς περιοχὴν Φλωρίνης, ἄνευ ζημιῶν καὶ μὲ ἐλάχιστα θύματα.

5) Εἰς κωμόπολιν τῆς Δυτικῆς Πελοποννήσου, μὲ μικρὰς ὑλικὰς ζημίας καὶ ἄνευ θυμάτων. Ἐβλήθη εἷς ναός».

Ἐπίσης τὸ Ἀρχηγεῖον τῶν ἐν Ἑλλάδι Βρεταννικῶν ἀεροπορικῶν δυνάμεων ἀνεκοίνωσε τὰ ἑξῆς:

«Μικρὸς σχηματισμὸς ἀεροπλάνων τῆς βασιλικῆς ἀεροπορικῆς δυνάμεως, περιπολῶν χθὲς εἰς τὴν περιφέρειαν τῆς Κλεισούρας, συνηντήθη μὲ μέγαν ἀριθμὸν ἐχθρικῶν μαχητικῶν ἀεροπλάνων τύπου «Κ. Ρ. 42». Κατὰ τὴν ἐπακολουθήσασαν ἀερομαχίαν, τέσσαρα ἐχθρικὰ ἀεροπλάνα κατερρίφθησαν ὁριστικῶς καὶ ἄλλα τρία πιθανώτατα. Εἷς τῶν πιλότων μας ἐδέησε νὰ ἐγκαταλείψῃ τὸ ἀεροπλάνον του καὶ νὰ διασωθῇ δι' ἀλεξιπτώτου. Ὁ Ἄγγλος ἀεροπόρος ἐπανῆλθε σῶος εἰς τὸν στολίσκον του».

ΤΕΤΑΡΤΗ 12 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 1941.— Ἡ ἰταλικὴ ἀεροπορία ἐβομβάρδισε τὴν νύκτα μίαν συνοικίαν τοῦ Πειραιῶς. Ἐκ τῶν βομβῶν ἐφονεύθησαν ἄτομα τινὰ καὶ ἐπροξενήθησαν μικραί τινες ζημίαι.

Τὸ ὑπ' ἀριθμ. 108 ἀνακοινωθὲν τοῦ Γενικοῦ Στρατηγείου ἀναφέρει τὰ ἀκόλουθα:

«Περιωρισμέναι ἐνέργειαι περιπόλων καὶ πυροβολικοῦ. Ἡ ἀεροπορία μας κατέρριψεν ἓν ἐχθρικὸν ἀεροπλάνον».

Τὸ Ὑφυπουργεῖον Δημοσίας Ἀσφαλείας ἀνακοινοῖ:

«Ἡ ἐχθρικὴ ἀεροπορία ἐνήργησε χθὲς τὰς κάτωθι ἐπιδρομὰς εἰς τὸ ἐσωτερικὸν τῆς Χώρας: 1) Εἰς τὴν ἀγροτικὴν περιοχὴν Ἰωαννίνων, μὲ ἀποτέλεσμα τὸν φόνον καὶ τραυματισμὸν ὀλίγων ἀτόμων ἐργαζομένων. 2) Εἰς τὴν Πρέβεζαν μὲ ἐλάχιστα θύματα ἐκ τοῦ ἀμάχου πληθυσμοῦ καὶ μικρᾶς ζημίας εἰς οἰκήματα. 3) Εἰς Λάρισαν μὲ ἐλάχιστα θύματα καὶ ἀσημάντους ζημίας. 4) Εἰς περιοχὴν Ἡρακλείου ἄνευ θυμάτων ἢ ζημιῶν. 5) Εἰς Πειραιᾶ. Αἱ ριφθεῖσαι βόμβαι ἐξερράγησαν εἰς λαϊκὴν συνοικίαν, ὅπου ὑπάρχουν θύματα τινὰ ἐκ τοῦ ἀμάχου πληθυσμοῦ καὶ ἀσήμαντοι ζημίαι εἰς οἰκήματα».

Τὸ ἀνακοινωθὲν τοῦ ἐν Καΐρῳ ἀρχηγείου τῶν βρεταννικῶν ἀεροπορικῶν δυνάμεων ἀναφέρει τὰ κατωτέρω διὰ τὴν δρᾶσιν τῆς βρεταννικῆς ἀεροπορίας ἐν Ἀλβανίᾳ:

«Βομβαρδιστικὰ ἀεροπλάνα ἐπετέθησαν ἐν Ἀλβανίᾳ ἐναντίον στρατιωτικῶν κτιρίων εἰς τὴν περιοχὴν τοῦ Τεπελενίου καὶ τὰ ἐπυρπόλησαν. Μέγας ἐχθρικὸς σχηματισμὸς ἐκ βομβαρδιστικῶν ἀεροπλάνων, συνοδευομένων ὑπὸ 20 μαχητικῶν ἀπεπειράθη χθὲς νὰ ἐπιτεθῇ κατὰ τῶν Ἰωαννίνων. Τὰ ἐχθρικὰ ἀεροπλάνα προεκλήθησαν εἰς ἀερομαχίαν ὑπὸ σχηματισμοῦ ἐξ ἀγγλικῶν μαχητικῶν, τὰ ὁποῖα κατέρριψαν 2 βομβαρδιστικὰ τοῦ ἐχθροῦ, προξενήσαντα βλάβας καὶ εἰς ἄλλα. Ἐπεβεβαιώθη ἤδη, ὅτι κατὰ τὴν ἀερομαχίαν, ἡ ὁποία συνήφθη εἰς τὴν περιοχὴν τῆς Κλεισούρας, ὡς ἀνέφερε τὸ χθεσινὸν ἀνακοινωθέν, κατεστράφησαν ἕτερα 3 ἰταλικὰ ἀεροπλάνα».

ΠΕΜΠΤΗ 13 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 1941.— Ὁ στρατός μας ἐξετόπισε τὸν ἐχθρὸν ἐκ λίαν ὀχυρῶν θέσεων.

Ὑπὸ τοῦ Γενικοῦ Στρατηγείου ἐξεδόθη τὸ κάτωθι ὑπ' ἀριθμ. 109 πολεμικὸν ἀνακοινωθέν:

«Ἐπιτυχεῖς τοπικοὶ ἀγῶνες ἐπὶ ὑψωμάτων ἄνω τῶν 2.000 μέτρων. Ἐξετοπίσθη ὁ ἐχθρὸς τῶν θέσεών του, συνελήφθησαν αἰχμάλωτοι τινὲς καὶ περιῆλθον εἰς χεῖράς μας αὐτόματα ὅπλα.

Τὸ ἀντιαεροπορικόν μας πυροβολικὸν κατέρριψε τρία ἐχθρικὰ ἀεροπλάνα».

Τὸ Ὑφυπουργεῖον Δημοσίας Ἀσφαλείας ἀνακοινοῖ:

«Ἡ ἐχθρικὴ ἀεροπορία ἐβομβάρδισε χθὲς τὴν Λάρισαν, μὲ στόχον τὸ Δημοτικὸν Νοσοκομεῖον τῆς πόλεως. Αἱ ριφθεῖσαι βόμβαι ἐξερράγησαν πέριξ τοῦ Νοσοκομείου, μὲ ἀποτέλεσμα τὸν φόνον ἑπτὰ γυναικῶν καὶ ἑπτὰ παιδίων.

Βόμβαι ἐρρίφθησαν εἰς Ληξούριον Κεφαλληνίας ἄνευ θυμάτων ἢ ζημιῶν.

Κατὰ τὸν γενόμενον ὑπὸ τῆς ἰταλικῆς ἀεροπορίας βομβαρδισμὸν τοῦ Πειραιῶς, τὴν 11ην Φεβρουαρίου, ἐβλήθη καὶ κατέρρευσε μία οἰκία εἰς τὴν λαϊκὴν συνοικίαν Ταμπουρίων. Ἐκ τῶν ἐρειπίων ἀνεσύρθησαν 20 νεκροὶ καὶ 11 τραυματίαι, ἐξ ὧν 23 γυναῖκες καὶ παιδία».

Τὸ Ἀρχηγεῖον τῶν ἐν Ἑλλάδι βρεταννικῶν ἀεροπορικῶν δυνάμεων ἀνεκοίνωσε χθὲς τὴν μεσημβρίαν τὰ ἑξῆς:

«Σχηματισμὸς βρεταννικῶν βομβαρδιστικῶν ἐπετέθη ἐπιτυχῶς κατὰ τῆς πόλεως τοῦ Τεπελενίου, καθὼς ἐπίσης καὶ ἐναντίον στρατιωτικῶν ἀποθηκῶν βορειοδυτικῶς τῆς πόλεως. Βόμβαι ἐθεάθησαν ἐκρηγνυόμεναι ἐπὶ τῶν κτιρίων τῶν ἀποθηκῶν καὶ εἰς Τεπελένι ἐπὶ τῆς κυρίας ὁδοῦ μεταξὺ τῆς πόλεως καὶ ἀποθηκῶν. Τὴν προτεραίαν εἶχον ἐκραγῆ πυρκαϊαὶ εἰς κτίρια εἰς Τεπελένι καὶ Δοῦκι. Κατὰ τὴν διάρκειαν μιᾶς σειρᾶς ἐχθρικῶν ἐπιθέσεων κατὰ τῶν Ἰωαννίνων τὰ μαχητικά μας ἀεροπλάνα κατέρριψαν δύο ἐχθρικὰ βομβαρδιστικά, ἓν «Μπόντα τῶν 20» καὶ ἓν «Σ. 79» καὶ ἐπροξένησαν σημαντικὰς βλάβας εἰς πολλὰ ἄλλα. Ἐπιβεβαιοῦται ὅτι ἡ ἀερομαχία τῆς 9ης Φεβρουαρίου εἶχεν ὡς ἀποτέλεσμα τὴν καταστροφὴν παρὰ τῶν ἀεροπλάνων μας μάχης ἑπτὰ ἐχθρικῶν καταδιωκτικῶν, ἐνῶ ζημίαι ἐπροξενήθησαν εἰς πολλὰ ἄλλα».

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 14 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 1941.— Ὁ στρατός μας κατέλαβε νέας ὀχυρὰς θέσεις τοῦ ἐχθροῦ καὶ συνέλαβεν αἰχμαλώτους.

Ἐκ τοῦ Γενικοῦ Στρατηγείου ἐξεδόθη τὸ πολεμικὸν ἀνακοινωθὲν ὑπ' ἀριθμ. 110, ἔχον ὡς ἑξῆς:

«Κατόπιν τοπικῶν ἐπιθετικῶν ἐνεργειῶν ἐξετοπίσθη ὁ ἐχθρὸς ἐξ ὀχυρῶν θέσεων.

Συνελήφθησαν περὶ τοὺς 400 αἰχμάλωτοι καὶ περιῆλθον εἰς χεῖράς μας πολλὰ αὐτόματα ὅπλα, ὅλμοι, πυρομαχικὰ κλπ.

Ἡ ἀεροπορία μας ἔδρασεν ἐπιτυχῶς βομβαρδίσασα στόχους πεδίου μάχης. Ἓν ἐχθρικὸν ἀεροπλάνον κατερρίφθη. Ἅπαντα τὰ ἡμέτερα ἐπέστρεψαν εἰς τὰς βάσεις των».

Ἐξ ἄλλου ὑπὸ τοῦ Ὑφυπουργείου Δημοσίας Ἀσφαλείας ἐξεδόθη ἡ κατωθι ἀνακοίνωσις:

«Ἡ ἐχθρικὴ ἀεροπορία ἐβομβάρδισε χθὲς τὸ Ἀργοστόλιον ἄνευ θυμάτων καὶ μὲ μικρὰς ζημίας εἰς οἰκήματα.

Βόμβαι ἐρρίφθησαν καὶ εἰς περιοχὴν τῆς νήσου Κερκύρας ἄνευ θυμάτων ἢ ζημιῶν».

ΣΑΒΒΑΤΟΝ 15 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 1941.— Συνεχίζονται αἱ ἐπιτυχεῖς ἐπιθέσεις τοῦ στρατοῦ μας.

Ὑπὸ τοῦ Γενικοῦ Στρατηγείου ἐξεδόθη τὸ κάτωθι ὑπ' ἀριθμ. 111 πολεμικὸν ἀνακοινωθέν:

«Ἐπιτυχεῖς τοπικαὶ ἐνέργειαι προξενήσασαι εἰς τὸν ἐχθρὸν βαρυτάτας ἀπωλείας.

Συνελήφθησαν 200 αἰχμάλωτοι καὶ περιῆλθον εἰς χεῖράς μας πολλὰ αὐτόματα ὅπλα καὶ παντοειδὲς ὑλικόν».

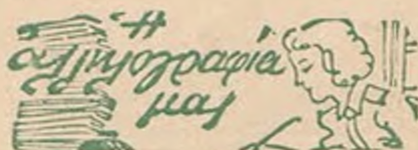
Τὸ Ὑφυπουργεῖον Δημοσίας Ἀσφαλείας ἀνακοινοῖ:

«Παρὰ τῆς ἐχθρικῆς ἀεροπορίας ἐρρίφθησαν βόμβαι εἰς ἐρήμους ἀκτὰς τῆς Κρήτης, ἄνευ ἀποτελέσματος τινός.

Τρία ἐχθρικὰ ἀεροπλάνα ἐβομβάρδισαν εἰς ἀγροτικὴν περιοχὴν Ἄρτης βόσκοντα ποίμνια καὶ ἐργαζομένους χωρικοὺς ἄνευ θυμάτων ἢ ζημιῶν».

Τὸ Ἀρχηγεῖον τῶν ἐν Ἑλλάδι βρεταννικῶν ἀεροπορικῶν δυνάμεων ἀνεκοίνωσε τὰ ἑξῆς:

«Αἱ σφοδρότεραι καὶ ἐπιτυχέστεραι ἐπιθέσεις βομβαρδιστικῶν κατὰ τὴν ἐκστρατείαν τῆς Ἀλβανίας ἐξετελέσθησαν τὴν νύκτα τῆς 12ης πρὸς τὴν 13ην Φεβρουαρίου καὶ χθὲς ὑπὸ ἀεροπλάνων τῆς ἀγγλικῆς ἀεροπορίας. Βαρέα βομβαρδιστικὰ ἐπετέθησαν κατὰ τῶν ἀεροδρομίων τῶν Τιράνων καὶ τοῦ Δυρραχίου κατὰ τὴν νυκτερινὴν ἐπιδρομήν, καὶ ἔβαλαν ἐναντίον ὑποστέγων καὶ κτιρίων τῶν ἀεροδρομίων. Ἐκ τῶν προξενηθεισῶν πυρκαϊῶν κατεστράφησαν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους εἰς Τίρανα 4 δικινητήρια ἰταλικὰ βομβαρδιστικά. Κατὰ τὴν χθεσινὴν ἡμέραν συνδυασμέναι καὶ ἐπανειλημμέναι ἐπιθέσεις ἐγένοντο κατὰ τοῦ Τεπελενίου, ἐναντίον ἰταλικῶν συγκεντρώσεων πέριξ τοῦ Μπουζι καὶ πρὸς ὑποστήριξιν τῶν ἑλληνικῶν δυνάμεων. Εἰς Τεπελένι πολλαὶ εὔστοχοι βολαὶ ἐπετεύχθησαν ἐναντίον στρατιωτικῶν κτιρίων ἐντὸς τῆς πόλεως, καὶ ἐπροξενήθησαν πολλαὶ πυρκαϊαί. Βόμβαι ἐρρίφθησαν ἐναντίον μιᾶς στρατιωτικῆς κατασκηνώσεως βορειοδυτικῶς τοῦ Μπουζι, καὶ αἱ ληφθεῖσαι φωτογραφίαι δεικνύουν ἄμεσα πλήγματα ἐπὶ τριῶν κτιρίων καὶ ἐναντίον μιᾶς μηχανοκινήτου φάλαγγος. Καταστροφαὶ ἐπροξενήθησαν ἐπίσης μεταξὺ στρατιωτικῶν συγκεντρώσεων νοτίως τοῦ Μπουζι, ὅπου ἀνάμεσα εἰς καλύβας καὶ κτίρια ἐσημειώθη ἔναρξις πυρκαϊῶν. Ἓν ἐχθρικὸν ἀεροπλάνον μάχης «Γ. 50», τὸ ὁποῖον ἐπεχείρει νὰ ἐπέλθῃ ἐναντίον ἑνὸς τῶν σχηματισμῶν μας, κατερρίφθη φλεγόμενον. Τὴν προτεραίαν ἐγένετο ἐπίθεσις καὶ κατὰ τοῦ Ἐλβασάν, μὲ ἐπιτυχῆ ἀποτελέσματα ἐναντίον στρατιωτικῶν συγκεντρώσεων καὶ κτιρίων».



Χειρόγραφα καὶ φωτογραφίες δημοσιευόμενα ἢ μὴ δὲν ἐπιστρέφονται.

Ἀλληλογραφία μετώπου

ΧΡΗΣΤΟΝ ΒΡΑΪΚΙΔΗΝ, ὑπαξ/κόν, Τ. Τ. 790. Ἀπὸ τὸ ὡραῖο γράμμα σας θὰ δημοσιεύσωμεν ἕνα ἀπόσπασμα.— ΑΝΤΩΝΙΟΝ ΚΟΡΩΝΑΚΗΝ, σμηνίτην. Ὡραία ἡ ἔμπνευσίς σας ν' ἀπευθύνετε, ὡς παλαιὸν μέλος τῆς Ε. Ο. Ν., ἀνοικτὸ γράμμα πρὸς τὴν Ε. Ο. Ν. τῆς Ἰδιαιτέρας σας πατρίδος Κερκύρας, ἀλλὰ εἶναι μεγάλο καὶ ὁ χῶρος δὲν μᾶς ἐπιτρέπει τὴν δημοσίευσιν. Ἄλλως τε οἱ Φαλαγγῖται τῆς γενετείρας σας δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία ὅτι ἐκτελοῦν καὶ θὰ ἐκτελοῦν πάντοτε τὰ ὑψηλὰ καθήκοντά των, ὅπως ὅλα τὰ Ἑλληνόπουλα, τὸ καθένα εἰς τὸν τομέα εἰς τὸν ὁποῖον ἐτάχθη.— ΝΙΟΝΙΟΝ ΜΑΡΙΝΟΝ, Τ. Τ. 490. Ἀξίζει πράγματι στοὺς γενναίους ὁδηγοὺς τῶν μεταγωγικῶν αὐτοκινήτων τοῦ στρατοῦ μας ὁ ἔπαινος ποὺ ἀφιερώνετε σ' αὐτούς. Ἀλλὰ εἶναι πολὺ μεγάλος. Θὰ προσπαθήσωμεν νὰ δημοσιεύσωμεν ἕνα ἀπόσπασμα.— ΠΡΟΚΟΠΙΟΝ ΤΖΑΝΟΝ, ἀξιωματικόν, Τ. Τ. 526. Ξεχειλίζει μὲ ὁρμὴν καὶ δύναμιν τὸ πατριωτικό σας αἴσθημα ἀπὸ τὸ ὡραῖο γράμμα σας. Θὰ δημοσιεύσωμεν μίαν περικοπήν.— ΧΑΡΙΛΑΟΝ ΜΗΧΙΩΤΗΝ, Τ. Τ.212. Εὐχαριστοῦμεν ποὺ ἐσεῖς, παλαιὸς συνεργάτης μας, μᾶς θυμηθήκατε καὶ ἀπὸ τὸ μέτωπον. Ὡραία ἡ περιγραφή σας, ποὺ θὰ προσπαθήσωμεν νὰ τὴν δημοσιεύσωμεν.— Δ. ΚΑΤΣΗΝ, ἀνθ/γόν, Τ. Τ. 825. Καλογραμμένο τὸ ἄρθρο σας, ἀλλὰ δυστυχῶς μεγάλο καὶ δὲν μποροῦμε νὰ δημοσιεύσωμεν παρὰ μίαν περικοπήν.— ΘΕΟΔΩΡΟΝ ΙΩΑΝΝΟΥ, ὑπαξιωματικόν, Τ. Τ. 912. Διαβιβάζομεν ἀπ' ἐδῶ τὰς εὐχαριστίας σας πρὸς τὴν Ε. Ο. Ν. διὰ τὰς φροντίδας της καὶ τὰς ὑπηρεσίας της, ἂν καὶ ἡ Ε. Ο. Ν. ἐκτελεῖ ἁπλῶς τὸ καθῆκον της καὶ θὰ τὸ ἐκτελῇ πάντοτε, χωρὶς νὰ ἐπιδιώκῃ εὐχαριστίας.— ΧΡΙΣΤ. ΚΑΛΑΜΙΔΑΝ, ἀξ/κόν, Τ. Τ. 518. Ὅλα τὰ ποιήματά σας ἀναδίνουν τὴν θερμὴν πνοὴν τοῦ πατριωτισμοῦ, ἀλλὰ χρειάζονται πιὸ μεγάλην τεχνικὴν ἐπεξεργασίαν. Καὶ ἂν μᾶς ἐπιτρέπετε μίαν γνώμην, θὰ σᾶς ἐλέγαμεν νὰ μὴ γράφετε τόσο πολλά. «Οὐκ ἐν τῷ πολλῷ τὸ εὖ».— ΙΩΑΝΝΗΝ ΛΑΒΔΑΝ, Τ. Τ. 712. Πολὺ ὡραῖα ἐκφράζετε τὸν πόνον ποὺ ἐπροκάλεσε στοὺς πολεμιστάς μας ὁ θάνατος τοῦ Ἀρχηγοῦ, χωρὶς νὰ κλονίσῃ καθόλου τὴν πίστιν, τὴν αἰσιοδοξίαν καὶ τὸν ἐνθουσιασμόν σας γιὰ τὸν ἀγῶνα καὶ τὴν νίκην.— ΧΡΗΣΤΟΝ ΦΡΑΓΚΟΝ, Τ. Τ. 724. Καλογραμμένη καὶ δυνατὴ ἡ περιγραφή σας, ἀλλὰ τὸ θέμα μακάβριον καὶ θλιβερὸν καὶ κατ' ἀρχὴν ἀποφεύγομεν τὰ θέματα αὐτά.— ΓΕΩΡΓΙΟΝ ΧΙΩΤΗΝ, Τ. Τ. 197. Ἐλάβομεν τὴν κάρταν σας μὲ τὴν γελοιογραφίαν ποὺ παρουσιάζει τὸν Μουσσολίνι ὡς ποδόσφαιραν, μὲ τὴν ὁποίαν παίζουν ἕνας Ἕλλην τσολιὰς καὶ ἕνας Ἄγγλος στρατιώτης, καὶ παραθέτομεν ἐδῶ τὸ σχετικὸ σατυρικὸν τετράστιχό σας:

«Σοὺτ» ὁ ἕνας ἀπ' τὴ μιὰ
κι' ὁ ἄλλος ἀπ' τὴν ἄλλη,
στὸ τέλος θὰ τοῦ σπάσουνε
κι' οἱ δυὸ τους τὸ κεφάλι.

ΑΝΤΩΝΙΟΝ ΡΗΓΑΝ, ἀξιωματικόν, Τ. Τ. 520. Διαβιβάζομεν ἀπ' ἐδῶ τὰς εὐχαριστίας τῶν ἀνδρῶν τῆς πυροβολαρχίας σας πρὸς τὸν Σύλλογον Ναϊτοφανέλλας Σκιάθου, γιὰ τὰ διάφορα μάλλινα εἴδη ποὺ τοὺς ἔστειλε.— ΧΡ. ΣΙΜΟΝ, ταγματάρχην, Πρέβεζαν. Εὐχαριστοῦμεν γιὰ τὴν ἀποστολὴν τῆς ὁμιλίας σας κατὰ τὸ μνημόσυνον τοῦ Ἀρχηγοῦ, ἀλλ' ἐπειδὴ εἶναι μεγάλη, θὰ δημοσιεύσωμεν ἕνα ἀπόσπασμα.— ΙΩΑΝΝΗΝ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΝ, ἀξιωματικόν, Τ. Τ. 825. Γεμάτο ἀπὸ ἐνθουσιασμὸν καὶ καλογραμμένο τὸ κομμάτι ποὺ μᾶς ἐστείλατε, ἀλλὰ πολὺ μεγάλο καὶ τόσο σφιχτοδεμένο, ποὺ δὲν μποροῦμε νὰ πάρουμε ἀπόσπασμα.— ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΝ ΚΟΛΛΑΡΟΝ, λοχίαν, Τ. Τ. 825. Εὐχαρίστως σᾶς ἐστείλαμεν τὸ βιβλίο ποὺ μᾶς ἐζητήσατε. Πολὺ ὡραῖα καὶ πολὺ σωστὰ γράφετε ὅτι «μολονότι ἡ κληρονομία τῶν προγόνων μας εἶναι βαρεία, δὲν μᾶς λείπει τὸ θάρρος οὔτε ἡ ἀποφασιστικότης νὰ τὴν διατηρήσωμεν ἀκεραίαν καὶ ἀμετάβλητον. Εἴμεθα δὲ βέβαιοι ὅτι καὶ ἀπὸ τῆς ἄλλης πλευρᾶς, τῆς πνευματικῆς, οἱ κορυφαῖοι τῆς ἑλληνικῆς διανοήσεως θὰ πράξουν τὸ πᾶν, ἵνα παραλλήλως πρὸς τὴν δρᾶσιν τοῦ Σώματος τῆς Ἑλλάδος, τοῦ Στρατοῦ της, οὗτοι, οἱ ὁποῖοι ἀποτελοῦν τὸ πνεῦμα καὶ τὴν ψυχήν της, διατηρήσουν ταύτην ἀμόλυντον καὶ ἀναλλοίωτον».— ΜΙΧΑΗΛ ΜΠΑΡΕΛΑΚΟΝ, δεκανέα, 11 Τάγμα Σιδηροδρόμων. Ἀπὸ τὸ ὡραῖο ποίημά σας δημοσιεύομεν ἐδῶ μερικὰ τετράστιχα:

ΣΤΟΝ ΠΟΛΕΜΙΣΤΗ

Δὲν δείλιασες. Τὸ βλέμμα σου δὲ θόλωσε, ἡ [φωνή σου
δὲν ράγισε, οὔτε ὑψώθηκε ἡ ψυχὴ ἱκετευτική.
Μὲ μιᾶς ὠρθώθη ἀπόκρημνο κατάραχο ἡ ψυχή [σου,
σύννεφο ἡ δόξα κι' ἄστραψε καὶ οἱ σκέψεις σου [ἀετοί.

Καὶ σὲ δεχτῆκαν οἱ κορφές τῆς Πίνδου τὰ [λημέρια,
καὶ τὰ Κεραύνια σ' ἔκραξαν βουνὰ κι' ὅπου [περνᾷς
ἡ Νίκη μεγαλόχαρη μὲ χρυσανθοὺς στὰ χέρια
ραίνει τοὺς κάμπους, τὰ βουνά, τὰ δάση ὅπου [πατᾷς.

Γιατὶ σὲ σκέπει ὁ τιμωρὸς τῶν ἄθλιων ἀλαζό- [νων
ποὺ τοὺς δικαίους εὐλογεῖ μὲ ἀμάραντη τιμή.
Ποὺ τὴν Ἑλλάδα ἐστήλωσε στὸ διάβα τῶν αἰώ- [νων
τῆς λευτεριᾶς ἀθάνατη μητέρα καὶ ἀδελφή.

Κι' ἀκόμα γιατὶ μέσα σου, στὰ σπλάγχνα ποὺ [ἔχει ὀργώσει
ἡ φτώχεια, ὁ τίμιος σου ἱδρῶτας καὶ ἡ ἀμό- [λυντη ἀρετή,
ἡ Ἑλλάδα στέκει Ἀκρόπολι τοῦ κόσμου, κι' [ἔχει ὑψώσει
τὸ μέτωπο, ὅπου φτερουγοῦν μονάχα χρυσαε- [τοί.

ΤΡΙΑΝ. ΠΑΠΑΖΟΓΛΟΥ, στρατιώτην. Χαριτωμένο τὸ ἐπεισόδιον μὲ τὰ δύο Ἀλβανόπουλα καὶ τὸ ἀφηγεῖσθε πολὺ καλά, ἀλλὰ δὲν ἔχει γενικώτερον ἐνδιαφέρον. — ΑΝΤ. ΤΖΑΝ., δεκανέα. Γεμᾶτο ἀπὸ πατριωτικὸν παλμὸ τὸ ποίημά σας, ἀλλὰ ὑστερεῖ τεχνικῶς.— ΣΤΑΥΡΟΝ ΤΣΑΟΥΣΗΝ Τ. Τ. 724, ΓΕΩΡΓΙΟΝ ΑΓΑΘΟΝ σμηνίτην, ΠΡΟΔΡΟΜΟΝ ΒΡΑΧΟΠΟΥΛΟΝ Τ. Τ. 724, ΔΗΜΗΤΡ. ΜΠΑΜΠΑΛΗΝ Τ. Τ. 980, ΝΙΚΟΛ. ΔΗΜΗΤΡΑΚΗΝ Τ. Τ. 712, Γ. ΠΕΡΑΡΗΝ, Τ. Τ. 212, ΙΑΣΩΝΑ ΧΑΒΙΑΡΑΝ Τ. Τ. 161, ΔΗΜ. ΤΣΟΛΑΚΗΝ Τ. Τ. 197, ΛΕΩΝΙΔΑΝ ΝΤΟΥΣΙΑΝ Τ. Τ. 693. Μὲ συγκίνησιν ἐδιαβάσαμε ὅσα γράφετε γιὰ τὴν ἀπώλειαν τοῦ μεγάλου Ἀρχηγοῦ. Ἀποτελοῦν ὅλα τὴν αὐθόρμητον καὶ θερμὴν ἔκφρασιν τοῦ πόνου, τὸν ὁποῖον, μαζὶ μὲ ὁλόκληρον τὸ Ἔθνος, ᾐσθάνθη, καὶ ἰδιαιτέρως μάλιστα, ὁ Στρατός μας γιὰ τὸν χαμὸ τοῦ Πατρὸς τῆς Νίκης. Ἀλλ' ἐκδηλώνουν συγχρόνως ὅλα τὴν κοινὴν ἀπόφασιν ὅλων νὰ συνεχίσωμεν καὶ νὰ ὁλοκληρώσωμεν τὸ μεγάλο ἔργο του διὰ τῆς τελικῆς Νίκης καὶ τῆς συμπληρώσεως τῆς ἀρξαμένης ἀπὸ τῆς 4ης Αὐγούστου ἐθνικῆς ἀναδημιουργίας.— Θ. ΛΕΜΟΝΙΔΗΝ, Τ. Τ. 724. Εὐχαρίστως διαβιβάζομεν τὰς εὐχαριστίας, ποὺ τόσον ὡραῖα διατυπώνετε εἰς τὸ γράμμα σας, πρὸς τὴν Ε. Ο. Ν. διὰ τὰς ὑπηρεσίας ποὺ προσφέρει εἰς τοὺς πολεμιστάς μας καὶ τὰς οἰκογενείας των.— ΤΑΣΟΝ ΜΠΛΑΖΑΚΗΝ, Πολυκλινικὴν Ἀθηνῶν. Μὲ ἰδιαιτέραν συγκίνησιν ἐδιαβάσαμε τὸ ὡραῖο γράμμα ποὺ μᾶς ἐστείλατε ἀπὸ τὸ Νοσοκομεῖον, ὅπου νοσηλεύεσθε ὡς τραυματίας τοῦ πολέμου, καὶ σᾶς εὐχαριστοῦμε, σᾶς σφίγγουμε δὲ μὲ σεβασμὸ καὶ περηφάνεια τὸ τιμημένο χέρι σας.— ΔΗΜ. ΠΑΠΠΑΝ, Τ. Τ. 912 καὶ ΧΡΗΣΤΟΝ ΚΡΕΜΑΣΤΑΝ, Τ. Τ. 520. Τὰ ποιήματά σας δείχνουν τὰ ὡραῖα καὶ ὑψηλὰ πατριωτικά σας αἰσθήματα, ἀλλὰ δυστυχῶς ὑστεροῦν τεχνικῶς.— ΧΑΤΖΗΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΙΩΑΝΝΗΝ, ὑπαξιωματικόν, Τ. Τ. 850. Ὡραία καὶ ἐμπνευσμένη ἡ ἀπάντησίς σας στὴν ἄγνωστην ἀδελφή, ποὺ ἔπλεξε τὴ φανέλα ποὺ ἐλάβατε, καὶ μόλις ἐξοικονομήσωμεν χῶρον, θὰ τὴν δημοσιεύσωμεν.— ΠΑΝΑΓ. ΤΣΙΟΥΡΗΝ, Τ. Τ. 520. Εὐχαρίστως ἐλάβαμεν γνῶσιν τῆς μακρᾶς ἐπιστολῆς, τὴν ὁποίαν ἐστείλατε πρὸς τὴν Ε. Ο. Ν. Μεσοχώρας καὶ εἰς τὴν ὁποίαν μὲ τόσην θέρμην καὶ ζωηρότητα ἐκφράζετε τὰ πατριωτικά σας αἰσθήματα, ποὺ εἶναι καὶ τὰ αἰσθήματα ὅλων τῶν συστρατιωτῶν σας. Εἶναι ὅμως τόσον μεγάλη ἡ ἐπιστολή, ὥστε νὰ μὴ δυνάμεθα νὰ τὴν δημοσιεύσωμεν.— ΛΑΜΠΡΟΝ ΣΤΑΘΟΠΟΥΛΟΝ, στρατ. ἱερέα, Τ. Τ. 732. Εὐχαριστοῦμεν θερμῶς γιὰ τὰς ὡραίας ἐντυπώσεις ποὺ μᾶς ἐστείλατε ἀπὸ τὸ στρατιωτικὸν νοσοκομεῖον, ὅπου ὑπηρετεῖτε.

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΠΝΕΥΜΑΤ. ΑΣΚΗΣΕΩΝ

ΑΝΝΟΥΛΑΝ ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΥ. Νὰ μᾶς στείλῃς καὶ σταυρόλεξο καὶ ἂν εἶναι καλὸ θὰ μπῇ μὲ τὸ ὄνομά σου. Δημοσιεύονται οἱ ἐξυπνάδες τοῦ Τοτοῦ. Νὰ γράφῃς πάντοτε ἀπὸ τὴ μιὰ μόνο ὄψη τοῦ χαρτιοῦ. — ΔΗΜ. Σ. ΜΟΥΡΕΛΑΤΟΝ. «Φρονῶ, γράφεις, ὅτι τὸ πνεῦμα τοῦ μεγάλου μας Ἀρχηγοῦ εἶναι νὰ ἐνθαρρύνωνται οἱ μικροὶ Σκαπανεῖς εἰς τὰς προσπαθείας των». Ἀσφαλῶς ἔχεις δίκαιο. Τὸ σταυρόλεξό σου, ἂν εἶναι δυνατὸν νὰ διορθωθῇ σὲ μερικὰ σημεῖα, θὰ δημοσιευθῇ. — Θ. ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΝ. Ἐγκρίνονται.

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΔΗΜΗΤΡ. ΜΟΥΣΑΝ. Καλογραμμένο τὸ ἄρθρο ποὺ μᾶς στείλατε, ἀλλὰ κοινοτοπικό.— ΔΗΜ. ΤΖΑΒΙΔΗΝ. Μὲ συγκίνησι διαβάσαμε τὸ ποίημά σας, ποὺ ἀπηχεῖ τὰ αἰσθήματα ἑνὸς παλαιοῦ πολεμιστοῦ τοῦ Ἠπειρωτικοῦ ἀγῶνος, ὅπως σεῖς, ἀλλὰ δυστυχῶς ἡ ὑπερκαθαρεύουσα γλῶσσα ποὺ χρησιμοποιεῖτε καὶ ὡρισμένες τεχνικὲς ἀτέλειες δὲν τὸ καθιστοῦν δημοσιεύσιμο. — ΝΙΚΗΤΑΝ ΛΙΑΝΟΠΟΥΛΟΝ. Πολὺ σωστὰ γράφετε γιὰ τὸν Ἀρχηγό, ὅτι «κοιμᾶται ἥσυχα καὶ γαλήνια μέσα στὸν τάφο του, γιατὶ ξέρει ὅτι τὸ ἔργον του θὰ τὸ φέρουν εἰς πέρας τὰ ἡρωϊκὰ λιοντάρια τῆς Ἑλλάδος μας». — ΜΑΡΙΚΑΝ ΣΤΥΛΙΑΝΙΔΟΥ. Τὸ εἴδαμε κι' ἐμεῖς ὅτι τὸ ἄρθρο σας γιὰ τὸν θάνατο τοῦ Ἀρχηγοῦ εἶναι γραμμένο, ὅπως μᾶς σημειώνετε, «μὲ πολὺ αἴσθημα καὶ ἀγωνία», ἀλλὰ εἶναι τόσο μεγάλο καὶ τόσο πολλὰ ὅσα λάβαμε πάνω στὸ ἴδιο θέμα, ποὺ ὁ περιωρισμένος χῶρος τοῦ περιοδικοῦ δὲν μᾶς ἐπιτρέπει τὴ δημοσίευσί τους. — ΕΛΕΝΗΝ ΜΑΚΡΗ. Τὰ ποιήματά σας ἔχουν ὅλα καλὲς ἐμπνεύσεις, ἀλλὰ ὑστεροῦν τεχνικά. Μὴ βιάζεσθε. Γιατὶ τόσο πολλὴ παραγωγή; Ἡ ποσότης εἶναι πάντοτε εἰς βάρος τῆς ποιότητος. Ἀπὸ τὸ ποίημα «Στὴ μνήμη τοῦ Ἀρχηγοῦ» δημοσιεύουμε τὸ ἀκόλουθο τετράστιχο:

Τῆς μυγδαλιᾶς κατάλευκο κλωνάρι κι' ἀν- [θισμένο
τὰ πέταλα σὰν ἔρριχνε στὸ μνῆμα Σου [γυρμένο,
τὴν ἄνοιξι ποὺ ἔφερες στὴ χώρα μας μη- [νοῦσε,
τὸν ὅρκο ποὺ Σοῦ δίνουμε Σοῦ σιγοτρα- [γουδοῦσε.

ΜΑΡΙΑΝ ΑΝΑΜΑΤΕΡΑ. Τὸ ποίημά σας εἶναι πάρα πολὺ μεγάλο. Φροντίζετε νὰ γράφετε λιγώτερα καὶ καλλίτερα. «Οὐκ ἐν τῷ πολλῷ τὸ εὖ».—ΑΣΠΑΣΙΑΝ ΜΑΖΗ. Ὡραῖο τὸ κομμάτι ποὺ μᾶς ἐστείλατε γιὰ τὸν θάνατο τοῦ Ἀρχηγοῦ καὶ κυρίως τὸ πνεῦμα τῆς πίστεως καὶ τῆς αἰσιοδοξίας ποὺ τὸ διαπνέει. — ΓΕΩΡΓ. ΚΑΛΑΝΤΖΗΝ. Πρῶτα-πρῶτα δὲν εἶναι χρονογράφημα αὐτὸ ποὺ μᾶς ἐστείλατε, ἀλλὰ ἕνα μεγάλο ἄρθρο, ποὺ ἐνῷ καταλαμβάνει πέντε μεγάλα χειρόγραφα, δὲν ἔχει οὔτε μίαν παράγραφον. Ἀνεξαρτήτως αὐτοῦ, καὶ ὡς περιεχόμενον περιστρέφεται γύρω ἀπὸ εἰπωμένα καὶ ἐξηντλημένα ἐπιχειρήματα. — Δ. Γ. ΠΑΛΙΑΚΗΝ. Σᾶς συγχαίρομεν πρῶτα-πρῶτα γιὰ τὸ καλλιτεχνικό σας αἴσθημα, ποὺ ἐκδηλώνεται τόσο στὸν θαυμάσιο γραφικό σας χαρακτῆρα, ὅσο καὶ στὸ ὡραῖο σκίτσο ποὺ συνοδεύει τὸ ποίημά σας. Δυστυχῶς τὸ ποίημά σας δὲν εἶναι ἰσάξιο καὶ εἶναι ἄλλως τε τόσο μεγάλο, ποὺ δὲν μπορεῖ νὰ δημοσιευθῇ. — ΙΩΑΝΝΗΝ ΛΥΧΝΟΝ. Μπράβο! Ἕνα σκαπανάκι 13 ἐτῶν νὰ γράφῃ τόσο καλά! Ἀλλὰ βέβαια εἶναι ἀκόμα νωρὶς γιὰ νὰ δημοσιευθοῦν. — ΒΑΣΙΛΙΚΗΝ ΜΠΑΡΛΑΜΑ, ΑΝΝΑΝ ΚΑΡΓΑΔΟΥΡΗ. Λέμε καὶ σὲ σᾶς τὰ ἴδια ποὺ εἴπαμε πιὸ πάνω καὶ στὴ Μαρίκα Στυλιανίδου. — ΓΕΩΡΓΙΟΝ ΠΡΩΤΟΠΑΠΑΝ. Ἀπὸ τὸ καλογραμμένο κομμάτι ποὺ μᾶς ἐστείλατε, θὰ δημοσιεύσουμε τὸ τελευταῖο μέρος ποὺ εἶναι τὸ καλλίτερο καὶ ἀποδίδει τὸ ὅλον νόημα ποὺ θέλετε νὰ ἐκφράσετε. — ΑΡΙΣΤΕΙΔΗΝ ΜΟΥΖΑΚΙΤΗΝ. Προσέξατε τὴν μετρικὴ τοῦ ποιήματος, στὴν ὁποίαν ὑστερεῖτε. Ἐπειδὴ ὅμως τὸ σύνολο τοῦ ποιήματος εἶναι ἐπιτυχημένο, θὰ τὸ δημοσιεύσουμε, παραβλέποντας ὡρισμένα μετρικὰ λάθη. — ΦΙΦΗΝ ΜΑΡΚΕΤΟΥ. Γραμμένο μὲ πόνο τὸ γράμμα σου γιὰ τὸν θάνατο τοῦ Ἀρχηγοῦ, ἀλλὰ δὲν λέγει τίποτε νεώτερο. — ΑΝ. ΣΥΝΟΔΙΝΟΝ. Θὰ δημοσιεύσουμε τὸ ποίημά σας. Ἔχετε πάντοτε ὑπ' ὄψιν σας ν' ἀποφεύγετε, προκειμένου περὶ ποιήματος, πεζὲς καὶ πολυσυνηθισμένες λέξεις. — ΔΗΜ. Λ. ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ. Δημοσιεύουμε ἐδῶ τὸ ποίημά σου «Μὴν κλάψῃς»:

Μὴν κλάψῃς, Μάνα, ποὺ ἔφυγα
καὶ πάγω μακριά σου.
Μάνα, μάταια κι' ἄδικα
θἄχυσ' τὰ δάκρυά σου.
Μάνα, δὲν πάω σὲ πόλεμο,
μόν' πάω σ' ὡραῖο γλέντι.
πάω νὰ δώσω μάθημα
σὲ κάποιο ψευταφέντη.
Θὲ νὰ τοῦ μάθω, Μάνα μου,
θὲ νὰ τοῦ δείξω πῶς
τσακίζει κάθε δύναμι
ὁ ἅγιος μας σκοπός.

